Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na lata 2021-2028

przyjęte przez Komitet Mechanizmu Finansowego EOG
zgodnie z art. 9.4 Protokołu 38d do Umowy o EOG w dniu 7 stycznia 2025 r.
i zatwierdzone przez Stały Komitet Państw EFTA w dniu 27 stycznia 2025 r.

Spis treści

Rozdział 1 Postanowienia ogólne 6
Artykuł 1.1 Zakres zastosowania 6
Artykuł 1.2 Cele 6
Artykuł 1.3 Zasady realizacji 6
Artykuł 1.4 Zasada współpracy 6
Artykuł 1.5 Ramy prawne 6
Artykuł 1.6 Definicje 6
Artykuł 1.7 Widoczność 8
Artykuł 1.8 Pomoc finansowa 8
Artykuł 1.9 Koszty po stronie Państw-Darczyńców 8
Artykuł 1.10 Koszty zarządzania po stronie Państw-Beneficjentów 8
Artykuł 1.11 Finalizowanie określonych projektów wybranych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 8
Rozdział 2 Podejście strategiczne 9
Artykułu 2.1 Priorytety tematyczne 9
Artykuł 2.2 Finansowanie partnerów programu z Państw-Darczyńców 9
Artykuł 2.3 Fundusz na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami 9
Artykuł 2.4 Fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego 9
Artykuł 2.5 Memorandum of Understanding 9
Artykuł 2.6 Raport Krajowy 10
Artykuł 2.7 Spotkanie roczne 10
Rozdział 3 Informacja i komunikacja 10
Artykuł 3.1 Postanowienia ogólne 10
Artykuł 3.2 Obowiązki Krajowego Punktu Kontaktowego 11
Artykuł 3.3 Obowiązki Operatora Programu 12
Artykuł 3.4 Obowiązki beneficjenta i partnerów projektu 12
Artykuł 3.5 Zakres strategii komunikacji 13
Artykuł 3.6 Opracowanie i przegląd strategii komunikacji Krajowego Punktu Kontaktowego 13
Rozdział 4 Stosunki dwustronne 13
Artykuł 4.1 Zasady ogólne 13
Artykuł 4.2 Programy partnerskie z darczyńcami 14
Artykuł 4.3 Komitet Współpracy 14
Artykuł 4.4 Projekty partnerskie z darczyńcami 15
Artykuł 4.5 Inicjatywy dwustronne 15
Artykuł 4.6 Fundusze Współpracy Dwustronnej 15
Artykuł 4.7 Fundusze Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym 16

Artykuł 4.8 Umowa ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej ... 16
Artykuł 4.9 Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej ... 16
Artykuł 4.10 Fundusze Współpracy Dwustronnej na poziomie programu ... 16
Rozdział 5 Systemy zarządzania i kontroli ... 17
Artykuł 5.1 Ogólne zasady dotyczące systemów zarządzania i kontroli ... 17
Artykuł 5.2 Wyznaczanie podmiotów krajowych ... 17
Artykuł 5.3 Krajowy Punkt Kontaktowy ... 18
Artykuł 5.4 Instytucja Certyfikująca ... 18
Artykuł 5.5 Instytucja Audytu ... 19
Artykuł 5.6 Operator Programu ... 20
Artykuł 5.7 Ustanawianie systemów zarządzania i kontroli ... 21
Rozdział 6 Programy ... 22
Artykuł 6.1 Przygotowanie programów ... 22
Artykuł 6.2 Koncepcja programu ... 22
Artykuł 6.3 Zatwierdzenie programów ... 23
Artykuł 6.4 Poziomy dofinansowania oraz wysokość dofinansowania projektów ... 23
Artykuł 6.5 Wykaz projektów predefiniowanych ... 24
Artykuł 6.6 Realizacja programu ... 24
Artykuł 6.7 Zmiany programów ... 24
Artykuł 6.8 Raport końcowy dla programu ... 24
Artykuł 6.9 Programy wdrażane przez BMF ... 25
Rozdział 7 Wybór projektów ... 25
Artykuł 7.1 Tryby wyboru ... 25
Artykuł 7.2 Kwalifikowalność beneficjentów i partnerów projektu ... 25
Artykuł 7.3 Nabór wniosków ... 26
Artykuł 7.4 Komitet Selekcyjny ... 26
Artykuł 7.5 Ogólne zasady i reguły wyboru projektów ... 27
Artykuł 7.6 Procedury wyboru ... 27
Artykuł 7.7 Procedura wyboru projektów w ramach naborów, w których maksymalna kwota dofinansowania dla pojedynczego projektu wynosi do 100 000 EUR ... 28
Artykuł 7.8 Przyznanie dodatkowego dofinansowania dla projektów już zatwierdzonych ... 28
Artykuł 7.9 Umowa w sprawie projektu ... 28
Artykuł 7.10 Partnerzy projektów i umowy partnerskie ... 29
Rozdział 8 Kwalifikowalność wydatków ... 29
Artykuł 8.1 Wydatki kwalifikowalne w ramach programu ... 29
Artykuł 8.2 Zasady ogólne dotyczące kwalifikowalności wydatków ... 29
Artykuł 8.3 Formy dofinansowania ... 30
Artykuł 8.4 Bezpośrednie wydatki kwalifikowalne w ramach projektu ... 31

Artykuł 8.5 Pośrednie koszty projektu (koszty ogólne) 32
Artykuł 8.6 Bezpośrednie koszty personelu 32
Artykuł 8.7 Finansowanie zryczałtowane w odniesieniu do kosztów innych niż bezpośrednie koszty personelu 33
Artykuł 8.8 Zakup nieruchomości i gruntu 33
Artykuł 8.9 Koszty niekwalifikowalne 34
Artykuł 8.10 Kwalifikowalność kosztów zarządzania ponoszonych przez Operatora Programu 34
Artykuł 8.11 Pomoc techniczna dla Państwa-Beneficjenta 35
Artykuł 8.12 Udokumentowanie wydatków 36
Artykuł 8.13 Dowód spełnienia warunków w przypadku uproszczonych metod rozliczania kosztów 37
Artykuł 8.14 Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektów 37
Artykuł 8.15 Trwałość projektów 37
Artykuł 8.16 Zamówienia publiczne 37
Artykuł 8.17 Pomoc publiczna 38
Rozdział 9 Zarządzanie finansowe 38
Artykuł 9.1 Ogólne zasady dotyczące płatności 38
Artykuł 9.2 Zaliczki 39
Artykuł 9.3 Sprawozdawczość okresowa, płatności i prognozy 39
Artykuł 9.4 Raporty okresowe dotyczące pomocy technicznej 40
Artykuł 9.5 Płatność salda końcowego 40
Artykuł 9.6 Stosowanie euro 41
Artykuł 9.7 Odsetki 41
Artykuł 9.8 Przejrzystość i dostępność dokumentów 41
Rozdział 10 Ewaluacje i monitorowanie 41
Artykuł 10.1 Obowiązki Państw-Beneficjentów 41
Artykuł 10.2 Rola KMF 42
Artykuł 10.3 Monitorowanie 42
Artykuł 10.4 Dostęp 42
Rozdział 11 Audyty 42
Artykuł 11.1 Komisja Audytorów EFTA 42
Artykuł 11.2 Audyty i kontrole na miejscu organizowane przez KMF 42
Artykuł 11.3 Organizacje międzynarodowe 42
Artykuł 11.4 Dostęp 43
Rozdział 12 Nieprawidłowości 43
Artykuł 12.1 Obowiązki związane z nieprawidłowościami 43
Artykuł 12.2 Definicja nieprawidłowości 43
Artykuł 12.3 Podmioty odpowiedzialne za raportowanie 43
Artykuł 12.4 Rejestr nieprawidłowości 43

Artykuł 12.5 Raportowanie o nieprawidłowościach ... 43
Artykuł 12.6 Mechanizm wnoszenia skarg ... 44
Rozdział 13 Zawieszenie płatności, korekty finansowe i zwrot ... 44
Artykuł 13.1 Zawieszenie płatności ... 44
Artykuł 13.2 Korekty finansowe ... 45
Artykuł 13.3 Kryteria korekt finansowych ... 46
Artykuł 13.4 Procedura stosowana w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez KMF ... 46
Artykuł 13.5 Zwrot ... 46
Artykuł 13.6 Ogólne zawieszenie płatności na rzecz Państwa-Beneficjenta ... 47
Rozdział 14 Przepisy końcowe ... 47
Artykuł 14.1 Język ... 47
Artykuł 14.2 Odpowiedzialność ... 47
Artykuł 14.3 Stosowane prawo i jurysdykcja ... 47
Artykuł 14.4 Zmiany ... 48
Artykuł 14.5 Odstąpienie ... 48
Artykuł 14.6 Wejście w życie ... 48

Załączniki

Załącznik nr 1: Kwalifikowalne priorytety tematyczne i obszary programowe
Załącznik nr 2: Wzór Memorandum of Understanding
Załącznik nr 3: Wzór umowy w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej
Załącznik nr 4: Wzór umowy w sprawie programu
Załącznik nr 5:Wzór umowy w sprawie finansowania Pomocy Technicznej

Rozdział 1
Postanowienia ogólne

Artykuł 1.1
Zakres zastosowania

1. Niniejsze Regulacje mają zastosowanie do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 i zostały przyjęte zgodnie z art. 9 Protokołu 38d do Umowy o EOG.

2. Niniejsze Regulacje określają ogólne zasady wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 z zastrzeżeniem postanowień określonych w Protokole 38d do Umowy o EOG.

Artykuł 1.2
Cele

Głównym celem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami za pomocą wsparcia finansowego na rzecz priorytetów tematycznych wskazanych w art. 2.1.1.

Artykuł 1.3
Zasady realizacji

1. Mechanizm Finansowy EOG na lata 2021–2028 opiera się na wspólnych wartościach i zasadach, takich jak zasada poszanowania godności ludzkiej oraz zasady wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wszystkie programy i działania finansowane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 opierają się na tych wartościach i zasadach, a w ramach żadnego z tych programów i działań nie wspiera się działalności realizowanej bez poszanowania tych wartości i zasad. Wdrażanie programów i działań jest zgodne z podstawowymi prawami i obowiązkami przewidzianymi w odpowiednich instrumentach i normach.

2. Wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 jest oparte na zasadach dobrego rządzenia, jest demokratyczne i sprzyjające włączeniu społecznemu, rozliczalne, transparentne, elastyczne, efektywne i skuteczne. Obowiązuje zasada zerowej tolerancji dla oszustw i korupcji.

3. Wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, długoterminowego wzrostu gospodarczego, spójności społecznej i ochrony środowiska.

4. Wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 odbywa się poprzez zarządzanie rezultatami i ryzykiem.

Artykuł 1.4
Zasada współpracy

Cele Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 są realizowane w ramach ścisłej współpracy między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami, z poszanowaniem wartości i zasad oraz zgodnie z prawami i obowiązkami określonymi w artykule 1.3.

Artykuł 1.5
Ramy prawne

1. Niniejsze Regulacje są stosowane łącznie z następującymi dokumentami, które wraz z Regulacjami i załącznikami do nich stanowią ramy prawne Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028:

Protokołu 38d do Umowy o EOG w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG (2021-2028);

Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 zawartym pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem;

umowami w sprawie programu oraz

wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez KMF po konsultacji z Państwami-Beneficjentami.

2. Państwo-Beneficjent zagwarantuje, że wszelkie dodatkowe przepisy mające zastosowanie do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 zostaną ograniczone do minimum. Ramy prawne określone w ust. 1 mają pierwszeństwo przed wszelkimi przepisami tego rodzaju.

Artykuł 1.6
Definicje

Na potrzeby niniejszych Regulacji następujące terminy mają znaczenie przypisane im poniżej:

(a) „Instytucja Audytu”: krajowy podmiot publiczny, funkcjonalnie niezależny od Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej, Operatora Programu oraz audytowanych podmiotów, określony w Memorandum of Understanding i odpowiedzialny za weryfikację skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli.

(b) „Państwo-Beneficjent”: Państwo członkowskie UE, któremu dokonano przydziału zgodnie z art. 6 protokołu 38d do Umowy o EOG.

(c) „Instytucja Certyfikująca”: krajowy podmiot publiczny, funkcjonalnie niezależny od Instytucji Audytu i Operatora Programu, określony w Memorandum of Understanding i odpowiedzialny za poświadczanie informacji finansowych.

(d) „Konflikt interesów”: sytuacja, w której osoba lub podmiot zaangażowany w wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG posiada bezpośrednie lub pośrednie interesy, które są lub mogą wydawać się sprzeczne z bezstronnym i/lub obiektywnym wykonywaniem ich funkcji. Takie interesy mogą mieć aspekt ekonomiczny, polityczny lub dotyczący przynależności narodowej, więzów rodzinnych lub emocjonalnych, albo z innych wspólnych interesów.

(e) „Projekt partnerski z darczyńcami”: projekt realizowany w ścisłej współpracy z partnerem projektu, którego główna lokalizacja znajduje się w jednym z Państw-Darczyńców.

(f) „Partner Programu z Państw-Darczyńców”: podmiot publiczny w Państwie-Darczyńcy wyznaczony przez KMF, który doradza i wspiera przygotowanie i/lub wdrażanie programu.

(g) „Państwa-Darczyńcy”: Islandia, Liechtenstein i Norwegia.

(h) „Komitet Mechanizmu Finansowego EOG” (zwany dalej „KMF”): Komitet założony przez Stały Komitet Państw EFTA w celu zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021-2028.

(i) „Ewaluacja”: systematyczna, obiektywna i niezależna ocena koncepcji, wdrażania i/lub rezultatów osiągniętych w ramach programów i projektów, mająca na celu określenie trafności, spójności, skuteczności, efektywności, wpływu i/lub trwałości pomocy finansowej;

(j) „Biuro Mechanizmów Finansowych" (zwane dalej „BMF"): Biuro wspierające KMF w procesie zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021-2028. BMF, które pod względem administracyjnym mieści się w strukturze Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, jest odpowiedzialne za bieżące wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w imieniu KMF i pełni funkcję punktu kontaktowego;

(k) „Organizacja międzynarodowa”: międzynarodowa organizacja międzyrządowa.

(l) „Międzynarodowa Organizacja Partnerska" (zwana dalej „MOP") - organizacja międzynarodowa albo organ bądź ich agencja zajmująca się wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, wyznaczona przez KMF;

(m) „Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej”: komitet powołany przez Państwo-Beneficjenta w celu omawiania zagadnień wchodzących w zakres zainteresowań obu stron, podejmowania decyzji w sprawie wykorzystania Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym oraz weryfikacji postępów we wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, aby osiągnąć cel, jakim są wzmocnione relacje dwustronne;

(n) „Monitorowanie": obserwacja realizacji programu i projektu w celu zagwarantowania, że ustalone procedury są przestrzegane, weryfikowania postępów w osiąganiu ustalonych wyników i rezultatów i odpowiednio wczesnej identyfikacji potencjalnych problemów, tak by umożliwić działania naprawcze;

(o) „Krajowy Punkt Kontaktowy”: krajowy podmiot publiczny określony w Memorandum of Understanding, odpowiedzialny za osiąganie celów Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz realizację Memorandum of Understanding;

(p) „Organizacja pozarządowa” (NGO): wolontariacka organizacja non-profit ustanowiona jako podmiot prawa o celach niekomercyjnych, niezależna od władz lokalnych, regionalnych i centralnych, podmiotów publicznych, partii politycznych i podmiotów gospodarczych; Instytucje religijne i partie polityczne nie są uznawane za organizacje pozarządowe;

(q) „Program": struktura określająca strategię rozwoju ze spójnym zestawem działań do wykonania w trakcie wdrażania projektów przy wsparciu w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, ukierunkowanych na osiągnięcie uzgodnionych celów i rezultatów;

(r) „Umowa w sprawie programu”: umowa zawierana między KMF a Krajowym Punktem Kontaktowym, regulująca wdrażanie konkretnego programu;

(s) „Dofinansowanie programu”: wkład finansowy ze strony Państw-Darczyńców na rzecz programu;

(t) „Operator Programu": podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, na których spoczywa odpowiedzialność za przygotowanie i wdrożenie programu;

(u) „Partner programu": podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, organizacje międzynarodowe lub ich agencje lub organy, aktywnie uczestniczący we

wdrażaniu programu i skutecznie się do niego przyczyniający;

(v) „Projekt": niepodzielny pod względem ekonomicznym ciąg prac pełniących konkretną funkcję techniczną z wyraźnie określonymi celami związanymi z programem, pod który podlega. Projekt może obejmować jeden lub więcej podprojektów. Z zastrzeżeniem art. 6.5 projekty wybiera Operator Programu;

(w) „Umowa w sprawie projektu": umowa zawierana między Operatorem Programu a beneficjentem, regulująca wdrażanie konkretnego projektu;

(x) „Dofinansowanie projektu": dofinansowanie przyznane beneficjentowi przez Operatora Programu na potrzeby wdrażania projektu;

(y) „Partner projektu": podmiot prawa aktywnie uczestniczący we wdrażaniu programu i skutecznie się do niego przyczyniający. Przyświeca mu ten sam cel gospodarczy i społeczny co beneficjentowi, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie danego projektu;

(z) „Beneficjent": podmiot prawa, na którym spoczywa odpowiedzialność za zainicjowanie, przygotowanie i wdrożenie projektu;

(aa) „Partnerzy społeczni": przedstawiciele organizacji pracodawców i związków zawodowych.

Artykuł 1.7
Widoczność

Wkład Islandii, Liechtensteinu i Norwegii za pośrednictwem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w ogólne cele określone w art. 1.2 należy promować wśród opinii publicznej Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 mają obowiązek realizacji działań informacyjnych i komunikacyjnych, przestrzegając zasady proporcjonalności, aby zagwarantować jak najszersze rozpowszechnianie informacji, podnoszenie świadomości i wzmacnianie przejrzystości informacji dotyczących możliwości finansowania, beneficjentów i osiągnięć.

Artykuł
1.8 Pomoc finansowa

1. Zgodnie z art. 2 Protokołu 38d pomoc finansowa ze strony Państw-Darczyńców w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 wynosi 1 705 mln euro. Dodatkowe 100 mln euro zostanie udostępnione na projekty związane z wyzwaniami, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę. Wkłady te udostępnia się na zobowiązania w rocznych transzach w wysokości 257,86 mln euro w okresie od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2028 r. włącznie.

2. Dodatkowe środki finansowe w wysokości 100 mln euro, udostępnione na projekty związane z wyzwaniami wynikającymi z inwazji na Ukrainę, o których mowa w ust. 1, dzielone są proporcjonalnie (pro rata) w odniesieniu do alokacji krajowych dla Państw-Beneficjentów, o których mowa w Artykule 6 Protokołu 38d, oraz funduszy, o których mowa w Artykule 2.3 i Artykule 2.4.

Artykuł 1.9
Koszty po stronie Państw-Darczyńców

1. Następujące koszty poniesione przez Państwa-Darczyńców pokrywa się z pomocy finansowej:

(a) koszty funkcjonowania BMF;

(b) koszty związane z funkcjami KMF;

(c) koszty audytów wykonanych przez/lub w imieniu Komisji Audytorów EFTA;

(d) koszty związane z oceną, monitorowaniem, ewaluacją, sprawozdawczością i audytami przeprowadzanymi przez KMF lub w jego imieniu;

(e) koszty związane z działaniami i wydarzeniami informacyjnymi prowadzonymi przez KMF lub w jego imieniu;

(f) finansowanie partnerów programu z Państw-Darczyńców, o którym mowa w art. 2.2; oraz

(g) jakiekolwiek inne koszty, wedle decyzji KMF.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, stanowią 7% całkowitej pomocy finansowej.

Artykuł 1.10
Koszty zarządzania po stronie Państw-Beneficjentów

Wsparcie z pomocy technicznej, o którym mowa w art. 8.11, stanowi jedyny wkład Mechanizmu Finansowego EOG w pokrycie kosztów ponoszonych przez Państwo-Beneficjenta w związku z wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

Artykuł 1.11
Finalizowanie określonych projektów wybranych w

**ramach
Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021**

Państwa-Darczyńcy mogą uzgodnić, by zarezerwować maksymalnie 10% całkowitej alokacji z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w celu sfinansowania ukończenia określonych projektów wybranych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. Całkowita kwota takiej rezerwy i projektów, które mają być z tej rezerwy finansowane, zostanie potwierdzona w Memorandum of Understanding. Do wdrażania takich projektów mają zastosowanie zasady Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, końcowa data kwalifikowalności nie będzie późniejsza niż 30 kwietnia 2025 r.

Rozdział 2
Podejście strategiczne

Artykułu 2.1
Priorytety tematyczne

1. W celu osiągnięcia celów określonych w art. 1.2, pomoc finansowa dostępna jest w celu promowania następujących priorytetów tematycznych:

(a) Zielona transformacja Europy;

(b) Demokracja, praworządność i prawa człowieka;

(c) Włączenie społeczne i odporność.

2. Aby zagwarantować efektywne i dobrze ukierunkowane wykorzystanie pomocy finansowej z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, jego wdrażanie odbywa się zgodnie z postanowieniami Załącznika 1.

Artykuł 2.2
Finansowanie partnerów programu z Państw-Darczyńców

W celu zaangażowania partnerów programu z Państw-Darczyńców we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 udostępniane są fundusze zarządzane przez BMF.

Artykuł 2.3
Fundusz na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami

BMF zarządza Funduszem na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami, o którym mowa w Protokole 38d, zgodnie z zasadami przyjętymi przez KMF.

Artykuł 2.4
Fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego

BNF zarządza Funduszem na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, o którym mowa w Protokole 38d, zgodnie z zasadami przyjętymi przez KMF.

Artykuł 2.5
Memorandum of Understanding

1. W celu zapewnienia koncentracji działania oraz efektywnego wdrażania Państwa-Darczyńcy negocjują Memorandum of Understanding z każdym Państwem-Beneficjentem.

2. Memorandum of Understanding ustanawia ramy współpracy i zawiera następujące elementy:

(a) wyznaczenie podmiotów krajowych biorących udział we wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz określenie ich funkcji w krajowych strukturach zarządzania i kontroli (Załącznik A do Memorandum of Understanding);

(b) ramy wdrażania (Załącznik B do Memorandum of Understanding), obejmujące następujące aspekty finansowe i merytoryczne:

(i) listę uzgodnionych programów, wkład finansowy w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz wkład z Państwa-Beneficjenta;

(ii) wykaz programów, ich cele, Operatorów Programów, kwoty dofinansowania i współfinansowania przeznaczone na program, ambicje dwustronne oraz wszelkie kwestie szczególne dotyczące wdrażania programów;

(iii) warunki i/lub kwestie szczególne na poziomie Państwa-Beneficjenta związane z grupami docelowymi, obszarami geograficznymi lub innymi zagadnieniami;

(iv) wykaz partnerów programu z Państw-Darczyńców, o ile dotyczy;

(v) wykaz międzynarodowych organizacji partnerskich, o ile dotyczy;

(vi) wykaz projektów predefiniowanych, które mają być uwzględnione w przedmiotowych programach.

3. Załączniki A i B mogą podlegać zmianie w drodze wymiany listów pomiędzy KMF a Krajowym Punktem Kontaktowym.

4. Postanowienia Memorandum of Understanding są interpretowane w sposób zgodny z niniejszymi Regulacjami.

5. Wzór Memorandum of Understanding stanowi Załącznik 2.

Artykuł 2.6
Raport Krajowy

1. Krajowy Punkt Kontaktowy przedkłada do KMF coroczny Raport Krajowy dotyczący wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021–2028 oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021–2028, obejmujący wszystkie programy i działania dwustronne realizowane w Państwie-Beneficjencie, z wyjątkiem programów zarządzanych przez BMF zgodnie z artykułem 6.9. Raport Krajowy stanowi podstawę do dyskusji na spotkaniu rocznym i jest zatwierdzany przez KMF.

2. Raport Krajowy sporządza się według wzoru dostarczonego przez KMF i zawiera on ocenę wkładu Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021–2028 w osiąganie dwóch ogólnych celów, o których mowa w artykule 1.2, informacje na temat sposobu uwzględnienia wartości i zasad, o których mowa w artykule 1.3, główne tendencje wpływające na kontekst wdrażania programów, prezentację i ocenę osiągniętych rezultatów na poziomie programowym i krajowym oraz podsumowanie głównych ryzyk i działań łagodzących podjętych w celu ich ograniczenia.

3. Okresem sprawozdawczym dla Raportu Krajowego jest rok kalendarzowy. Raport sporządzany jest w języku angielskim i przedkładany do KMF nie później niż 10 marca każdego roku, aż do 2031 włącznie. KMF może wnosić o dodatkowe informacje, jeżeli złożony Raport jest niekompletny lub niejasny. Krajowy Punkt Kontaktowy udziela niezbędnych informacji w ciągu miesiąca, a w razie potrzeby koryguje Raport.

4. Końcowy Raport Krajowy przedkładany jest nie później niż 31 sierpnia 2032 r.

5. Zatwierdzony Raport Krajowy, publikowany jest na stronie internetowej Krajowego Punktu Kontaktowego w ciągu jednego miesiąca od zatwierdzenia Raportu przez KMF.

Artykuł 2.7
Spotkanie roczne

1. Spotkanie roczne odbywa się pomiędzy KMF a Krajowym Punktem Kontaktowym. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za organizację spotkania, a w stosownych przypadkach organizuje też wizyty w miejscach realizacji projektów.

2. W drodze odstępstwa od ustępu 1 KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy mogą wspólnie podjąć decyzję, by nie organizować spotkania rocznego.

3. Spotkanie roczne umożliwia KMF i Krajowemu Punktowi Kontaktowemu zbadanie postępów poczynionych w poprzednich okresach sprawozdawczych, omówienie czynników ryzyka i uzgodnienie niezbędnych działań. Spotkanie roczne stanowi forum dla dyskusji dotyczących zagadnień znajdujących się w obszarze wspólnego zainteresowania.

4. Termin spotkania rocznego jest uzgadniany pomiędzy KMF i Krajowym Punktem Kontaktowym na co najmniej cztery miesiące przed spotkaniem.

5. Na spotkanie zapraszani są przedstawiciele Instytucji Audytu oraz Instytucji Certyfikującej. W stosownych przypadkach mogą zostać zaproszeni również Operatorzy Programów, partnerzy programów oraz członkowie Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej.

6. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za przygotowanie projektu porządku obrad, który powinien odzwierciedlać główne zagadnienia określone w Raporcie Krajowym. Ostateczną wersję porządku obrad uzgadniają KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy przynajmniej na tydzień przed spotkaniem.

7. Decyzje podjęte podczas spotkania rocznego przedstawia się w uzgodnionym protokole. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za sporządzenie protokołu zgodnie ze strukturą porządku obrad spotkania. Protokół zawiera podsumowanie głównych ustaleń, podjętych decyzji oraz uzgodnionych działań następczych. Krajowy Punkt Kontaktowy przekazuje projekt protokołu do KMF w celu zgłoszenia uwag nie później niż dwa tygodnie po dacie spotkania.

8. Protokół publikuje się na stronie internetowej Krajowego Punktu Kontaktowego w ciągu jednego miesiąca od uzgodnienia ostatecznej wersji protokołu pomiędzy KMF i Krajowym Punktem Kontaktowym.

Rozdział 3
Informacja i komunikacja

Artykuł 3.1
Postanowienia ogólne

1. Państwa-Beneficjenci, Operatorzy Programów, beneficjenci oraz podmioty pełniące rolę partnerów w przygotowywaniu i/lub wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, mają obowiązek, w

ramach działań informacyjnych i komunikacyjnych, szeroko i skutecznie upowszechniać informacje na temat Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028, jego programów i projektów, z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi i metod komunikacji, dostosowanych do poziomu odbiorców.

2. Działania informacyjne i komunikacyjne dotyczące Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 mają na celu:

(a) zwiększanie świadomości i informowanie odpowiednich grup odbiorców o wkładzie i roli Państw-Darczyńców;

(b) zapewnienie przejrzystości i legitymacji wkładu Państw-Darczyńców;

(c) budowanie spójnego wizerunku Mechanizmu Finansowego EOG w Państwie-Beneficjencie i Państwach-Darczyńcach;

(d) informowanie potencjalnych i faktycznych beneficjentów oraz partnerów o Mechanizmie Finansowym EOG; oraz

(e) komunikowanie rezultatów osiągniętych dzięki wsparciu w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na rzecz Państw-Beneficjentów.

3. Oprócz zasad określonych w niniejszych Regulacjach, KMF udostępnia „Podręcznik komunikacji i identyfikacji wizualnej", który zawiera wytyczne oraz przepisy dotyczące:

(a) projektowania i prawidłowego używania logotypów;

(b) identyfikacji wizualnej;

(c) brandingu i kluczowych przekazów; oraz

(d) stron internetowych i mediów społecznościowych.

4. Wszystkie działania informacyjno-komunikacyjne oraz fizyczne i cyfrowe materiały komunikacyjne dotyczące wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 muszą być zgodne z zasadami, o których mowa w ust. 3.

5. Organizatorzy wydarzeń informacyjnych i komunikacyjnych związanych z wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG 2021–2028, jego programów i projektów, zobowiązani są do wyraźnego i widocznego wskazywania wkładu Państw-Darczyńców.

Artykuł 3.2
Obowiązki Krajowego Punktu Kontaktowego

1. Krajowy Punkt Kontaktowy informuje potencjalnych i obecnych beneficjentów oraz partnerów, a także właściwe grupy odbiorców i interesariuszy, o Mechanizmie Finansowym EOG na lata 2021-2028 oraz jego programach realizowanych w Państwie-Beneficjencie, celach Mechanizmu, jego wdrażaniu, osiągnięciach i rezultatach, jak również o współpracy m.in. z podmiotami z Państw-Darczyńców.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne zgodnie ze strategią komunikacji opracowaną zgodnie z artykułem 3.6. Krajowy Punkt Kontaktowy składa sprawozdanie z realizacji strategii komunikacji i przedstawia plan działań na kolejny rok w Raporcie Krajowym.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy organizuje co najmniej dwa główne przedsięwzięcia informacyjne dotyczące postępów i rezultatów wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, w tym:

(a) ważne wydarzenie inauguracyjne, promujące wkład Państw-Darczyńców i zachęcające do współpracy z podmiotami z Państw-Darczyńców; oraz

(b) ważne wydarzenie zamykające, promujące osiągnięcia i wyniki wkładu Państw-Darczyńców oraz podkreślające dwustronną współpracę z podmiotami z Państw-Darczyńców.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy tworzy sieć komunikacyjną Operatorów Programów w celu wsparcia i koordynacji działań informacyjnych i komunikacyjnych w ramach programów. Poprzez regularne spotkania i warsztaty w ramach sieci, Krajowy Punkt Kontaktowy udziela wytycznych i organizuje szkolenia dla Operatorów Programów. Do udziału w sieci zapraszane są ambasady Państw-Darczyńców.

5. Krajowy Punkt Kontaktowy wyznacza dedykowanego koordynatora ds. komunikacji, odpowiedzialnego za koordynację działań informacyjnych i komunikacyjnych w Państwach-Beneficjentach. Osoba ta:

(a) wspiera funkcjonowanie sieci, o której mowa w ust. 4;

(b) uczestniczy w sieci komunikacyjnej utworzonej przez BMF dla wszystkich krajowych koordynatorów ds. komunikacji; oraz

(c) współpracuje z ambasadami Państw-Darczyńców oraz Wspólnym Komitetem ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej i koordynuje działania komunikacyjne dotyczące współpracy dwustronnej.

6. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie Memorandum of Understanding, Krajowy Punkt Kontaktowy zakłada dedykowaną stronę internetową w środowisku internetowym hostowanym przez KMF, prowadzoną w języku/językach Państwa-Beneficjenta oraz w języku angielskim. W tym samym terminie zakłada obecność w mediach społecznościowych poprzez dedykowany kanał lub kanały dla Mechanizmu Finansowego EOG oraz, stosownie do okoliczności, Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021–2028. Strona internetowa i media społecznościowe muszą być zgodne z wymaganiami internetowymi określonymi przez KMF w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", o którym mowa w art. 3.1 ust. 3. Strona internetowa zawiera podstrony dla wszystkich programów realizowanych w Państwie-Beneficjencie. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia przydzielenie wystarczających zasobów w celu regularnej aktualizacji strony, w języku/językach Państwa-Beneficjenta i w języku angielskim.

7. Krajowy Punkt Kontaktowy informuje KMF i ambasady Państw-Darczyńców z wyprzedzeniem o wszelkich ważnych działaniach informacyjnych, aby umożliwić im uczestnictwo.

8. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, by Operatorzy Programów wypełniali swoje obowiązki w zakresie informacji i komunikacji zgodnie z niniejszymi Regulacjami, oraz aby wszystkie podmioty zaangażowane w przygotowywanie i/lub wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie wnosiły – w stosownych przypadkach – odpowiedni wkład w rozpowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 3.3
Obowiązki Operatora Programu

1. Operator Programu informuje potencjalnych beneficjentów i partnerów, a także inne właściwe grupy odbiorców i interesariuszy o istnieniu programu, jego celach, wdrażaniu, osiągnięciach i rezultatach, jak również o współpracy m.in. z podmiotami z Państw-Darczyńców.

2. Operator Programu prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne zgodnie ze strategią komunikacji opracowaną równolegle z Umową w sprawie programu i przedkładaną do KMF w ciągu dwóch miesięcy od jej podpisania lub przed ogłoszeniem pierwszego naboru – w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Operator Programu składa coroczne sprawozdanie z realizacji strategii komunikacji oraz przedstawia plan działań na kolejny rok.

3. Operator Programu organizuje co najmniej dwa główne przedsięwzięcia informacyjne dotyczące postępów, rezultatów i osiągnięć programu oraz wkładu Państw-Darczyńców. W stosownych przypadkach działania te mogą być połączone z działaniami informacyjnymi Krajowego Punktu Kontaktowego, o których mowa w art. 3.2 ust. 3.

4. Operator Programu wyznacza osobę odpowiedzialną za udział w sieci komunikacyjnej organizowanej przez Krajowy Punkt Kontaktowy, zgodnie z opisem w art. 3.2 ust. 4.

5. Operator Programu poinformuje KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy i ambasady Państw-Darczyńców z wyprzedzeniem o wszelkich istotnych działaniach informacyjnych, aby umożliwić im uczestnictwo.

6. Operator Programu zapewnia regularną aktualizację strony internetowej swojego programu, o której mowa w art. 3.2 ust. 6, publikując aktualne informacje na temat programu zgodnie z wymaganiami internetowymi określonymi przez KMF w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", o którym mowa w art. 3.1 ust. 3.

7. Operator Programu zapewnia, że materiały zdjęciowe i wideo wybranych projektów są przesyłane do biblioteki mediów udostępnionej przez KMF. Wytyczne dotyczące wyboru projektów i materiałów zostaną określone w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", o którym mowa w art. 3.1 ust. 3.

8. Operator Programu zapewnia, że beneficjenci i ich partnerzy wypełniają swoje obowiązki w zakresie informacji i komunikacji zgodnie z niniejszymi Regulacjami, oraz zapewnia im szkolenia i wsparcie, umożliwiające osiągnięcie celów komunikacyjnych.

Artykuł 3.4
Obowiązki beneficjenta i partnerów projektu

1. Beneficjent oraz partnerzy projektu informują odpowiednie grupy odbiorców i interesariuszy o realizowanym projekcie, jego celach, osiągnięciach i rezultatach, a także o wsparciu z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz o współpracy dwustronnej z podmiotami z Państw-Darczyńców. Zapewniają również, że uczestnicy projektu zostali poinformowani o finansowaniu z właściwego programu oraz z Państw-Darczyńców.

2. Beneficjent realizujący projekt predefiniowany lub projekt, którego całkowity budżet przekracza 500 000 EUR, prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne zgodnie ze strategią komunikacji przedłożoną Operatorowi Programu w terminie trzech miesięcy od podpisania umowy w sprawie projektu. Realizacja strategii komunikacji podlega raportowaniu do Operatora Programu.

3. Beneficjent realizujący projekt predefiniowany lub projekt, którego całkowity budżet przekracza 1 000 000 EUR, organizuje co najmniej jedno działanie informacyjne dotyczące postępów, osiągnięć i/lub rezultatów projektu.

4. Beneficjent, którego całkowity budżet przekracza 100 000 EUR i którego projekt obejmuje finansowanie obiektu fizycznego, infrastruktury lub inwestycji budowlanej, umieszcza tablicę informacyjną na miejscu realizacji każdej takiej operacji przez cały okres wdrażania projektu. Tablice te muszą być zgodne z wymaganiami określonymi w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", o którym mowa w art. 3.1 ust. 3.

5. Beneficjent zastępuje tablicę informacyjną, o której mowa powyżej, trwałą tablicą pamiątkową zgodną z wzorami i pozostałymi wymaganiami określonymi w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", nie później niż sześć miesięcy po zakończeniu realizacji projektu.

6. Beneficjent udostępnia informacje o projekcie w internecie i/lub w mediach społecznościowych, zgodnie z wymogami dotyczącymi stron internetowych zawartymi w „Podręczniku komunikacji i identyfikacji wizualnej", o którym mowa w art. 3.1 ust. 3.

7. Partnerzy projektu z Państw-Darczyńców informują o swoim zaangażowaniu oraz rezultatach projektu odpowiednie grupy odbiorców i interesariuszy w Państwie-Darczyńcy. Informacje o projekcie są dostępne na stronie internetowej i/lub kanałach mediów społecznościowych partnera projektu z Państwa-Darczyńcy.

Artykuł 3.5
Zakres strategii komunikacji

Strategie komunikacji opracowywane przez Krajowy Punkt Kontaktowy zgodnie z art. 3.2 ust. 2, przez Operatora Programu zgodnie z art. 3.3 ust. 2 oraz przez beneficjentów zgodnie z art. 3.4 ust. 2, sporządzane są na podstawie wzorów udostępnionych przez KMF i zawierają:

(a) opis celów komunikacji;

(b) grupy docelowe;

(c) kluczowe komunikaty przekazywane w ramach komunikacji;

(d) kanały komunikacji, w tym sposób wykorzystania mediów społecznościowych;

(e) działania komunikacyjne do realizacji, w tym opis wymaganych działań informacyjnych zgodnie z art. 3.2 ust. 3, 3.3 ust. 3 lub 3.4 ust. 3, jeśli dotyczy;

(f) harmonogram i budżet realizacji strategii komunikacji;

(g) wskazanie sposobu pomiaru i oceny działań informacyjnych i komunikacyjnych, w tym odpowiednich kluczowych wskaźników efektywności; oraz

(h) informacje o komórkach organizacyjnych lub podmiotach odpowiedzialnych za realizację działań informacyjnych i komunikacyjnych, wraz z osobą kontaktową, którą w przypadku Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu jest koordynator ds. komunikacji, o którym mowa w art. 3.2 ust. 5 oraz art. 3.3 ust. 4.

Artykuł 3.6
Opracowanie i przegląd strategii komunikacji Krajowego Punktu Kontaktowego

1. Krajowy Punkt Kontaktowy opracowuje swoją strategię komunikacji w oparciu o wszelkie dostępne informacje dotyczące odpowiednich grup docelowych oraz poziomu ich świadomości na temat Mechanizmu Finansowego EOG.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy przedkłada strategię komunikacji do KMF w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie Memorandum of Understanding.

3. W przypadku braku uwag ze strony KMF w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania strategii komunikacji, uznaje się ją za przyjętą. Uwagi do strategii komunikacji są uwzględniane przez Krajowy Punkt Kontaktowy w formie zaktualizowanej strategii komunikacji, przekazywanej do KMF w terminie jednego miesiąca.

4. W przypadku braku dalszych uwag ze strony KMF w ciągu jednego miesiąca od przedłożenia zaktualizowanej strategii komunikacji, uznaje się ją za przyjętą.

5. Potrzeba zmiany strategii komunikacji jest oceniana w miarę zatwierdzania nowych programów oraz w Raporcie Krajowym. Zmieniona strategia komunikacji jest przedkładana do KMF w celu zgłoszenia uwag.

Rozdział 4
Stosunki dwustronne

Artykuł 4.1
Zasady ogólne

Aby przyczynić się do realizacji ogólnego celu, jakim jest wzmocnienie stosunków między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami, przygotowanie i wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 odbywa

się, w stosownych przypadkach, na zasadzie partnerstwa. Partnerstwo może przyjmować formę programów partnerskich z Państw-Darczyńców, projektów partnerskich z Państw-Darczyńców lub inicjatyw dwustronnych.

Artykuł 4.2
Programy partnerskie z darczyńcami

1. Celem programów partnerskich z darczyńcami jest usprawnianie tworzenia sieci współpracy, wymiana, dzielenie się i przekazywanie wiedzy, technologii, doświadczeń i dobrych praktyk między podmiotami publicznymi w Państwach-Darczyńcach i Państwach-Beneficjentach na poziomie programu.

2. Jeden lub więcej partnerów programu z Państw-Darczyńców może zostać wskazany w Memorandum of Understanding dla każdego programu. Kwestię partnerów programu z Państw-Darczyńców można również uzgodnić w drodze wymiany listów między KMF a Krajowym Punktem Kontaktowym.

3. Partner programu z Państw-Darczyńców pełni funkcję eksperta doradczego w programie oraz koordynatora współpracy dwustronnej. Partner ten doradza i uczestniczy w przygotowaniu oraz wdrażaniu programu partnerskiego z darczyńcami.

4. Do zadań partnera programu z Państw-Darczyńców na etapie przygotowania programu należy między innymi:

(a) udział w przygotowaniu Noty koncepcyjnej oraz Umowy w sprawie programu;

(b) doradzanie w zakresie konsultacji z interesariuszami, o ile dotyczy.

5. Do zadań partnera programu z Państw-Darczyńców na etapie wdrażania programu należą między innymi te wymienione w art. 4.3 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 7.6 ust. 5 i art. 7.7 ust. 2.

Artykuł 4.3
Komitet Współpracy

1. Operator Programu w programie partnerskim z darczyńcami lub w programie wdrażanym w partnerstwie z Międzynarodową Organizacją Partnerską ustanawia Komitet Współpracy, w skład którego wchodzą przedstawiciele Operatora Programu oraz przedstawiciele partnera lub partnerów programu z Państw-Darczyńców, Międzynarodowej Organizacji Partnerskiej i/lub innego partnera programu, stosownie do przypadku. Komitet Współpracy ustanawia się najpóźniej z dniem wejścia w życie Umowy w sprawie programu. Komitetowi Współpracy przewodniczy przedstawiciel Operatora Programu. Przedstawiciele Państw-Darczyńców, w tym ambasad Państw-Darczyńców, Krajowego Punktu Kontaktowego i BMF zostaną zaproszeni do udziału w charakterze obserwatorów.

2. Wszystkie dokumenty przedstawiane Komitetowi Współpracy i przez niego sporządzane są w języku angielskim. Posiedzenia Komitetu są prowadzone w języku angielskim.

3. Do zadań Komitetu Współpracy należy:

(a) doradzanie w zakresie kryteriów wyboru i treści ogłoszenia lub ogłoszeń o naborze wniosków;

(b) dokonywanie przeglądów postępów w osiąganiu produktów, rezultatów i celu programu;

(c) analiza rezultatów wdrażania programu;

(d) dokonywanie przeglądu projektu końcowego raportu dla programu;

(e) doradzanie Operatorowi Programu w zakresie jakiejkolwiek modyfikacji programu wpływającej na osiągnięcie oczekiwanych rezultatów i celu programu; oraz

(f) doradzanie Operatorowi Programu w zakresie przesunięć środków pomiędzy naborami wniosków a projektami predefiniowanymi w ramach programu, które nie wymagają zmiany Umowy w sprawie programu.

Do dodatkowych zadań partnerów programu z Państw-Darczyńców należy:

(g) doradzanie, w stosownych przypadkach, w zakresie potencjalnych partnerów projektu w Państwach-Darczyńcach;

(h) dokonywanie przeglądów postępów w zakresie wzmacniania relacji dwustronnych, w stosownych przypadkach; oraz

(i) podejmowanie wspólnie z Operatorem Programu decyzji w drodze konsensusu o wykorzystaniu środków Funduszu Współpracy Dwustronnej w ramach programu, w stosownych przypadkach.

4. Komitet Współpracy sporządza protokoły ze swoich posiedzeń w języku angielskim.

Artykuł 4.4
Projekty partnerskie z darczyńcami

Projekty mogą być przygotowywane i wdrażane we współpracy z jednym lub kilkoma podmiotami prawa z Państw-Darczyńców. W odniesieniu do celów Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 dotyczących relacji dwustronnych, Operator Programu zachęca do ustanawiania takich partnerstw i je ułatwia.

Artykuł 4.5
Inicjatywy dwustronne

1. Inicjatywy dwustronne to działania mieszczące się w jednej z poniższych kategorii, realizowane w partnerstwie między podmiotami z Państw-Darczyńców i Państw-Beneficjentów, finansowane ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej — zarówno na poziomie programu, jak i na poziomie krajowym:

(a) poszukiwania partnerów dla projektów partnerskich z darczyńcami przed przygotowywaniem wniosku aplikacyjnego lub w jego trakcie, rozwój takich partnerstw oraz przygotowanie wniosku aplikacyjnego dla projektu partnerskiego z darczyńcami;

(b) tworzenie sieci kontaktów, wymiana, dzielenie się i przekazywanie wiedzy, technologii, doświadczeń oraz najlepszych praktyk między podmiotami w Państwach-Beneficjentach a podmiotami w Państwach-Darczyńcach oraz, jeśli dotyczy, organizacjami międzynarodowymi, pod warunkiem że co najmniej jeden podmiot z Państw-Darczyńców uczestniczy w tym działaniu;

(c) działania mające na celu wzmocnienie współpracy oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk między Operatorami Programu a podobnymi podmiotami w Państwach-Beneficjentach i Państwach-Darczyńcach oraz organizacjami międzynarodowymi, pod warunkiem że co najmniej jeden podmiot z Państw-Darczyńców uczestniczy w tym działaniu;

(d) działania mające na celu wzmocnienie stosunków dwustronnych między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami.

2. Podmioty z Państw-Beneficjentów i Państw-Darczyńców mogą pełnić rolę promotorów inicjatyw dwustronnych.

Artykuł 4.6
Fundusze Współpracy Dwustronnej

1. Państwo-Beneficjent przeznacza kwotę w wysokości co najmniej 2% i maksymalnie 5% całkowitej alokacji dla Państwa-Beneficjenta na fundusze mające na celu wzmocnienie stosunków dwustronnych między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami. Wysokość tej kwoty jest uzgadniana w Memorandum of Understanding i dzielona pomiędzy fundusze współpracy dwustronnej na poziomie krajowym i programowym. Alokacja na poziom programowy jest rozdzielana pomiędzy programy w danym Państwie-Beneficjencie w trakcie przygotowywania Memorandum of Understanding i określana w Umowie w sprawie programu.

2. Zasady kwalifikowalności wydatków określone w rozdziale 8 stosuje się odpowiednio do funduszy współpracy dwustronnej.

3. W ramach funduszy współpracy dwustronnej nie jest wymagane współfinansowanie.

4. Płatności z funduszy współpracy dwustronnej na poziomie krajowym mają formę zaliczki, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego i są dokonywane zgodnie z art. 9.2, 9.3 i 9.5. Zaliczka wypłacana jest po podpisaniu umowy ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej. W wyjątkowych sytuacjach przed podpisaniem umowy ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej mogą być wypłacane nadzwyczajne zaliczki.

5. Płatności z funduszy współpracy dwustronnej na poziomie programu mają formę zaliczki, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego i są dokonywane zgodnie z art. 9.2, 9.3 i 9.5. W celu pokrycia kosztów działań, o których mowa w art. 4.5, na etapie opracowywania programów, KMF może wypłacić zaliczkę bezpośrednio Operatorowi Programu. Tego typu płatności dokonywane będą w porozumieniu z Krajowym Punktem Kontaktowym po wyznaczeniu Operatora Programu.

6. W wyjątkowych sytuacjach KMF może – w porozumieniu z Krajowym Punktem Kontaktowym – podjąć decyzję o dokonywaniu płatności z funduszy współpracy dwustronnej bezpośrednio do beneficjenta końcowego. Krajowy Punkt Kontaktowy zostanie bezzwłocznie poinformowany o dokonaniu tego typu płatności. Płatności ze strony KMF w myśl niniejszego ustępu nie mają wpływu na obowiązki Państwa-Beneficjenta w zakresie zarządzania i raportowania w zakresie Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Artykuł 4.7
Fundusze Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym

1. Krajowy Punkt Kontaktowy odpowiada za zarządzanie i wykorzystanie funduszy współpracy dwustronnej na poziomie krajowym, zgodnie z art. 4.9, oraz składa sprawozdania z ich wykorzystania w okresowych raportach finansowych, rocznych raportach krajowych i Raporcie Końcowym.

2. Pierwszym dniem kwalifikowalności wydatków w ramach wsparcia na podstawie niniejszego artykułu jest dzień wejścia w życie Memorandum of Understanding z danym Państwem-Beneficjentem. Jeżeli wsparcie przyznane jest w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG, pierwszym dniem kwalifikowalności jest dzień wejścia w życie pierwszego z odpowiednich Memorandum of Understanding. Ostatnim dniem kwalifikowalności wsparcia na podstawie niniejszego artykułu jest 30 kwietnia 2032 r.

Artykuł 4.8
Umowa ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Niezwłocznie po podpisaniu Memorandum of Understanding, KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy zawierają umowę dotyczącą funduszy współpracy dwustronnej na poziomie krajowym – Umowę ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej.

2. W przypadku Państw-Beneficjentów korzystających zarówno z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, jak i Mechanizmu Finansowego EOG, Umowa ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej obejmuje oba mechanizmy. Wzór umowy w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej stanowi Załącznik 3.

3. Umowa ws. Funduszu Współpracy Dwustronnej określa między innymi:

(a) rozmiar i cel funduszy;

(b) rolę, funkcjonowanie i skład Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej; oraz

(c) procedury i wymagania dotyczące Planu Działań.

Artykuł 4.9
Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Krajowy Punkt Kontaktowy ustanawia Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej niezwłocznie po podpisaniu Memorandum of Understanding. Do zadań Komitetu będzie należało m.in.:

(a) omawianie zagadnień znajdujących się w obszarze wspólnego zainteresowania, identyfikacja inicjatyw w zakresie współpracy dwustronnej na poziomie krajowym i weryfikacja ogólnych postępów w osiąganiu celu, jakim jest wzmocnienie stosunków dwustronnych;

(b) przyjmowanie Planu Działań dla funduszy współpracy dwustronnej na poziomie krajowym; oraz

(c) podejmowanie decyzji w drodze konsensusu w sprawie wykorzystania funduszy współpracy dwustronnej na poziomie krajowym. Jeżeli nie jest możliwe osiągnięcie konsensusu, decyzję podejmuje KMF.

2. Wspólnemu Komitetowi ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej przewodniczy Krajowy Punkt Kontaktowy. Komitet składa się z przedstawicieli Państw-Darczyńców, w tym ambasad Państw-Darczyńców, oraz Państw-Beneficjentów, w tym odpowiednich ministerstw spraw zagranicznych.

3. Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zbiera się co najmniej raz w roku.

Artykuł 4.10
Fundusze Współpracy Dwustronnej na poziomie programu

1. Operator Programu ponosi odpowiedzialność za zarządzanie i wykorzystanie Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu w ramach swojego programu. W przypadku programów partnerskich z darczyńcami decyzje w zakresie wykorzystania Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu podejmowane są w drodze konsensusu pomiędzy Operatorem Programu i partnerem/partnerami programu z Państw-Darczyńców.

2. Pierwszym dniem kwalifikowalności wydatków w ramach wsparcia na podstawie niniejszego artykułu jest dzień wejścia w życie Memorandum of Understanding z danym Państwem-Beneficjentem. Jeżeli wsparcie w ramach niniejszego artykułu pochodzi zarówno z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, jak i Mechanizmu Finansowego EOG, pierwszym dniem kwalifikowalności jest dzień wejścia w życie tego z Memorandum of Understanding, które wejdzie w życie jako pierwsze. Ostatnim dniem kwalifikowalności wsparcia, o którym mowa w niniejszym artykule, jest 31 grudnia 2031 r.

3. Wykorzystanie Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu podlega sprawozdawczości w ramach rocznych i końcowego Raportu Krajowego, okresowych sprawozdań finansowych oraz Końcowego Raportu z Programu.

4. Operator Programu, za zgodą Krajowego Punktu Kontaktowego i KMF, może powierzyć partnerowi/partnerom programu z Państw-Darczyńców zarządzanie i wykorzystanie części Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu. W takich przypadkach partner programu z Państw-Darczyńców i Operator Programu zawierają porozumienie zawierające wszelkie niezbędne postanowienia pozwalające Operatorowi Programu wywiązać się z obowiązków sprawozdawczych, o których mowa w ust. 3.

Rozdział 5
Systemy zarządzania i kontroli

Artykuł 5.1
Ogólne zasady dotyczące systemów zarządzania i kontroli

1. Państwo-Beneficjent odpowiada za zarządzanie i kontrolę programów. Systemy zarządzania i kontroli ustanowione przez Państwo-Beneficjenta dla Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 zapewniają przestrzeganie zasad rozliczalności, gospodarności, efektywności i skuteczności oraz spełnienie kluczowych wymogów określonych w ust. 2.

2. Kluczowe wymogi dla systemów zarządzania i kontroli obejmują:

(a) określenie funkcji zaangażowanych podmiotów oraz przydział funkcji w ramach każdego z tych podmiotów;

(b) odpowiedni rozdział funkcji między tymi podmiotami oraz w ich ramach, a tam, gdzie ma to zastosowanie – pisemne ustalenia dotyczące sprawozdawczości, nadzoru i monitorowania powierzonych zadań;

(c) odpowiednie kryteria i procedury wyboru projektów i inicjatyw zgodnie z niniejszymi Regulacjami;

(d) przekazywanie beneficjentom odpowiednich informacji na temat obowiązujących warunków wsparcia dla wybranych projektów i inicjatyw;

(e) odpowiednie weryfikacje i procedury mające na celu potwierdzanie, że poniesione wydatki są legalne i prawidłowe, oraz odpowiednie procedury sprawdzające spełnienie warunków dotyczących uproszczonych metod rozliczania kosztów;

(f) skuteczne systemy zapewniające przechowywanie wszystkich dokumentów niezbędnych dla zapewnienia ścieżki audytu;

(g) wiarygodne elektroniczne systemy rejestrowania i przechowywania danych do celów zarządzania finansowego, sprawozdawczości, monitorowania, weryfikacji, audytów i ewaluacji, w tym odpowiednie procesy zapewniające bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników;

(h) skuteczne wdrożenie proporcjonalnych środków zapobiegających nadużyciom finansowym;

(i) odpowiednie procedury sporządzania, składania i potwierdzania kompletności, dokładności i wiarygodności okresowych raportów finansowych oraz salda końcowego;

(j) przeprowadzanie audytów zgodnie z przyjętymi na arenie międzynarodowej standardami audytu;

(k) odpowiednie audyty systemów zarządzania i kontroli;

(l) odpowiednie audyty zadeklarowanych wydatków;

(m) odpowiednie procedury sporządzania wiarygodnej opinii audytowej oraz przygotowania Rocznego Raportu z Audytu i Raportu Końcowego z Audytu; oraz

(n) procedury sprawozdawczości i monitorowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot.

3. Państwo-Beneficjent przestrzega wymogów określonych przez KMF w zakresie składania i przekazywania informacji drogą elektroniczną.

Artykuł 5.2
Wyznaczanie podmiotów krajowych

1. Memorandum of Understanding wskazuje następujące podmioty do celów wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028:

(a) Krajowy Punkt Kontaktowy;

(b) Instytucję Certyfikującą; oraz

(c) Instytucję Audytu.

2. Państwa-Darczyńcy i Państwo-Beneficjent mogą w Memorandum of Understanding uzgodnić, że Krajowy Punkt Kontaktowy, oprócz zadań, o których mowa w art. 5.3, przejmuje zadania Instytucji Certyfikującej, o których mowa w art. 5.4. Takie ustalenia muszą jednak zapewniać

odpowiedni funkcjonalny rozdział zadań związanych z realizacją płatności od innych zadań w ramach Krajowego Punktu Kontaktowego. W przypadku uzgodnienia takich ustaleń, ust. 4 nie ma zastosowania.

3. Bez uszczerbku dla art. 6.9, Operator Programu jest wyznaczany w Memorandum of Understanding dla każdego programu. Operator Programu powinien być silnie związany z sektorem, którego dotyczy program.

4. W wyjątkowych sytuacjach KMF może zatwierdzić przejęcie roli Operatora Programu przez Krajowy Punkt Kontaktowy w przypadku jednego lub kilku programów.

5. Jeżeli Krajowy Punkt Kontaktowy pełni rolę Operatora Programu, nie może on przejąć roli, o której mowa w art. 12.3.1.

Artykuł 5.3
Krajowy Punkt Kontaktowy

1. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi ogólną odpowiedzialność za realizację celów wytyczonych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, jak również za jego wdrażanie w Państwie-Beneficjencie. zgodnie z postanowieniami art. 1.3. Pełni on rolę punktu kontaktowego i jest odpowiedzialny i rozliczany za realizację Memorandum of Understanding.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy reprezentuje Państwo-Beneficjenta w kontaktach z KMF w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy gwarantuje, aby programy były wdrażane zgodnie z ramami prawnymi Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, monitoruje też postępy w realizacji i ich jakość. W tym celu Krajowy Punkt Kontaktowy regularnie i w ustrukturyzowany sposób przeprowadza ocenę ryzyka związanego z wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz może podjąć działania, które uważa za niezbędne i zgodne z niniejszymi Regulacjami, między innymi w celu weryfikacji jakości i treści wszelkich dokumentów dostarczonych do KMF za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego i występowania z wnioskami o niezbędne zmiany w takich dokumentach. Krajowy Punkt Kontaktowy podejmuje wszelkie niezbędne działania, aby Operatorzy Programów byli dobrze zaznajomieni z ich obowiązkami wynikającymi z ram prawnych Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy regularnie monitoruje programy pod kątem ich postępów w osiąganiu produktów, rezultatu/rezultatów i celu/celów programu zgodnie z uzgodnioną siatką rezultatów i wymogami finansowymi określonymi dla programu. Wyniki monitorowania przedstawiane są w Raporcie Krajowym.

5. Rola Krajowego Punktu Kontaktowego może zostać doprecyzowana w Memorandum of Understanding.

Artykuł 5.4
Instytucja Certyfikująca

1. Instytucja Certyfikująca jest odpowiedzialna w szczególności za:

(a) przedkładanie do KMF poświadczonych finansowych raportów okresowych dla programów i raportów końcowych dla programów, o których mowa odpowiednio w art. 9.3 i 6.8, które potwierdzają, że:

(i) podsumowanie wydatków kwalifikowalnych zgłoszonych Operatorowi Programu jest w pełni zgodne z załączonymi dokumentami;

(ii) załączona dokumentacja została zweryfikowana i potwierdzono jej autentyczność, poprawność i prawidłowość;

(iii) podsumowanie wydatków kwalifikowalnych opiera się na weryfikowalnych danych rachunkowych zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami i metodami w zakresie rachunkowości;

(iv) podsumowanie wydatków kwalifikowalnych obejmuje wydatki kwalifikowalne w ramach niniejszych Regulacji;

(v) wydatki ujęte w podsumowaniu zostały poniesione w ramach wdrażania programu zgodnie z Umową w sprawie programu;

(vi) istnieje wystarczająca ścieżka audytu dotycząca wydatków kwalifikowalnych programu; oraz

(vii) współfinansowanie zadeklarowane dla programu zostało wniesione.

(b) przedkładanie do KMF , jako część finansowego raportu okresowego, prognozy przyszłych wniosków o płatność, o której mowa w art. 9.3;

(c) składanie do KMF wniosków o wypłaty środków na pomoc techniczną zgodnie z art. 9.4;

(d) zgłaszanie do KMF naliczonych lub zapłaconych odsetek zgodnie z art. 9.7;

(e) uwzględnianie na potrzeby certyfikacji wyników wszystkich audytów przeprowadzonych przez lub w ramach obowiązków Instytucji Audytu;

(f) prowadzenie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych do KMF;

(g) zapewnienie, że środki są udostępniane Operatorom Programów zgodnie z art. 9.1.2; oraz

(h) zapewnienie, że kwoty anulowane w ramach programu lub projektu są zwracane do KMF przed zamknięciem programu.

2. Z zastrzeżeniem odmiennego przepisu prawa krajowego Państwa-Beneficjenta, Instytucja Certyfikująca zapewnia założenie i prowadzenie oddzielnego, oprocentowanego rachunku bankowego przeznaczonego dla Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

Artykuł 5.5
Instytucja Audytu

1. Instytucja Audytu jest odpowiedzialna w szczególności za:

a) przygotowanie w terminie dziewięciu miesięcy od zatwierdzenia ostatniego programu strategii audytu opartej na analizie ryzyka, obejmującej całość alokacji dla Państwa-Beneficjenta. Strategia audytu określa metodologię audytu, metodę doboru próby oraz plan audytów umożliwiający ich równomierne rozłożenie w okresie programowania. Strategia audytu jest aktualizowana corocznie, wedle potrzeb. Instytucja Audytu przedkłada strategię audytu, na wniosek KMF w języku angielskim, w ciągu jednego miesiąca. KMF może przedstawić uwagi do strategii audytu;

b) przeprowadzanie audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli na poziomie Państwa-Beneficjenta;

c) przeprowadzanie audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli na poziomie programów. Audyty przeprowadza się na podstawie odpowiednio dobranej próby programów, w oparciu o analizę ryzyka;

d) zapewnienie przeprowadzania audytów na podstawie odpowiedniej próby w celu weryfikacji legalności i prawidłowości zadeklarowanych wydatków, w tym spełnienia warunków stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów;

(e) do dnia 15 lutego każdego roku w okresie 2027 - 2032:

(i) przedkładanie KMF Rocznego Raportu z Audytu zawierającego wyniki audytów przeprowadzonych w okresie dwunastu miesięcy zakończonym 30 czerwca roku poprzedniego. Raport powinien być zgodny ze strategią audytu i zawierać ewentualne niedociągnięcia w systemach zarządzania i kontroli. Pierwszy raport, który należy przedłożyć do 15 lutego 2027 r., obejmuje wyniki audytów przeprowadzonych w okresie do 30 czerwca 2026 r. Informacje za okres od 1 lipca 2031 r. zawarte będą w Końcowym Raporcie z Audytu uzupełniającym deklarację zamknięcia, o której mowa w lit. f); oraz

(ii) wydawanie opinii dla KMF na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych w ramach jego obowiązków w celu sprawdzenia, czy system zarządzania i kontroli działa skutecznie, aby zapewnić w sposób wystarczający, że przedstawione deklaracje faktycznie poniesionych wydatków do KMF są prawidłowe, a transakcje będące ich podstawą są terminowe i zgodne z prawem oraz że spełnione zostały warunki dotyczące refundacji w ramach uproszczonych metod rozliczania kosztów. Opinia ta sporządzana jest na podstawie wzoru udostępnionego przez KMF; oraz

(f) przedłożenie do KMF, nie później niż do 31 grudnia 2032 r., deklaracji zamknięcia zawierającej ocenę zasadności wniosku o płatność salda końcowego zgłaszanego w raporcie końcowym dla programu. Deklaracja zamknięcia sporządzana jest na podstawie wzoru udostępnionego przez KMF.

2. W przypadku, gdy Instytucja Audytu postanowi nie przeprowadzać audytów zgodnie z ust. 1 lit. a)–c), do wykonania tych zadań wyznacza niezależnego i certyfikowanego biegłego rewidenta.

3. Instytucja Audytu zapewnia, że audyt jest zgodny z międzynarodowymi standardami audytu.

4. Na potrzeby lit. d) ust. 1, wydatki zadeklarowane w okresie odniesienia, o którym mowa w ust. 1 lit. e) ppkt (ii), podlegają audytowi na podstawie reprezentatywnej próby i co do zasady zgodnie z metodami statystycznego doboru próby. W takich przypadkach wielkość próby musi być wystarczająca do tego, aby Instytucja Audytu sporządziła ważną opinię audytową zgodnie z ust. 1 lit. e) ppkt (ii).

5. Niestatystyczna metoda doboru próby może być stosowane na podstawie profesjonalnej oceny Instytucji Audytu, w odpowiednio uzasadnionych przypadkach, zgodnie z międzynarodowymi standardami audytu, oraz za każdym razem, gdy liczba projektów w okresie odniesienia jest niewystarczająca do zastosowania metody statystycznej. Niestatystyczna metoda doboru próby obejmuje minimum

10% projektów, w odniesieniu do których wydatki zostały zadeklarowane w ciągu okresu odniesienia, oraz minimum 15% wydatków, które zostały zadeklarowane w tym okresie.

6. Przy przeprowadzaniu audytów Instytucja Audytu uwzględnia zasadę jednolitego audytu oraz zasadę proporcjonalności w odniesieniu do poziomu ryzyka dla wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG. Służy to, w szczególności, uniknięciu powielania audytów i weryfikacji tych samych wydatków i ma na celu zminimalizowanie kosztów weryfikacji i audytów i zmniejszenia obciążenia administracyjnego beneficjentów. Instytucja Audytu wykorzystuje w pierwszej kolejności wszystkie informacje i dokumentację, o których mowa w art. 5.6.1 lit. l), w tym wyniki weryfikacji, i tylko wówczas zwraca się do beneficjentów o dodatkowe dokumenty i dowody audytowe, gdy jej zdaniem jest to konieczne dla uzasadnienia wiarygodnych wniosków z audytu.

7. Instytucja Audytu oraz KMF spotykają się regularnie, o ile nie uzgodniono inaczej – co najmniej raz w roku – w celu omówienia strategii audytu, rocznego raportu z audytu oraz opinii, koordynacji planów i metod audytu oraz wymiany poglądów na temat usprawnienia systemów zarządzania i kontroli.

Artykuł 5.6
Operator Programu

1. Operator Programu jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrażanie programu zgodnie z zasadami opisanymi w Artykule 1.3, a w szczególności za:

a) zapewnienie, że projekty przyczyniają się do osiągania ogólnych celów Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 oraz konkretnego rezultatu/rezultatów i celu/celów programu oraz ich zgodności z niniejszymi Regulacjami, Umową w sprawie programu oraz właściwymi przepisami prawa krajowego i unijnego na wszystkich etapach wdrażania;

b) zapewnienie dostępności odpowiedniego poziomu wiedzy fachowej w celu przygotowania programu i opracowania siatki wskaźników;

c) przeprowadzanie naborów wniosków, wybór projektów do dofinansowania oraz podpisywanie umów w sprawie projektu dla każdego z projektów;

d) ułatwianie współpracy dwustronnej;

e) zarządzanie funduszami współpracy dwustronnej na poziomie programu;

f) weryfikację czy wydatki zadeklarowane przez beneficjentów są zgodne z niniejszymi Regulacjami, umową w sprawie programu oraz odpowiednimi przepisami prawa krajowego i unijnego;

g) zapewnienie terminowych wypłat transz dofinansowania dla projektu;

h) zapewnienie jakości wdrażania programu, postępów w realizacji zakładanych rezultatów projektów oraz jakości danych dotyczących rezultatów;

i) ocenę ryzyka dla skutecznego wdrażania programu i jego rezultatów oraz podejmowanie odpowiednich działań;

j) prowadzenie corocznego monitoringu próby projektów wybranej na podstawie oceny ryzyka, w tym losowo, w stosownych przypadkach również poprzez wizyty na miejscu;

(k) zapewnienie wykorzystania pomocy finansowej wyłącznie na cele programu i jego projektów oraz zgodnie z Umową w sprawie programu, oraz zapewnienie wykorzystania wszystkich aktywów stanowiących część programu wyłącznie na cele określone w Umowie w sprawie programu;

(l) zapewnienie istnienia systemu elektronicznego do rejestracji i przechowywania zapisów księgowych dla każdego projektu w ramach programu oraz zapewnienie gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących wdrażania niezbędnych dla zarządzania finansowego, sprawozdawczości, monitorowania, weryfikacji, audytów i ewaluacji;

(m) ustanowienie struktury organizacyjnej Operatora Programu zapewniającej niezależność i rozdzielenie funkcji związanych z weryfikacją zadeklarowanych wydatków i autoryzacją płatności od zadań związanych z wdrażaniem programu;

(n) jeżeli przepisy prawa krajowego Państwa-Beneficjenta nie stanowią inaczej, założenie i prowadzenie oddzielnego, oprocentowanego rachunku bankowego przeznaczonego na środki przewidziane na regranting;

(o) zapewnienie, aby beneficjenci prowadzili odrębny system rachunkowy lub odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji związanych z projektem z zastrzeżeniem krajowych przepisów rachunkowych;

(p) zapewnienie przejrzystości i dostępności dokumentów zgodnie z wymogami określonymi w art. 9.8;

(q) zapewnienie, że Instytucja Certyfikująca otrzymuje wszelkie niezbędne informacje na temat procedur i

weryfikacji prowadzonych w odniesieniu do wydatków na potrzeby certyfikacji;

(r) sporządzanie i przedkładanie Okresowych raportów finansowych, Końcowego raportu dla programu oraz sprawozdań dotyczących naliczonych i wypłaconych odsetek zgodnie z art. 6.8, 9.3, 9.5 i 9.7;

(s) przekazywanie Instytucji Certyfikującej – jako części okresowego raportu finansowego – prognozy przewidywanych wniosków o płatność niezbędnych do realizacji jej obowiązków zgodnie z art. 9.3;

(t) zapewnienie, że KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy otrzymują na żądanie i w rozsądnym terminie wszystkie dokumenty i informacje dotyczące wdrażania programu i jego projektów;

(u) zapewnienie, że beneficjenci dysponują niezbędnym potencjałem i wiedzą fachową do realizacji projektów;

(v) zapewnienie, że wszystkie projekty i działania pozostają w zgodzie z wartościami i zasadami, o których mowa w art. 1.3, oraz powstrzymywanie się od wspierania działalności realizowanej bez poszanowania tych wartości i zasad;

(w) zapewnienie przestrzegania wszystkich odpowiednich przepisów prawa unijnego, krajowego i lokalnego (w tym między innymi przepisów dotyczących ochrony środowiska, zamówień publicznych, pomocy publicznej i ochrony danych);

(x) przestrzeganie wszelkich innych obowiązków określonych w Umowie w sprawie programu; oraz

(y) zapewnienie, że podejmowane są wszelkie niezbędne i stosowne działania w celu zapobiegania, wykrywania i eliminowania wszelkich przypadków domniemanych lub faktycznych nieprawidłowości, oraz że są one szybko i skutecznie badane oraz prawidłowo raportowane i usuwane, włączając w to dokonywanie niezbędnych korekt finansowych.

2. Weryfikacje prowadzone przez Operatora Programu obejmują odpowiednio administracyjne, finansowe, techniczne i rzeczowe aspekty projektów. Weryfikacje opierają się na analizie ryzyka i są proporcjonalne do stwierdzonych ryzyk.

3. Weryfikacje obejmują następujące procedury:

(a) weryfikacje administracyjne („zza biurka") w zakresie poniesionych wydatków oraz spełnienia warunków dotyczących uproszczonych metod rozliczania kosztów, zgłoszonych przez beneficjentów;

(b) weryfikacje projektów na miejscu ich realizacji.

4. Badanie dowodów poniesionych wydatków oraz spełnienia warunków dotyczących uproszczonych metod rozliczania kosztów, związane z weryfikacjami administracyjnymi określonymi w lit. a) i weryfikacjami projektów na miejscu ich realizacji zgodnie z lit. b) ust. 3, przeprowadza się na próbie, w oparciu o ocenę ryzyka. Operator Programu prowadzi zapisy opisujące i uzasadniające metodę oceny ryzyka stosowaną przy doborze projektów i/lub wydatków do weryfikacji.

5. Operator Programu podejmuje decyzję w sprawie projektów i/lub wydatków wybranych do kontroli w celu uzyskania wystarczającej pewności co do legalności i prawidłowości transakcji, zgodnie z zasadą proporcjonalności, uwzględniając poziom ryzyka określony przez Operatora Programu dla danego rodzaju beneficjentów i projektów oraz audyty prowadzone przez Instytucję Audytu.

6. Operator Programu opracowuje pisemne standardy i procedury dotyczące prowadzonych weryfikacji i prowadzi dokumentację każdej weryfikacji, z wyszczególnieniem przeprowadzonych działań, daty i wyników weryfikacji oraz działań podjętych w związku z wykrytymi nieprawidłowościami.

7. Operator Programu przestrzega wymogów określonych przez KMF dotyczących składania i przekazywania informacji drogą elektroniczną.

8. Operator Programu zapewnia odpowiednie zasoby i wiedzę fachową niezbędną do realizacji swoich obowiązków.

Artykuł 5.7
Ustanawianie systemów zarządzania i kontroli

1. Krajowy Punkt Kontaktowy przedkłada do Instytucji Audytu szczegółowy opis systemów zarządzania i kontroli, obejmujący zasady i kluczowe wymogi określone w art. 5.1, a w szczególności strukturę organizacyjną i procedury Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej, Instytucji Audytu oraz innych krajowych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 zgodnie z Memorandum of Understanding.

2. Instytucja Audytu dokonuje przeglądu szczegółowego opisu, o którym mowa w ust. 1, i sporządza raport oraz opinię potwierdzającą, że systemy zarządzania i kontroli Państwa-Beneficjenta są zgodne z niniejszymi Regulacjami oraz powszechnie przyjętymi standardami audytu. Raport zawiera

ocenę proporcjonalności wymogów systemów zarządzania i kontroli w stosunku do skuteczności w osiąganiu celów programów. W przypadku, gdy Instytucja Audytu postanowi nie przeprowadzać audytów samodzielnie, do wykonania tych zadań wyznacza niezależnego biegłego rewidenta. Instytucja Audytu może – w miarę możliwości – oprzeć przegląd na równoważnym opisie złożonym w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021.

3. Instytucja Audytu przedkłada do KMF – w języku angielskim i zgodnie ze wzorem przekazanym przez KMF – opinię sporządzoną zgodnie z ust. 2 dotyczącą systemów zarządzania i kontroli Państwa-Beneficjenta oraz informuje o tym Krajowy Punkt Kontaktowy.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy, na wniosek, przekazuje do KMF – w języku angielskim – szczegółowy opis systemów zarządzania i kontroli, o którym mowa w ust. 1, wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 2. Krajowy Punkt Kontaktowy przekaże dokumenty, o których mowa powyżej, w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania takiego wniosku. KMF może przedstawić uwagi w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania dokumentacji.

5. KMF może zawiesić płatności na rzecz Państwa-Beneficjenta, jeżeli opinia potwierdzająca zgodność systemów zarządzania i kontroli Państwa-Beneficjenta z niniejszymi Regulacjami oraz powszechnie przyjętymi standardami audytu nie została przedłożona w terminie dwunastu miesięcy od daty wejścia w życie Memorandum of Understanding.

Rozdział 6
Programy

Artykuł 6.1
Przygotowanie programów

1. Mechanizm Finansowy EOG na lata 2021-2028 wdrażany jest w Państwach-Beneficjentach za pomocą programów. Program musi przyczyniać się do realizacji celu odpowiedniego obszaru programowego uzgodnionego w Memorandum of Understanding, ogólnych celów Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, i musi być zgodny z ramami prawnymi Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, prawem krajowym i unijnym.

2. Program może się składać z wielu obszarów programowych. Każdy projekt realizowany w ramach programu przyczynia się wyłącznie do realizacji celu jednego obszaru programowego.

3. Wszystkie programy są zgodne z dokumentem „Policy Framework for the EEA and Norway Grants” („Blue Book”, „Niebieska Księga”).

Artykuł 6.2
Koncepcja programu

1. Na podstawie Memorandum of Understanding Operator Programu opracowuje, we współpracy z partnerami programu z Państw-Darczyńców, międzynarodowymi organizacjami partnerskimi oraz BMF, koncepcję programu określającą zakres tematyczny i planowane rezultaty dla każdego programu. Inni interesariusze mogą zostać włączeni do konsultacji, jeżeli jest to zasadne lub wymagane w Memorandum of Understanding.

2. Operator Programu przekazuje koncepcję programu do KMF, za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie Memorandum of Understanding.

3. Koncepcja programu zawiera zwięzły opis:

(a) celu/ów programu oraz oczekiwanego wkładu w realizację dwóch celów ogólnych;

(b) głównych wyzwań, na które odpowiada program, oczekiwanych rezultatów i proponowanego podejścia;

(c) sposobu uwzględnienia warunków i/lub kwestii szczególnych określonych w Memorandum of Understanding oraz, w stosownych przypadkach, wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3.1, w procesie opracowywania i wdrażania programu;

(d) sposobu realizacji współpracy dwustronnej oraz głównych priorytetów dla funduszy dwustronnych w ramach programu;

(e) proponowanych naborów i projektów predefiniowanych; oraz

(f) orientacyjnego budżetu ogólnego.

4. KMF dokonuje oceny koncepcji programu i może zgłosić uwagi. Spójność z wartościami i zasadami, o których mowa w art. 1.3, stanowi część oceny prowadzonej przez KMF. Wszelkie uwagi zgłoszone przez KMF należy uwzględnić przy dalszym opracowywaniu programu. KMF kończy przegląd koncepcji programu w terminie dwóch miesięcy od jej przedłożenia.

5. KMF może podjąć uzasadnioną decyzję o odrzuceniu koncepcji programu. W takich przypadkach Operator Programu może - za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego - ponownie przedłożyć zmienioną koncepcję programu w ciągu dwóch miesięcy od dnia odrzucenia tego dokumentu. Krajowy Punkt Kontaktowy może jako alternatywę i w tym samym terminie zaproponować inne wykorzystanie środków. Jeżeli środki mają zostać

przeznaczone na inny program, który został już zatwierdzony, taka realokacja środków odbywa się zgodnie z art. 6.7 ust. 5.

6. Wzór koncepcji programu dostarcza KMF.

Artykuł 6.3
Zatwierdzenie programów

1. Na podstawie koncepcji programu oraz uwag KMF do koncepcji programu, BMF przygotowuje projekt umowy w sprawie programu, określający warunki działania programu, a także role i obowiązki stron. Państwo-Beneficjent przekazuje wszelkie dodatkowe informacje na żądanie, w tym między innymi analizę ryzyka i działań zaradczych oraz informacje dotyczące zarządzania programem.

2. KMF może podjąć decyzję o zatwierdzeniu lub odrzuceniu wsparcia dla programu. Spójność z wartościami i zasadami, o których mowa w art. 1.3, stanowi część oceny prowadzonej przez KMF. KMF podejmuje decyzję w terminie czterech miesięcy od zakończenia oceny, o której mowa w art. 6.2 ust. 4, pod warunkiem że Państwo-Beneficjent przekazało wszelkie żądane informacje dodatkowe. Zatwierdzając wsparcie dla programu, KMF może określić warunki i/lub zażądać zmian w projekcie umowy w sprawie programu. Przed podjęciem decyzji o odmowie wsparcia dla programu, Państwu-Beneficjentowi zapewnia się możliwość przedstawienia swojego stanowiska.

3. Dla każdego zatwierdzonego programu KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy zawierają umowę w sprawie programu.

4. Wzór umowy w sprawie programu został określony w załączniku 4.

Artykuł 6.4
Poziomy dofinansowania oraz wysokość dofinansowania projektów

1. Wkład w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 nie przekracza 85% całkowitych kwalifikowalnych wydatków programu, z wyłączeniem funduszy dwustronnych przeznaczonych na program, z wyjątkiem:

a) programów zarządzanych przez BMF zgodnie z art. 6.9 oraz

b) innych programów szczególnego zainteresowania stron,

w przypadku których KMF może wyznaczyć wyższy poziom dofinansowania programu.

2. Maksymalny poziom dofinansowania projektu jest obliczany jako procent całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu i zostanie zaproponowany w koncepcji programu oraz określony w umowie w sprawie programu. Poziom ten powinien uwzględniać potrzebę zapewnienia zaangażowania i wkładu beneficjentów, jak również zapewnienia trwałości projektu. Proponując poziom dofinansowania projektu, Operator Programu weźmie także pod uwagę wszelkie korzyści ekonomiczne, jak np. oszczędności w kosztach projektu lub wzrost zysków, wynikające z otrzymanej pomocy finansowej. Korzyści ekonomiczne będą wykorzystywane do wspierania realizacji celów projektu. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie pomocy państwa.

3. Współfinansowanie na mocy ust. 1 i 2 ma formę gotówkową, wliczając w to przelewy elektroniczne.

4. W przypadku beneficjentów projektów i partnerów projektu będących organizacjami pozarządowymi lub partnerami społecznymi, wkład niepieniężny w postaci pracy wolontariackiej może stanowić do 100% wymaganego współfinansowania.

5. Operator Programu określa odpowiednie stawki jednostkowe za prace wolontariackie zgodne ze stawkami zwyczajowo wypłacanymi za taką pracę w Państwie-Beneficjencie, w tym obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne. Stawki mogą się różnić w zależności od regionu, w którym wykonywana jest praca, lub rodzaju pracy wolontariackiej i mogą być one korygowane w trakcie wdrażania programu w celu uwzględnienia zmian płac.

6. W przypadku projektów realizowanych w ramach programów partnerskich z darczyńcami wchodzących w zakres obszaru programowego „Badania w ramach obszarów priorytetowych" wkład rzeczowy w postaci pracy może stanowić do 100% współfinansowania wymaganego w przypadku danego projektu. Operator Programu określa odpowiednie stawki jednostkowe za pracę, zgodne ze stawkami zwykle wypłacanymi za tego rodzaju pracę w Państwie- Beneficjencie, w tym obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne. Stawki mogą się różnić w zależności od regionu, w którym wykonywana jest praca, lub rodzaju pracy i mogą być korygowane w trakcie wdrażania programu w celu uwzględnienia zmian płac.

7. Wysokość wnioskowanego dofinansowania w ramach programu proponuje się w koncepcji programu i określa w umowie w sprawie programu.

Artykuł 6.5
Wykaz projektów predefiniowanych

1. Oprócz projektów predefiniowanych wskazanych w Memorandum of Understanding, Operator Programu może zaproponować dodatkowe projekty predefiniowane, które mają być realizowane w ramach programów. Projekty predefiniowane należy, w miarę możliwości, wskazać w koncepcji programu.

2. KMF może zwrócić się o przekazanie następujących informacji dotyczących projektów predefiniowanych:

(a) tło i uzasadnienie projektu, w tym odniesienie do odpowiednich priorytetów krajowych,

(b) cel i oczekiwany(e) rezultat(y) projektu,

(c) informacje na temat beneficjenta i Partnera(ów) projektu,

(d) wyniki studiów wykonalności (w stosownych przypadkach),

(e) harmonogram wdrażania projektu oraz

(f) ogólny zarys budżetu wykazujący kwotę całkowitą przewidywanych zasobów finansowych i przewidywany wkład finansowy z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

3. Operator Programu, przed podpisaniem umowy w sprawie projektu predefiniowanego, przeprowadza ocenę projektu pod kątem jakości, przyczyniania się do celów programu oraz zgodności z ramami prawnymi, prawem unijnym i krajowym.

Artykuł 6.6
Realizacja programu

1. Dla każdego zatwierdzonego programu Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że realizacja programu przez Operatora Programu odbywa się zgodnie z umową w sprawie programu.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że zobowiązania Operatora Programu wynikające z umowy w sprawie programu są ważne i egzekwowalne na mocy obowiązującego prawa krajowego Państwa-Beneficjenta. W przypadku jakiejkolwiek sprzeczności między krajowymi przepisami i procedurami niezbędnymi do realizacji programu a ramami prawnymi Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028, określonymi w art. 1.5 niniejszych Regulacji, pierwszeństwo mają te ostatnie.

Artykuł 6.7
Zmiany programów

1. O ile w umowie w sprawie programu nie przewidziano inaczej, wszelkie modyfikacje programu są najpierw zatwierdzane przez KMF.

2. Operator Programu opisuje i uzasadnia potrzebę zmiany, w tym wpływ na dane finansowe oraz przewidywany wpływ na ryzyka, produkty i rezultaty programu. Krajowy Punkt Kontaktowy udziela wstępnej zgody na proponowaną zmianę.

3. KMF przeprowadza ocenę proponowanej zmiany i udziela formalnej odpowiedzi nie później niż 2 miesiące po otrzymaniu wszystkich właściwych dokumentów i niezbędnych informacji. Spójność z wartościami i zasadami, o których mowa w art. 1.3, stanowi część oceny prowadzonej przez KMF.

4. Zmiana otrzymuje formalny charakter poprzez aneksowanie umowy w sprawie programu, o której mowa w art. 6.3 ust. 3.

5. W przypadku, gdy zmiany programu prowadzą do zmniejszenia dofinansowania w ramach programu, Krajowy Punkt Kontaktowy może realokować zaoszczędzoną kwotę na inne zatwierdzone programy w Państwie-Beneficjencie, Fundusz Współpracy Dwustronnej i/lub Pomoc Techniczną. Wymagana jest uprzednia zgoda KMF i Operatora Programu otrzymującego te dodatkowe środki finansowe. Każda taka modyfikacja programów powinna być zgodna z Memorandum of Understanding. Taką realokację środków należy przeprowadzić i sformalizować nie później niż w dniu 30 kwietnia 2030 r. Ten termin nie dotyczy realokacji środków na Fundusz Współpracy Dwustronnej i/lub Pomoc Techniczną.

Artykuł 6.8
Raport końcowy dla programu

1. Operator Programu składa, za pośrednictwem Instytucji Certyfikującej, raport końcowy dla programu do KMF i Krajowego Punktu Kontaktowego w oparciu o wzór dostarczony przez KMF. Raport ten ma na celu:

a) ocenę wkładu programu w osiąganie ogólnych celów Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028, celu i rezultatów programu, a także wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3, w stosownych przypadkach;

b) podsumowanie ustaleń z ewaluacji,

c) ogólną ocenę wdrażania programu, w tym porównanie z planami określonymi w programie oraz zdobyte doświadczenia,

d) szczegółowe informacje dotyczące realizacji lub korekty planów finansowych oraz

e) informacje finansowe, w tym wyliczenia salda końcowego, o którym mowa w art. 9.5.

2. Raport końcowy dla programu jest przekazywany do KMF, za pośrednictwem Instytucji Certyfikującej, która poświadcza załącznik finansowy do raportu zgodnie z art. 5.4. , nie później niż 30 kwietnia 2025 r.

3. KMF dokonuje przeglądu raportu końcowego dla programu w celu ustalenia, czy spełnia on wymogi formalne i merytoryczne. KMF zatwierdza raport nie później niż dwa miesiące po otrzymaniu raportu oraz wszystkich wymaganych dokumentów i niezbędnych informacji.

4. Zatwierdzone raporty końcowe dla programów, w tym streszczenia na użytek informacji publicznej, są publikowane na stronie internetowej Krajowego Punktu Kontaktowego w ciągu miesiąca od zatwierdzenia raportu przez KMF.

Artykuł 6.9
Programy wdrażane przez BMF

1. Państwa-Darczyńcy i Państwo-Beneficjent mogą w Memorandum of Understanding powierzyć wdrażanie programu lub określoną alokację BMF.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wdrażanie programu będzie zazwyczaj przeprowadzane przez operatora funduszu wskazanego i zakontraktowanego przez BMF stosuje pod tym względem określone przepisy, które w możliwym zakresie są zgodne z postanowieniami niniejszych Regulacji, a we wszystkich przypadkach zapewniają wdrażanie zgodne z wartościami i zasadami określonymi w art. 1.3.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wdrażanie programu będzie zazwyczaj przeprowadzane przez operatora funduszu wskazanego i zakontraktowanego przez BMF Rolę i zakres obowiązków BMF oraz operatora funduszu reguluje umowa w sprawie realizacji programu zawierana między BMF a tymże operatorem. Umowa w sprawie realizacji programu zawiera postanowienia dotyczące raportowania do Krajowego Punktu Kontaktowego.

4. Środki przeznaczone na realizację programu, o którym mowa w niniejszym artykule, w tym koszty Operatora Programu i/lub Operatora Funduszu, pokrywane są z wkładu finansowego na rzecz przedmiotowego Państwa-Beneficjenta.

5. W przypadku, gdy program jest wdrażany przez BMF zgodnie z niniejszym artykułem, Państwo-Beneficjent nie ponosi odpowiedzialności za wdrażanie programu ani pod względem finansowym, ani jakimkolwiek innym, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 4.

Rozdział 7
Wybór projektów

Artykuł 7.1
Tryby wyboru

1. Projekty wybiera się poprzez nabór wniosków organizowany zgodnie z niniejszym rozdziałem.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1, projekty predefiniowane mogą zostać wyłonione bez naboru wniosków. Takie projekty określa się zgodnie z art. 2.5 ust. 2 pkt (b) (vi) i art. 6.5. Informacje na temat takich projektów należy przedstawić w koncepcji programu zgodnie z art. 6.5.

Artykuł 7.2
Kwalifikowalność beneficjentów i partnerów projektu

1. Każdy podmiot, prywatny lub publiczny, komercyjny lub niekomercyjny, oraz organizacje pozarządowe, ustanowione jako podmiot prawa w danym Państwie-Beneficjencie są uznawane za beneficjentów kwalifikowalnych do udziału w projektach. Jeżeli jest to wyraźnie określone w umowie w sprawie programu, organizacje międzynarodowe oraz ich organy lub agencje mogą być beneficjentami.

2. Każdy podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, ustanowione jako podmiot prawa w Państwach-Darczyńcach, Państwach-Beneficjentach lub w państwie spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które ma wspólną granicę z danym Państwem-Beneficjentem, lub każda organizacja międzynarodowa, jej organ lub agencje, aktywnie zaangażowane i przyczyniające się do wdrażania programu są uznawane za kwalifikowalnych partnerów projektu.

3. Osoba fizyczna zamieszkująca legalnie w Państwach-Darczyńcach lub w danym Państwie-Beneficjencie jest kwalifikowalnym beneficjentem programu i kwalifikowalnym partnerem projektu w ramach obszaru programowego „Kultura” oraz komponentów mobilności w ramach któregokolwiek programu.

4. Wszelkie ograniczenia kwalifikowalności beneficjentów i partnerów projektu, o ile zostaną zatwierdzone przez KMF, zostaną wyraźnie określone w umowie w sprawie programu

Artykuł 7.3
Nabór wniosków

1. Nabory wniosków są organizowane przez Operatora Programu i opracowywane w konsultacji z KMF oraz Partnerami programu z Państw-Darczyńców/MOP, tam, gdzie ma to zastosowanie. KMF może przekazać uwagi, które powinny zostać uwzględnione przez Krajowy Punkt Kontaktowy oraz Operatora Programu. Treść, forma i sposób ogłoszenia naboru wniosków powinny opierać się na koncepcji programu i być zgodne z umową w sprawie programu oraz niniejszymi Regulacjami. Wzór dokumentu będzie dostarczony przez KMF i zostanie wykorzystany jako podstawa do opracowania tekstu ogłoszenia o naborze wniosków.

2. Nabory wniosków spełniają przynajmniej następujące wymagania:

a) zawierać jasny opis celów szczegółowych i oczekiwanych rezultatów;

b) zawierać precyzyjnie określony i rozsądny termin składania wniosków, który obejmuje przynajmniej trzy miesiące od daty publikacji ogłoszenia lub inny termin ustalony w umowie w sprawie programu, oraz adres, pod którym należy składać dokumenty. W ogłoszeniu należy podać godzinę zakończenia naboru, działania niezbędne do dotrzymania terminu oraz dopuszczalne metody dostarczenia wniosku. W ogłoszeniu o naborze należy podać informację, czy wymagany jest jeden egzemplarz wniosku, czy więcej;

c) w sposób precyzyjny określać kwalifikowalnych beneficjentów i partnerów projektu oraz wszelkie restrykcje, ograniczenia lub wykluczenia, które mogą ich dotyczyć;

d) zawierać szczegółowe kryteria wyboru oraz kartę oceny;

e) jasno określać, jakie działania i wydatki są kwalifikowalne, w tym wszelkie ograniczenia;

f) określać opcje ustalania wysokości dofinansowania w ramach form wsparcia, o których mowa w art. 8.3 ust. 2;

g) zawierać opis procesu wyboru oraz struktury procesu decyzyjnego;

h) zawierać wyraźne odniesienie lub link do formularza aplikacyjnego oraz podręcznika wnioskodawcy;

i) wyraźnie określać całkowitą kwotę dostępną w ramach naboru, a także minimalną i maksymalną kwotę dofinansowania projektu, o które można się ubiegać;

j) zawierać postanowienia dotyczące modelu płatności;

k) wyraźnie określać wymagania dotyczące współfinansowania;

l) wymagać ujawnienia wszelkich konsultantów zaangażowanych w przygotowanie wniosku projektowego;

m) zawierać wyraźne odniesienia do dodatkowych informacji, w tym odniesienia do niniejszych Regulacji oraz właściwych wytycznych przyjętych przez KMF, jak również innych dokumentów przygotowanych przez Operatora Programu, które mają znaczenie dla naboru; zawierać dane kontaktowe do kierowania dodatkowych pytań oraz ramy czasowe na odpowiedzi na takie pytania;

n) być szeroko upublicznione w celu dotarcia do wszystkich potencjalnych wnioskodawców. Należy wykorzystywać właściwe media, odpowiednio na krajowym, regionalnym lub lokalnym poziomie, jak również specjalistyczne publikacje i narzędzia internetowe. Jakiekolwiek ograniczenia dotyczące publikacji powinny być określone w umowie w sprawie programu.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków powinno być opublikowane na stronie internetowej Operatora Programu w języku narodowym oraz w języku angielskim i przekazane do KMF.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że nabór wniosków jest w pełni zgodny z ramami prawnymi Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 określonymi w art. 1.5.

Artykuł 7.4
Komitet ds. Wyboru Projektów

1. Dla każdego naboru wniosków Operator Programu powołuje Komitet ds. Wyboru Projektów, który będzie rekomendował projekty do finansowania w ramach programu. Komitet ds. Wyboru Projektów składa się z co najmniej trzech osób posiadających odpowiednią wiedzę fachową. Co najmniej jedna z nich musi być niezwiązana z Operatorem Programu, partnerami programu z Państw-Darczyńców i/lub MOP.

2. O ile umowa w sprawie programu nie stanowi inaczej, partnerzy programu z Państw-Darczyńców i/lub MOP(y) są członkami Komitetu ds. Wyboru Projektów. KMF, ambasady

Państw-Darczyńców oraz Krajowy Punkt Kontaktowy zostaną zaproszeni do udziału w Komitecie ds. Wyboru Projektów jako obserwatorzy.

3. W razie potrzeby Operator Programu zapewnia tłumaczenie podczas procesu wyboru projektów. Komitet ds. Wyboru Projektów sporządza protokoły ze spotkań .

Artykuł 7.5
Ogólne zasady i reguły wyboru projektów

1. Operator Programu odpowiada za wybór projektów i przyznawanie dofinansowania. Zastosowanie mają zasady dobrego zarządzania, przejrzystości, równości, efektywności i zerowej tolerancji dla korupcji.

2. Operator Programu podejmuje wszelkie uzasadnione działania w celu zapobieżenia powstaniu konfliktu interesów w kontekście wyboru projektów. Jeśli konflikt interesów mimo wszystko ma miejsce, Operator Programu podejmuje wszelkie niezbędne działania, aby zapewnić, że taka sytuacja nie wpłynie na prawidłowość procesu wyboru projektów.

3. O status kwalifikowalnych beneficjentów i partnerów mogą ubiegać się wyłącznie wnioskodawcy, którzy przestrzegają wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1.

4. Procedury wyboru muszą zapewniać, że osoby dokonujące oceny wniosków projektowych nie są odpowiedzialne za podejmowanie ostatecznej decyzji w sprawie wyboru projektów do dofinansowania.

5. W naborach wniosków dedykowanych wyłącznie projektom z udziałem partnerów z Państw-Darczyńców językiem roboczym oraz językiem wniosków projektowych i innych istotnych dokumentów jest język angielski.

6. Umowa w sprawie programu może zawierać przepisy szczegółowe dotyczące procesu wyboru projektów.

7. Operator Programu dokumentuje ocenę oraz decyzje podejmowane w trakcie procedury wyboru i przechowuje wszystkie dokumenty związane z procedurami wyboru przez co najmniej trzy lata po zatwierdzeniu Końcowego Raportu z realizacji Programu przez KMF.

Artykuł 7.6
Procedury wyboru

1. Operator Programu dokonuje weryfikacji wniosków pod kątem spełnienia kryteriów formalnych i kryteriów kwalifikowalności, w tym ewentualnych kryteriów wykluczenia. Wnioskodawcy, których wnioski zostały odrzucone na tym etapie, są informowani o decyzji i mają zapewniony stosowny termin na odwołanie się od niej.

2. Każdy wniosek, który spełnia kryteria formalne i kryteria kwalifikowalności, jest oceniany pod kątem kryteriów wyboru przez co najmniej dwóch bezstronnych ekspertów wyznaczonych przez Operatora Programu. Przynajmniej jeden z ekspertów musi być niezależny od Operatora Programu i Komitetu ds. Wyboru Projektów. Koszty związane z pracą ekspertów pokrywane są z kosztów zarządzania Operatora Programu.

3. Eksperci dokonują niezależnej oceny punktowej projektów zgodnie z kryteriami wyboru opublikowanymi wraz z ogłoszeniem o naborze. Do celów sporządzenia listy rankingowej projektów stosuje się średnią ocen przyznanych przez ekspertów. Operator Programu określa procedurę stosowaną w przypadku istotnych rozbieżności w punktacji przyznanej przez ekspertów.

4. Operator Programu przekazuje członkom Komitetu ds. Wyboru Projektów oraz obserwatorom listę wniosków projektowych uporządkowanych zgodnie z ust. 3 oraz podsumowanie oceny ekspertów, w języku angielskim. W razie potrzeby, aby umożliwić Komitetowi ds. Wyboru Projektów wypełnienie jego zadań, przekazywane jest również podsumowanie każdego wniosku projektowego w języku angielskim.

5. Komitet ds. Wyboru Projektów dokonuje przeglądu listy rankingowej wniosków projektowych. Komitet ds. Wyboru Projektów konsultuje się – w stosownych przypadkach – z partnerami programu z Państw-Darczyńców i uwzględnia ich rekomendacje dotyczące partnerów projektu z Państw-Darczyńców uwzględnionych we wnioskach. Komitet ds. Wyboru Projektów może zmienić kolejność projektów na liście rankingowej w uzasadnionych przypadkach. Uzasadnienie zmian zostaje szczegółowo opisane w protokole z posiedzenia Komitetu ds. Wyboru Projektów. Komitet ds. Wyboru Projektów przekazuje zatwierdzoną listę projektów rekomendowanych do wsparcia Operatorowi Programu.

6. Operator Programu sprawdza, czy proces wyboru projektów został przeprowadzony zgodnie z niniejszymi Regulacjami oraz czy zatwierdzona przez Komitet ds. Wyboru Projektów lista projektów rekomendowanych do dofinansowania została sporządzona zgodnie z zasadami i celami programu. Po takim sprawdzeniu Operator Programu, na podstawie zatwierdzonej przez Komitet ds. Wyboru Projektów listy projektów rekomendowanych do dofinansowania, podejmuje decyzję w sprawie projektów, które otrzymają wsparcie. Jeśli Operator Programu wprowadzi zmiany do zatwierdzonej przez Komitet ds. Wyboru Projektów listy projektów rekomendowanych do dofinansowania, informuje o tym Komitet ds. Wyboru Projektów, KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy oraz

wnioskodawców, których to dotyczy, i przedstawia uzasadnienie.

7. Operator Programu informuje wnioskodawców o wynikach procesu wyboru projektów w stosownym terminie oraz upublicznia jego wyniki.

8. Operator Programu przekazuje KMF listę wybranych projektów nie później niż dwa tygodnie po podjęciu decyzji o przyznaniu dofinansowania. FMC otrzymuje na żądanie wszelkie stosowne dokumenty w języku angielskim.

Artykuł 7.7
Procedura wyboru projektów w ramach naborów, w których maksymalna kwota dofinansowania dla pojedynczego projektu wynosi do 100 000 EUR

1. W przypadku naborów wniosków, w których maksymalna kwota dofinansowania dla pojedynczego projektu wynosi do 100 000 EUR, Operator Programu może zastosować uproszczoną procedurę wyboru zgodną z zasadami określonymi w art. 7.5. W takich przypadkach nie stosuje się art. 7.4 i 7.6. W przypadku naborów wniosków przeznaczonych wyłącznie na projekty partnerskie z darczyńcami, procedurę wyboru uzgadnia się z partnerem programu z Państw-Darczyńców.

2. Operator Programu, w stosownych przypadkach, konsultuje się z partnerem programu z Państw-Darczyńców i uwzględnia jego zalecenia dotyczące partnerów projektu z Państw-Darczyńców wskazanych we wnioskach aplikacyjnych.

Artykuł 7.8
Przyznanie dodatkowego dofinansowania dla projektów już zatwierdzonych

1. Decyzje o przyznaniu dodatkowego dofinansowania dla projektów już zatwierdzonych podejmuje Operator Programu w porozumieniu z Komitetem Współpracy. Każda taka decyzja podejmowana jest zgodnie z zasadami określonymi w art. 7.5.

2. Podejmując takie decyzje, Operator Programu stosuje przejrzyste i obiektywne kryteria oraz przekazuje je beneficjentom z wyprzedzeniem, wraz z jasno określonym terminem składania wniosków.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy i KMF są informowani o zamiarze przyznania przez Operatora Programu dodatkowego dofinansowania dla projektów już zatwierdzonych co najmniej dwa tygodnie przed poinformowaniem beneficjentów, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 7.9
Umowa w sprawie projektu

1. Dla każdego zatwierdzonego projektu, Operator Programu oraz Beneficjent zawierają umowę w sprawie projektu.

2. W przypadku, gdy umowa w sprawie projektu między Operatorem Programu a beneficjentem nie może być zawarta z powodu przepisów prawa krajowego, Państwo-Beneficjent może wydać akt ustawodawczy lub administracyjny o analogicznym skutku i treści.

3. Umowa w sprawie projektu określa warunki i zasady wsparcia oraz role i obowiązki stron. W szczególności zawiera ona postanowienia, które gwarantują, że beneficjent zobowiąże się do pełnego przestrzegania ram prawnych Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, o których mowa w art. 1.5, które są istotne dla wdrażania projektu, w tym wszelkich zobowiązań, które obowiązują po zakończeniu projektu. Umowa w sprawie projektu zawiera wyraźne odniesienie do umowy w sprawie programu i niniejszych Regulacji oraz postanowienia dotyczące przynajmniej następujących kwestii:

a) zobowiązań dotyczących sprawozdawczości, które umożliwiają Operatorowi Programu przestrzeganie własnych zobowiązań w zakresie sprawozdawczości względem KMF i Krajowego Punktu Kontaktowego,

b) maksymalnej kwoty dofinansowania projektu oraz maksymalnego poziomu dofinansowania projektu,

c) kwalifikowalności wydatków i wymagań dotyczących sposobu przedstawienia dowodu dokonania wydatku lub spełnienia warunku,

d) formy przyznanego dofinansowania dla wszystkich kosztów w projekcie oraz sposobu ich wyliczenia, o których mowa w art. 8.3,

e) początkowej i końcowej daty kwalifikowalności wydatków,

f) zmian projektu,

g) zapewniania niezwłocznego dostępu zażądanego w związku z monitorowaniem, audytami i ewaluacją,

h) zapewnienia przestrzegania zobowiązań dotyczących informacji i komunikacji,

i) prawa Operatora Programu do zawieszania płatności i zażądania ich zwrotu od beneficjenta w przypadku podjęcia decyzji w sprawie takich działań przez KMF, Operatora Programu lub Krajowy Punkt Kontaktowy,

j) rozwiązywania sporów i jurysdykcji,

k) szczegółowego budżetu, który może dopuszczać przeznaczenie do 5% środków na nieprzewidziane wydatki oraz przewiduje elastyczne zasady przesuwania środków między kategoriami budżetowymi,

l) w stosownych przypadkach - odniesienia do umów partnerskich lub listów intencyjnych.

4. Umowa w sprawie projektu zawiera postanowienia zapewniające, że partnerzy projektu będą z wyprzedzeniem informowani o wszystkich postanowieniach umowy w sprawie projektu, które ich dotyczą, oraz o wszystkich zmianach projektu, które mają na nich wpływ.

5. Zobowiązania beneficjenta w ramach umowy w sprawie projektu są wiążące i wykonalne na mocy obowiązującego prawodawstwa w Państwie-Beneficjencie. W przypadku jakiejkolwiek rozbieżności pomiędzy umową w sprawie projektu a ramami prawnymi Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 określonymi w art. 1.5 niniejszych Regulacji, zastosowanie będą miały te ostatnie.

Artykuł 7.10
Partnerzy projektów i umowy partnerskie

1. Projekt może być wdrażany w partnerstwie z partnerem projektu zdefiniowanym w art. 1.6 lit. y). Jeśli projekt jest wdrażany w takim partnerstwie, beneficjent podpisuje umowę partnerską z partnerem projektu.

2. Umowa partnerska zawiera następujące elementy:

a) postanowienia w zakresie ról i obowiązków stron,

b) postanowienia dotyczące ustaleń finansowych między stronami, w tym między innymi dotyczące obowiązków sprawozdawczych, sposobu przedstawienia dowodów poniesienia wydatków lub spełnienia warunków, przepływów płatności oraz wskazania, które wydatki partnerów projektu mogą podlegać refundacji z budżetu projektu,

c) postanowienia dotyczące form przyznanego dofinansowania dla wszystkich kosztów w projekcie oraz sposobu ich wyliczenia, o których mowa w art. 8.3,

d) zasady przeliczania walut w przypadku takich wydatków i ich refundacji,

e) postanowienia dotyczące audytów obejmujących partnerów projektu,

f) szczegółowy budżet, który może dopuszczać przeznaczenie do 5% środków na nieprzewidziane wydatki oraz przewiduje elastyczne zasady przesuwania środków między kategoriami budżetowymi oraz

g) postanowienia dotyczące rozwiązywania sporów.

3. Jeśli jedna ze stron umowy jest podmiotem z Państw-Darczyńców, umowa partnerska musi być sporządzona w języku angielskim i opierać się na szablonie dostarczonym przez KMF.

4. Kwalifikowalność wydatków wykazywanych przez partnera projektu podlega tym samym zasadom, jakie miałyby zastosowanie, gdyby wydatki były wykazywane przez beneficjenta.

5. Projekt umowy partnerskiej lub list intencyjny przedkładany jest Operatorowi Programu przed podpisaniem umowy w sprawie projektu. Operator Programu weryfikuje umowę partnerską pod kątem jej zgodności z niniejszym artykułem.

Rozdział 8
Kwalifikowalność wydatków

Artykuł 8.1
Wydatki kwalifikowalne w ramach programu

Do wydatków kwalifikowalnych programu należą:

a) koszty zarządzania Operatora Programu zgodnie z art. 8.10;

b) płatności dla projektów w ramach programu zgodnie z niniejszymi Regulacjami, umową w sprawie programu i umową w sprawie projektu; oraz

c) płatności z Funduszu Współpracy Dwustronnej, zgodnie z art. 4.10.

Artykuł 8.2
Zasady ogólne dotyczące kwalifikowalności wydatków

1. Kwalifikowalnymi wydatkami projektów są wydatki faktycznie poniesione w ramach projektów, a także wydatki rozliczane na podstawie uproszczonych form rozliczenia

kosztów (koszty jednostkowe, stawki ryczałtowe i kwoty ryczałtowe). Wydatki te muszą spełniać następujące kryteria:

a) w przypadku kosztów, o których mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. a), zostały faktycznie poniesione między pierwszym a ostatnim dniem kwalifikowalności, zgodnie z ramami czasowymi określonymi w umowie w sprawie projektu. W przypadku kosztów, o których mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. b) i c), działania stanowiące podstawę płatności zostały zrealizowane między pierwszym a ostatnim dniem kwalifikowalności, zgodnie z ramami czasowymi określonymi w umowie w sprawie projektu;

b) mają związek z przedmiotem umowy w sprawie projektu i są wskazane w szczegółowym budżecie projektu;

c) są proporcjonalne i niezbędne do wdrożenia projektu;

d) muszą być wykorzystane wyłącznie na realizację celów projektu i jego oczekiwanego rezultatu/oczekiwanych rezultatów w sposób zgodny z zasadami gospodarności, skuteczności i efektywności;

e) w przypadku kosztów, o których mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. a), są możliwe do zidentyfikowania i zweryfikowania, w szczególności dzięki ich ujęciu w ewidencji księgowej beneficjenta i/lub partnera projektu oraz ustaleniu zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości w kraju, w którym ma siedzibę beneficjent i/lub partner projektu, jak również zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości; oraz

f) są zgodne z wymogami obowiązującego prawodawstwa podatkowego i socjalnego.

2. Wydatki, o których mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. a), uznaje się za poniesione, gdy koszt został zafakturowany, zapłacony, a przedmiot dostarczony (w przypadku towarów) lub wykonany (w przypadku usług i robót). Na zasadzie wyjątku, koszty, w odniesieniu do których faktury zostały wystawione w ostatnim miesiącu kwalifikowalności wydatków, są również uważane za poniesione w okresie kwalifikowalności, o ile zostały zapłacone do końca miesiąca następującego po ostatnim dniu kwalifikowalności. Koszty ogólne i amortyzacja sprzętu uznane są za poniesione w chwili ich zaksięgowania przez beneficjenta i/lub partnera projektu.

3. W przypadku zakupu nowego lub używanego sprzętu za wydatki kwalifikowalne można uznać wyłącznie część amortyzacji odpowiadającą czasowi trwania projektu oraz stopniowi faktycznego wykorzystania na potrzeby projektu

4. Wewnętrzne procedury beneficjenta i partnerów projektu w zakresie rachunkowości i audytu powinny umożliwiać bezpośrednie powiązanie wydatków i przychodów zadeklarowanych w odniesieniu do projektu z odpowiednimi sprawozdaniami rachunkowymi i dokumentami uzupełniającymi.

5. W przypadku projektów realizowanych przez organizację międzynarodową, przez jej organ lub agencję, umowa w sprawie programu może zawierać szczegółowe przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków.

6. Zasady określone w niniejszym artykule stosuje się odpowiednio do wszystkich wydatków kwalifikowalnych, z wyjątkiem pomocy technicznej, o ile niniejsze Regulacje nie stanowią inaczej.

Artykuł 8.3
Formy dofinansowania

1. Dofinansowania przyznawane beneficjentom mogą przyjmować dowolną z następujących form:

a) koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione;

b) stawki jednostkowe;

c) kwoty ryczałtowe;

d) finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe; lub

e) połączenie form, o których mowa w lit. a)–d), pod warunkiem że każda z nich obejmuje inne kategorie kosztów lub jest stosowana w kolejnych fazach realizacji projektu.

2. Kwoty dla form dofinansowania, o których mowa w ust. 1 lit. b)–d), ustala się z góry w jeden z następujących sposobów:

a) stawki ryczałtowe i szczegółowe metody określone w niniejszych Regulacjach lub na ich podstawie, w sektorowych przepisach szczególnych i wytycznych;

b) zgodnie z zasadami stosowania odpowiadających kosztów jednostkowych, ryczałtów i stawek procentowych, mających zastosowanie w ramach systemów dofinansowania finansowanych w całości przez Państwo-Beneficjenta lub – w przypadku projektów partnerskich z darczyńcami – przez Państwo-Darczyńcę, dla podobnych rodzajów projektów;

c) zgodnie z zasadami stosowania odpowiadających kosztów jednostkowych, ryczałtów i stawek

procentowych stosowanych w ramach polityk Unii Europejskiej dla podobnych rodzajów projektów;

d) na podstawie projektu budżetu sporządzonego indywidualnie dla danego przypadku i zatwierdzonego z góry przez Operatora Programu, jeżeli całkowity koszt projektu nie przekracza 200 000 EUR; lub

e) na podstawie rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeniowej, zweryfikowanej przez Instytucję Audytową i opartej na:

   (i) danych statystycznych, innych obiektywnych informacjach lub opinii eksperckiej;

   (ii) zweryfikowanych danych historycznych poszczególnych beneficjentów; lub

   (iii) stosowaniu zwyczajowych zasad rachunkowości kosztów poszczególnych beneficjentów.

3. Korzystanie ze stawek ryczałtowych, kosztów jednostkowych i ryczałtów, ich wysokość oraz sposób ustalania określa się w umowie w sprawie projektu. Korzystanie ze stawek ryczałtowych, kosztów jednostkowych i ryczałtów, ich wysokość oraz sposób wyliczenia w odniesieniu do partnera projektu określa się również w umowie partnerskiej zawartej między beneficjentem a partnerem projektu.

4. W należycie uzasadnionych przypadkach formy dofinansowania, o których mowa w ust. 1, mogą zostać ograniczone w umowie w sprawie programu. Ponadto, w trakcie przygotowywania ogłoszenia o naborze wniosków, Operator Programu może zaproponować wprowadzenie w nim szczególnych ograniczeń dotyczących form dofinansowania. W przypadku programów partnerskich z darczyńcami Operator Programu konsultuje takie ograniczenia z właściwym partnerem programu z Państw-Darczyńców przed ich wprowadzeniem.

Artykuł 8.4
Bezpośrednie wydatki kwalifikowalne w ramach projektu

1. Bezpośrednie wydatki kwalifikowalne w projekcie to wydatki bezpośrednio związane z wdrażaniem projektu, które można zatem bezpośrednio przypisać do danego projektu. W szczególności kwalifikowalne są poniższe wydatki bezpośrednie, jeżeli spełniają kryteria podane w art. 8.2:

a) koszty personelu przydzielonego do projektu, obejmujące faktyczne wynagrodzenia, składki na ubezpieczenie społeczne i inne koszty ustawowe wchodzące w skład wynagrodzenia, pod warunkiem, że są one zgodne ze standardowymi zasadami ustalania wynagrodzeń przez beneficjenta i partnera projektu. Odpowiednie koszty wynagrodzeń personelu administracji krajowej są kwalifikowalne w zakresie, w którym odnoszą się do kosztów działań, które nie byłyby przeprowadzone, gdyby nie podjęto się wdrażania danego projektu;

b) koszty podróży i diety dla personelu oraz uczestników projektu, pod warunkiem że są one zgodne ze standardowymi zasadami beneficjenta i partnera projektu dotyczącymi zwrotu kosztów podróży;

c) koszt nowego lub używanego sprzętu. Gdy Operator Programu stwierdzi, że sprzęt stanowi integralny i niezbędny element umożliwiający osiągnięcie celów projektu, kwalifikowalna może być całkowita cena zakupu tego sprzętu – w drodze wyjątku od reguły zawartej w art. 8.2 ust. 3. Wyjątek ten nie ma zastosowania do Funduszu Współpracy Dwustronnej;

d) zakup gruntów i nieruchomości na warunkach określonych w art. 8.8, z wyłączeniem Funduszu Współpracy Dwustronnej;

e) koszty materiałów eksploatacyjnych i dostaw, pod warunkiem, że są one możliwe do zidentyfikowania i przypisane do projektu;

f) koszty wynikające z innych umów zawartych przez beneficjenta lub partnera projektu w celu wdrożenia projektu, pod warunkiem, że ich zawarcie jest zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych oraz niniejszymi Regulacjami; oraz

g) koszty wynikające bezpośrednio z wymogów nałożonych umową w sprawie projektu dla każdego projektu.

2. W przypadku gdy zgodnie z ust. 1 lit. c) kwalifikowalna jest całkowita cena zakupu sprzętu, Operator Programu zapewnia, aby beneficjent lub partner projektu:

a) pozostał właścicielem sprzętu przez okres co najmniej trzech lat po zakończeniu projektu i nadal korzystał z tego sprzętu w celu realizacji ogólnych celów projektu przez ten sam okres;

b) w miarę możliwości odpowiednio ubezpieczył sprzęt na wypadek strat, takich jak pożar, kradzież czy inne wypadki zwykle podlegające ubezpieczeniu, zarówno w czasie realizacji projektu, jak i przez co najmniej trzy lata po jego zakończeniu; oraz

c) przeznaczył odpowiednie środki na utrzymanie sprzętu przez co najmniej trzy lata po zakończeniu projektu.

3. Konkretne sposoby wywiązania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 2, określa się w umowie w sprawie projektu. Operator Programu może zwolnić beneficjenta lub partnera projektu z wywiązywania się z powyższych obowiązków w odniesieniu do wyraźnie wskazanego sprzętu, jeżeli uzna, biorąc pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, że koszt utrzymania lub ubezpieczenia, o którym mowa w powyższych obowiązkach, byłby nieproporcjonalny do wartości sprzętu.

4. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach Operator Programu może zasugerować, by dodatkowe wydatki, w tym regranting na poziomie projektu, uznać za kwalifikowalne, lub wykluczyć niektóre wydatki wymienione w ust. 1. Takie odstępstwa, jeżeli zostaną zatwierdzone przez KMF, są wyraźnie wskazane w umowie w sprawie programu i – tam, gdzie ma to zastosowanie – uzupełnione odpowiednimi warunkami dotyczącymi kwalifikowalności danego wydatku.

Artykuł 8.5
Pośrednie koszty projektu (koszty ogólne)

1. Koszty pośrednie to wszystkie kwalifikowalne koszty, które nie mogą być bezpośrednio przypisane do projektu. Nie mogą one obejmować żadnych bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych. Koszty pośrednie stanowią proporcjonalną część ogólnych kosztów ogólnych beneficjenta i/lub partnerów projektu. Beneficjenci i partnerzy projektu mogą wykazać koszty pośrednie według jednej z następujących metod:

a) do 7% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych – w takim przypadku Operator Programu nie ma obowiązku przeprowadzania obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie;

b) do 15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu – w takim przypadku Operator Programu nie ma obowiązku przeprowadzania obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie;

c) do 25% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że stawka zostanie obliczona zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu;

d) według stawki zryczałtowanej stosowanej do bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych na podstawie istniejących metod i odpowiadających stawek stosowanych w politykach Unii Europejskiej w przypadku podobnych rodzajów projektów;

e) na podstawie rzeczywistych kosztów pośrednich dla beneficjentów i/lub partnerów projektu, którzy posiadają system księgowości analitycznej pozwalający na identyfikację kosztów pośrednich poniesionych bezpośrednio w związku z bezpośrednimi kosztami kwalifikowalnymi projektu; lub

f) w przypadku beneficjentów i/lub partnerów projektu będących organizacjami międzynarodowymi, ich organami lub agencjami – koszty pośrednie mogą, zgodnie z przepisami szczegółowymi zawartymi w umowie w sprawie programu, zostać określone zgodnie z odpowiednimi zasadami ustanowionymi przez te organizacje.

2. Zastosowanie metody, o której mowa w ust. 1 lit. c), wymaga obliczenia stawki przy użyciu rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeniowej, o której mowa w art. 8.3 ust. 2 lit. e), lub metody stosowanej w systemach dofinansowania finansowanych w całości przez Państwo-Beneficjenta lub – w przypadku projektów partnerskich z darczyńcami – przez Państwo-Darczyńcę, dla podobnych rodzajów projektów.

Artykuł 8.6
Bezpośrednie koszty personelu

1. Bezpośrednie koszty personelu w ramach projektu mogą być obliczane według stawki ryczałtowej w wysokości do 20% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu innych niż koszty personelu, bez konieczności przeprowadzania przez Operatora Programu obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie, pod warunkiem że bezpośrednie koszty projektu nie obejmują zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, których wartość przekracza progi określone w art. 4 dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych.

2. Na potrzeby określenia bezpośrednich kosztów personelu stawkę godzinową można obliczyć na jeden z następujących sposobów:

a) dzieląc ostatnie udokumentowane roczne brutto koszty zatrudnienia przez 1 720 godzin w przypadku osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy lub proporcjonalnie do tej liczby w przypadku osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy; lub

b) dzieląc ostatnie udokumentowane miesięczne brutto koszty zatrudnienia przez średnią miesięczną liczbę godzin pracy danej osoby, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi

wskazanymi w umowie o pracę, umowie cywilnoprawnej lub decyzji o powołaniu (zwanych łącznie dokumentem zatrudnienia).

3. Gdy stosowana jest stawka godzinowa obliczona zgodnie z ust. 2, łączna liczba zadeklarowanych godzin na osobę w danym roku lub miesiącu nie może przekraczać liczby godzin zastosowanej do obliczenia tej stawki godzinowej.

4. W przypadku braku dostępnych danych dotyczących rocznych kosztów zatrudnienia brutto, można je wyliczyć na podstawie dostępnych udokumentowanych kosztów zatrudnienia brutto lub dokumentu zatrudnienia, odpowiednio skorygowanych do okresu dwunastu miesięcy.

5. W przypadku kosztów personelu faktycznie poniesionych, koszty związane z osobami pracującymi przy projekcie w niepełnym wymiarze czasu pracy mogą być obliczane jako stały procent kosztów zatrudnienia brutto, odpowiadający stałemu procentowi czasu pracy przeznaczonego na projekt w danym miesiącu, bez obowiązku prowadzenia odrębnej ewidencji czasu pracy. Pracodawca wystawia pracownikom dokument określający ten stały procent.

Artykuł 8.7
Finansowanie zryczałtowane w odniesieniu do kosztów innych niż bezpośrednie koszty personelu

1. W celu pokrycia wszystkich pozostałych kwalifikowalnych kosztów projektu można zastosować stawkę ryczałtową w wysokości do 40% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu. Operator Programu nie ma obowiązku przeprowadzania obliczeń w celu ustalenia stawki mającej zastosowanie.

2. Stawki ryczałtowej, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie stosuje się do kosztów personelu obliczanych na podstawie stawki ryczałtowej, o której mowa w art. 8.6 ust. 1.

Artykuł 8.8
Zakup nieruchomości i gruntu

1. Koszty zakupu nieruchomości i gruntów niezabudowanych mogą być kwalifikowalne, jeżeli spełnione zostały następujące warunki, z zastrzeżeniem surowszych przepisów krajowych: :

(a) istnieje bezpośredni związek między nabyciem nieruchomości a celami projektu;

(b) zakup nieruchomości i/lub gruntu nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu, chyba że umowa w sprawie programu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu wyraźnie zezwalają na wyższy udział tego rodzaju kosztów.

(c) przed zakupem należy uzyskać świadectwo od niezależnego, wykwalifikowanego rzeczoznawcy lub właściwego organu urzędowego potwierdzające, że cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej oraz że nieruchomość jest wolna od wszelkich zobowiązań w postaci kredytów hipotecznych i innych zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do szkód związanych z zanieczyszczeniem. W przypadku zakupu nieruchomości świadectwo musi potwierdzać, że dana budowa jest zgodna z przepisami krajowymi, lub określać, co nie jest zgodne z przepisami krajowymi, ale w ramach projektu ma zostać skorygowane przez beneficjenta;

(d) nieruchomość i/lub grunt powinny zostać wykorzystane do celów projektu i przez okres wskazany w decyzji o przyznaniu dofinansowania dla projektu. Przed zakończeniem projektu prawo własności musi być przekazane beneficjentowi lub osobom w sposób wyraźny określonym przez beneficjenta we wniosku aplikacyjnym jako odbiorcy nieruchomości i/lub gruntu. Nieruchomości i/lub gruntów nie można sprzedać lub wykorzystać jako zastawu hipotecznego przez pięć lat od zakończenia projektu, lub dłużej, jeśli tak określono w umowie w sprawie projektu. KMF może zrezygnować z tego ograniczenia, jeśli mogłoby to doprowadzić do nieuzasadnionych obciążeń dla beneficjenta;

(e) nieruchomości i/lub grunt mogą być wykorzystywane tylko zgodnie z celami projektu. W szczególności budynki mogą być użyte do celów administracji publicznej tylko wtedy, gdy takie użytkowanie jest zgodne z celem projektu; oraz

(f) przed zakupem Operator Programu wyrazi wprost zgodę na nabycie nieruchomości i/lub gruntu albo w umowie w sprawie projektu albo na drodze późniejszej decyzji; oraz

(g) nieruchomość i/lub grunt mogą zostać wynajęte podmiotom trzecim, jeżeli zostało to przewidziane w umowie w sprawie projektu, pod warunkiem że jest to zgodne z celami projektu.

2. Nieruchomość oznacza budynki zbudowane lub w trakcie budowy oraz odpowiednie prawa do gruntu, na których są one zbudowane.

3. Ograniczenia określone w ust. 1 d) stosuje się również do budynków budowanych, rekonstruowanych lub remontowanych ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

4. Ograniczenie hipoteczne, o którym mowa w ust. 1 d), nie ma zastosowania do hipoteki ustanowionej na rzecz

Operatora Programu lub Krajowego Punktu Kontaktowego, jeśli jej celem jest wyłącznie zapewnienie zgodności z wymienionym ustępem.

5. Koszty nabycia nieruchomości i/lub gruntu będącego już bezpośrednio lub pośrednio własnością beneficjenta lub nabycie nieruchomości i/lub gruntów będących bezpośrednio lub pośrednio własnością partnera projektu lub administracji publicznej nie są kwalifikowalne. W żadnym przypadku nieruchomości i/lub grunty nie mogą być zakupione w celach spekulacyjnych. Nieruchomości i/lub grunty nie mogą być przedmiotem dofinansowania krajowego lub ze strony zewnętrznego darczyńcy w ciągu ostatnich 10 lat, gdyż mogłoby to potencjalnie przyczynić się do podwójnego finansowania.

Artykuł 8.9
Koszty niekwalifikowalne

a. Poniższe wydatki nie są uznawane za kwalifikowalne:

(b) odsetki od zadłużenia, obsługa zadłużenia i opłaty za opóźnienie płatności;

(c) opłaty za transakcje finansowe i inne koszty czysto finansowe, z wyjątkiem kosztów związanych z rachunkami wymaganymi przez KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy lub obowiązujące prawo oraz kosztów usług finansowych nałożonych przez umowę w sprawie projektu;

(d) rezerwy na straty lub potencjalne przyszłe zobowiązania;

(e) straty spowodowane różnicami kursowymi,

(f) VAT możliwy do odzyskania;

(g) koszty pokryte z innych źródeł;

(h) grzywny, kary i koszty postępowania sądowego, z wyjątkiem postępowań, które stanowią element integralny i konieczny dla osiągnięcia rezultatów projektu; oraz

(i) wydatki niepotrzebne lub nierozważne.

2. Niniejszy artykuł ma zastosowanie odpowiednio do wszystkich wydatków, chyba że niniejsze Regulacje wyraźnie stanowią inaczej.

Artykuł 8.10
Kwalifikowalność kosztów zarządzania ponoszonych przez Operatora Programu

1. Koszty zarządzania ponoszone przez Operatora Programu mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości pułapu określonego w ust. 2. Pierwszym dniem kwalifikowalności wydatków związanych z kosztami zarządzania Operatora Programu jest data wejścia w życie Memorandum of Understanding, w którym Operator Programu został wyznaczony. Datą końcową kwalifikowalności jest 30 kwietnia 2032 r., chyba że w umowie w sprawie programu określono wcześniejszą datę.

2. Maksymalny poziom kosztów zarządzania programem oblicza się jako procent całkowitych wydatków kwalifikowalnych programu. Jest to suma następujących kwot:

(a) 10% od pierwszych 10 mln euro;

(b) 7% od kolejnych 40 mln euro;

(c) 5% od kolejnych 50 mln euro; oraz

(d) 4% od pozostałych całkowitych kosztów kwalifikowalnych w ramach programu.

3. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach KMF może, w odniesieniu do programów, w których całkowite wydatki kwalifikowalne nie przekraczają 10 mln euro, zatwierdzić wyższy pułap.

4. Koszty zarządzania programem mogą przyjąć formę wydatków kwalifikowalnych faktycznie poniesionych i/lub uproszczonych form kosztów zgodnie z art. 8.3 ust. 1 lit. b)–d), art. 8.3 ust. 2, art. 8.5, 8.6 i/lub 8.7. Forma ta jest określona w umowie w sprawie programu.

5. Wydatki ponoszone w związku z następującymi działaniami mogą być uznane za koszty zarządzania, pod warunkiem że są one proporcjonalne i konieczne:

(a) przygotowanie programu, w tym opracowanie koncepcji programu, ram wyników oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami;

(b) przygotowanie wdrażania programu, w tym opracowanie procedur wyboru projektów oraz przepływów finansowych;

(c) wspieranie potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów w zapewnieniu zgodności z wymogami określonymi przez Operatora Programu w odniesieniu do wniosków aplikacyjnych dla projektów i/lub wdrażania projektów;

(d) wybór projektów, w tym koszty ekspertów, spotkań i procedury odwoławczej;

(e) weryfikacja zadeklarowanych wydatków, zatwierdzanie płatności, przekazywanie płatności na rzecz beneficjentów;

(f) monitorowanie projektów i przeglądy;

(g) audyty i kontrole projektów na miejscu realizacji;

(h) działania promocyjne i informacyjne, w tym ogłaszanie naborów wniosków i działania informacyjne w okresie naboru wniosków, jak również spotkania informacyjne, wymiana doświadczeń i ocena efektu programu;

(i) realizacja obowiązków sprawozdawczych względem KMF, Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Instytucji Certyfikującej;

(j) zakładanie i prowadzenie rachunków bankowych wymaganych na mocy niniejszych Regulacji lub umowy w sprawie programu, w tym koszty przelewów przychodzących i wychodzących;

(k) koszty ogólne;

(l) funkcjonowanie Komitetu Współpracy oraz funkcjonowanie Regionalnego Komitetu Programu, jeżeli jest to wymagane w ramach programów należących do obszaru programowego „Badania i innowacje";

(m) działania mające na celu zacieśnienie współpracy dwustronnej, w tym zarządzanie środkami z Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu; oraz

(n) działania mające na celu wzmocnienie współpracy oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk między Operatorem Programu a podobnymi podmiotami w Państwach-Beneficjentach i/lub Państwach-Darczyńcach i/lub organizacjami międzynarodowymi.

6. Jeśli wybór Operatora Programu w Państwie-Beneficjencie odbywa się w ramach konkurencyjnej procedury przetargowej, KMF może w umowie w sprawie programu zadecydować, że wartość umowy zostanie uznana za koszty zarządzania w miejsce faktycznie poniesionych wydatków. Zastosowanie ma pułapy wymieniony w ust. 2.

7. Kwalifikowalność kosztów na mocy niniejszego artykułu jest uwarunkowana zatwierdzeniem programu przez KMF.

8. W uzasadnionych przypadkach ograniczeń budżetowych i według uznania KMF Państwom- Beneficjentom mogą zostać wypłacone nadzwyczajne zaliczki na koszty związane z przygotowywaniem programów.

Artykuł 8.11
Pomoc techniczna dla Państwa-Beneficjenta

1. Mechanizm Finansowy EOG zapewnia pomoc techniczną Krajowemu Punktowi Kontaktowemu, Instytucji Certyfikującej oraz Instytucji Audytowej w celu realizacji ich zadań wskazanych w niniejszych Regulacjach.

2. Pomoc techniczna przyjmuje formę stałej kwoty określonej w Memorandum of Understanding. Po podpisaniu Memorandum of Understanding KMF i Państwo-Beneficjent zawierają Umowę w sprawie Pomocy Technicznej na podstawie wzoru stanowiącego załącznik nr 5.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy koordynuje wykorzystanie pomocy technicznej. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że wszystkie podmioty wymienione w ust. 1 otrzymają odpowiednią część wkładu, umożliwiającą im realizację zadań wynikających z niniejszych Regulacji.

4. Wysokość pomocy technicznej nie może przekroczyć 1,5% całkowitych środków przekazanych danemu Państwu-Beneficjentowi w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu finansowego EOG na lata 2021-2028. W należycie uzasadnionych przypadkach KMF może zatwierdzić wyższą kwotę dla Państw-Beneficjentów, które otrzymują nie więcej niż 5% całkowitej puli środków finansowych.

5. Stała kwota, o której mowa w ust. 2, jest wypłacana w równych transzach dwa razy w roku, zgodnie z harmonogramem płatności dla Sprawozdań okresowych z wykorzystania pomocy technicznej, o których mowa w art. 9.4 ust. 1.

6. Wypłata środków uzależniona jest od:

(a) w przypadku pierwszej transzy – podpisania Umowy w sprawie Pomocy Technicznej;

(b) w przypadku kolejnych transz – terminowego złożenia satysfakcjonującego:

(i) Raportu Krajowego, o którym mowa w art. 2.6;

(ii) okresowych sprawozdań finansowych, o których mowa w art. 9.3;

(iii) Rocznego Raportu z Audytu, o którym mowa w art. 5.5. ust. 1 lit. e); oraz

(iv) sprawozdań z nieprawidłowości, o których mowa w art. 12.5; oraz

(c) w przypadku ostatniej transzy – terminowego i satysfakcjonującego złożenia:

(i) Końcowego Raportu Krajowego, o którym mowa w art. 2.6. ust. 4;

(ii) deklaracji zamknięcia i Raportu Końcowego z Audytu, o których mowa w art. 5.5 ust. 1 lit. f); oraz

(iii) wszystkich końcowych sprawozdań z realizacji programów, o których mowa w art. 6.8.

Artykuł 8.12
Udokumentowanie wydatków

1. Dla wszystkich kosztów ponoszonych zgodnie z art. 8.3 ust. 1 lit. a) należy przechowywać otrzymane faktury lub dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej.

2. W przypadku, gdy działania są realizowane w ramach konkurencyjnych procedur przetargowych, płatności należy potwierdzać otrzymanymi fakturami wynikającymi z zawartych umów. We wszystkich innych przypadkach płatności muszą być poświadczone wydatkami faktycznie poniesionymi przez podmioty uczestniczące we wdrażaniu projektu.

3. Udokumentowanie wydatków, które należy złożyć w odniesieniu do kosztów ponoszonych zgodnie z art. 8.3 ust. 1 lit. a), może przyjąć jedną z następujących form:

a) otrzymane faktury lub dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej;

b) raport niezależnego audytora posiadającego kwalifikacje do przeprowadzania ustawowych kontroli dokumentów księgowych, w którym zaświadcza, że deklarowane koszty zostały poniesione zgodnie z niniejszymi Regulacjami, prawem krajowym oraz odpowiednimi krajowymi praktykami w zakresie rachunkowości; lub

c) raport wydany przez kompetentnego i niezależnego funkcjonariusza publicznego, uznanego przez właściwe władze krajowe za posiadającego potencjał w zakresie kontroli budżetowej i finansowej nad podmiotem ponoszącym koszty, który nie uczestniczył w przygotowaniu sprawozdań finansowych, w którym zaświadcza, że deklarowane koszty zostały poniesione zgodnie z niniejszymi Regulacjami, obowiązującym prawem oraz krajowymi praktykami w zakresie rachunkowości.

4. Udokumentowanie wydatków dla działań realizowanych przez organizację międzynarodową, której członkiem jest każde Państwo-Darczyńca, przyjmuje formę podpisanego sprawozdania finansowego potwierdzającego, że wykazane koszty są zgodne z zasadami i przepisami określonymi w umowie w sprawie projektu oraz że dane finansowe zawarte w sprawozdaniu są zgodne z dokumentacją finansową i praktykami rachunkowości tej organizacji międzynarodowej.

5. Zgodnie z odpowiedzialnością Operatora Programu za weryfikację zadeklarowanych wydatków, wymogi dotyczące przedkładania udokumentowania wydatków poniesionych określa się w umowie w sprawie projektu, a w stosownych przypadkach również w umowie partnerskiej. Wymogi dotyczące przedkładania udokumentowania wydatków powinny być proporcjonalne do całkowitej kwoty dofinansowania przyznanej każdemu beneficjentowi i/lub partnerowi projektu:

a) beneficjent lub partner projektu nie ma obowiązku przedkładania udokumentowania wydatków, jeżeli całkowita kwota dofinansowania z programu przyznana danemu beneficjentowi lub partnerowi projektu w ramach projektu nie przekracza 10 000 EUR;

b) jeżeli całkowita kwota dofinansowania z programu przyznana danemu beneficjentowi lub partnerowi projektu w ramach projektu przekracza 10 000 EUR, ale nie przekracza 100 000 EUR, udokumentowanie wydatków przedkłada się jednokrotnie – po zakończeniu projektu. Beneficjenci i partnerzy projektu mogą złożyć udokumentowanie wydatków w jednej z form wskazanych w ust. 3;

c) jeżeli całkowita kwota dofinansowania z programu przyznana danemu beneficjentowi lub partnerowi projektu w ramach projektu przekracza 100 000 EUR, udokumentowanie wydatków przedkłada się nie częściej niż raz w roku. Beneficjenci i partnerzy projektu mogą złożyć udokumentowanie wydatków w jednej z form wskazanych w ust. 3, jednak Operator Programu może wymagać, aby beneficjenci lub partnerzy projektu, których główna siedziba znajduje się w Państwie-Beneficjencie, przedkładali udokumentowanie wydatków zgodnie z art. 8.12 ust. 3 lit. a).

6. Niezależnie od wymogów dotyczących przedkładania udokumentowania wydatków, o których mowa w ust. 5, KMF lub Komisja Audytorów EFTA uzyskują dostęp do dokumentów potwierdzających, o których mowa w ust. 1, będących w posiadaniu beneficjentów lub partnerów projektu. Dokumenty te udostępniają również beneficjenci lub partnerzy projektu zlokalizowani w danym Państwie-Beneficjencie na wniosek Instytucji Audytu.

7. Przekazywanie dokumentów uzupełniających podlega krajowym i unijnym przepisom o ochronie danych osobowych.

8. Niniejszy artykuł stosuje się odpowiednio do wszystkich wydatków, z wyjątkiem pomocy technicznej, o ile w niniejszych Regulacjach nie wskazano wyraźnie inaczej.

Artykuł 8.13
Dowód spełnienia warunków w przypadku uproszczonych metod rozliczania kosztów

1. W przypadku stosowania stawek ryczałtowych sposób wykazania spełnienia warunków zależy od formy kosztów stanowiących podstawę wyliczenia:

a) jeżeli koszty podstawowe przyjmują formę, o której mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. a), do tych kosztów stosuje się art. 8.12;

b) jeżeli koszty podstawowe przyjmują formę, o której mowa w art. 8.3 ust. 1 lit. b) i c), do tych kosztów stosuje się ust. 2 niniejszego artykułu.

2. W przypadku, gdy dofinansowanie projektu przyjmuje formę ryczałtu lub kosztów jednostkowych, dowód spełnienia warunków ogranicza się do wykazania wykonania odpowiednich działań.

3. Wydatki objęte uproszczonymi metodami rozliczania kosztów nie podlegają audytowi ani weryfikacjom prowadzonym przez Operatorów Programu.

4. Kwoty ustalone jako uproszczone metody rozliczania kosztów podlegają audytowi zgodnie z art. 5.5 oraz rozdziałem 11.

5. Niniejszy artykuł stosuje się odpowiednio do wszystkich wydatków, z wyjątkiem pomocy technicznej, o ile w niniejszych Regulacjach nie wskazano wyraźnie inaczej.

Artykuł 8.14
Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektów

1. Początkowa i końcowa data kwalifikowalności dla każdego projektu jest wskazana w umowie w sprawie projektu.

2. O ile umowa w sprawie programu lub umowa w sprawie projektu nie określają późniejszej daty, kwalifikowalność poniesionych wydatków rozpoczyna się z dniem, w którym Operator Programu podejmuje decyzję o tym, które projekty otrzymają wsparcie. W decyzji tej Operator Programu ustala końcowy termin kwalifikowalności wydatków, który nie może przypadać później niż rok po planowanym zakończeniu projektu lub stanowi datę, o której mowa w ust. 5, w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy.

3. W drodze odstępstwa od ust. 2, ograniczone koszty przygotowawcze projektów wybranych do dofinansowania mogą być kwalifikowalne od dnia ogłoszenia danego naboru wniosków, zgodnie z jasnymi i przejrzystymi zasadami ustalonymi przez Operatora Programu.

4. Pierwszy dzień kwalifikowalności wydatków dla projektów z góry zdefiniowanych nie może przypadać wcześniej niż data wejścia w życie umowy w sprawie programu.

5. Wydatki poniesione po dniu 30 kwietnia 2031 r. nie są kwalifikowalne.

6. Jeżeli projekt nie został zakończony do dnia złożenia Końcowego Sprawozdania z realizacji programu, o którym mowa w art. 6.8 ust. 2, Operator Programu zwraca KMF wkład finansowy do projektu. Jeżeli do dnia zakończenia kwalifikowalności wydatków wyraźnie rozpoznawalne i uzasadnione ekonomicznie komponenty projektów zostały zakończone, KMF może odstąpić w całości lub częściowo od dochodzenia zwrotu środków.

Artykuł 8.15
Trwałość projektów

1. Operator Programu zapewni, że w przypadku projektów, które dotyczą inwestowania w nieruchomości i/lub grunt (w tym budowy, przebudowy i remontów), nieruchomości i/lub grunty będą wykorzystywane do celów projektu zgodnie z zapisami w umowie w sprawie projektu przez okres co najmniej pięciu lat od zatwierdzenia przez Operatora Programu raportu końcowego z wdrażania projektu.

2. W przypadku pozostałych projektów, minimalny okres trwałości po zakończeniu projektu będzie ustalany przez Operatora Programu, zostanie opisany w naborze wniosków i uwzględniony w umowie w sprawie projektu. Wyznaczając ten okres, pod uwagę należy brać cel promowania trwałości projektu i zapewnienia, że wsparcie finansowe udzielone dla projektu przyniesie maksymalne korzyści dla jego grupy docelowej i beneficjentów końcowych.

3. Państwo-Beneficjent i Operator Programu zapewnią, że beneficjent zachowa wkład finansowy z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 tylko wtedy, gdy projekt będzie zgodny z ust. 1 i 2.

Artykuł 8.16
Zamówienia publiczne

1. Na każdym poziomie realizacji programów i projektów należy przestrzegać obowiązującego krajowego i unijnego prawa zamówień publicznych. W tym celu każdy podmiot będący „zamawiającym” w rozumieniu dyrektyw UE dotyczących zamówień publicznych zobowiązany jest do stosowania krajowego prawa zamówień publicznych.

2. Wszystkie inne podmioty zobowiązane są do stosowania otwartej procedury zamówieniowej, jeżeli wartość

zamówienia jest równa lub przekracza odpowiednie progi unijne określone dla zamówień publicznych. W takich przypadkach każdy podmiot gospodarczy może złożyć ofertę. Ogłoszenie o zamówieniu należy opublikować co najmniej na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych danego podmiotu oraz w innych stosownych mediach. Dokumentacja przetargowa musi zawierać jasne i precyzyjne kryteria wykluczenia, kwalifikacji oraz przyznania zamówienia. Proces wyboru wykonawcy musi być udokumentowany. Minimalny termin składania ofert wynosi 35 dni od daty publikacji ogłoszenia. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do beneficjentów ani partnerów projektu w przypadku projektów, w których wkład z programu w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 wynosi mniej niż 50% wydatków kwalifikowanych projektu.

3. Jeśli zamówienia są poniżej progów Unii Europejskiej określonych dla zamówień publicznych lub poza zakresem stosowania obowiązujących przepisów o zamówieniach publicznych, przyznawanie takich zamówień (w tym procedury poprzedzające ich udzielenie) oraz warunki tych zamówień muszą, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, być zgodne z najlepszymi praktykami gospodarności, w tym odpowiedzialnością, umożliwiać pełną i uczciwą konkurencję między potencjalnymi wykonawcami, na przykład w drodze skutecznego porównania cen, oraz zapewnić optymalne wykorzystanie środków z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

4. Procedury zamówień w projektach realizowanych przez organizację międzynarodową, której członkiem jest każde Państwo-Darczyńca, przeprowadza się zgodnie z zasadami zamówień ustanowionymi przez tę organizację międzynarodową.

5. Przy udzielaniu zamówień i realizacji umów należy przestrzegać najwyższych standardów etycznych oraz unikać konfliktu interesów. Operator Programu zapewni stosowanie odpowiednich i skutecznych środków w celu zapobiegania nielegalnym działaniom lub praktykom korupcyjnym. Nie można przyjmować żadnych ofert, prezentów, opłat lub korzyści jakiegokolwiek rodzaju, które są lub mogą być bezpośrednio lub pośrednio potraktowane jako nielegalne praktyki lub próby przekupstwa, np. jako zachęta lub nagroda za przyznanie lub wykonanie zamówienia.

6. Niniejszy artykuł nie narusza prawa do określania – zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym – cech dostarczanych towarów, usług lub robót, w tym prawa do podejmowania decyzji w zakresie zamówień publicznych na podstawie kryteriów społecznych, środowiskowych i/lub związanych ze zrównoważonym rozwojem.

7. Operator Programu zapewni, że dokumenty dotyczące przyznawania zamówień i ich realizacji będą przechowywane przez co najmniej trzy lata od dnia zakończenia programu i przekazywane do KMF na jego wniosek.

Artykuł 8.17
Pomoc publiczna

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że wszelkie wsparcie publiczne udzielane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 jest zgodne pod względem proceduralnym i materialnym z zasadami pomocy publicznej obowiązującymi w momencie udzielania pomocy. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, aby Operator Programu prowadził pisemny rejestr wszystkich ocen dotyczących zgodności z zasadami pomocy publicznej, w szczególności decyzji o przyznaniu dofinansowania i wyznaczeniu poziomów dofinansowania, oraz przedstawiał taki rejestr KMF na jego wniosek. W żadnym wypadku nie uznaje się, że jakiekolwiek działanie lub zaniechanie za strony KMF stanowi pozytywną ocenę takiej zgodności.

Rozdział 9
Zarządzanie finansowe

Artykuł 9.1
Ogólne zasady dotyczące płatności

1. Płatności na rzecz programów należy dokonywać po spełnieniu wszystkich istotnych warunków płatności określonych w umowie w sprawie programu i w niniejszych Regulacjach. Nadzwyczajne zaliczki z tytułu kosztów związanych z przygotowaniem programów mogą być zatwierdzone przez KMF, zgodnie z artykułem 8.10 ust. 8.

2. Płatności w ramach programów mają formę zaliczek, płatności okresowych i płatności salda końcowego. Z zastrzeżeniem ust. 3, płatności dokonuje się na wskazany rachunek Państwa-Beneficjenta. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów prawa krajowego, Państwo-Beneficjent powinno zapewnić, że płatności otrzymywane z KMF będą dostępne dla Operatora Programu w terminie 15 dni roboczych od otrzymania płatności.

3. KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy mogą uzgodnić, że przelewy płatności będą dokonywane bezpośrednio z KMF na wskazany rachunek Operatora Programu. W takim przypadku informowana jest Instytucja Certyfikująca.

4. KMF może zatrzymać do 10% alokacji na koszty zarządzania na rzecz programu. Kwota zatrzymana jest wypłacana po zatwierdzeniu przez KMF raportu końcowego dla programu.

5. Płatności w ramach programów oblicza się stosując poziom współfinansowania określony w umowie w sprawie

programu. Obowiązuje zasada proporcjonalnego finansowania (pro rata), co oznacza, że współfinansowanie przekazywane przez podmiot lub podmioty za nie odpowiedzialne jest wypłacone w ciągu miesiąca od przekazania dofinansowania na rzecz programu przez KMF.

6. Wypłaty dofinansowania projektu dokonywane na rzecz beneficjentów mogą mieć formę zaliczek, płatności okresowych i płatności salda końcowego.

Artykuł 9.2
Zaliczki

Zaliczki są częścią dofinansowania programu niezbędną do pokrycia jego udziału w uzasadnionych szacunkowych wydatkach na program, do pierwszej płatności okresowej o której mowa w art. 9.3 ust. 1. Zaliczka w wysokości do 20% jest określana w umowie w sprawie programu. Zaliczka jest wypłacana po spełnieniu odpowiednich warunków określonych w umowie w sprawie programu oraz w niniejszych Regulacjach.

Artykuł 9.3
Sprawozdawczość okresowa, płatności i prognozy

1. Wyróżnia się następujące okresy sprawozdawcze:

a) 1 stycznia – 30 czerwca (rok n) dla wydatków poniesionych oraz 1 stycznia – 30 czerwca (rok n+1) dla wydatków proponowanych; oraz

b) 1 lipca – 31 grudnia (rok n–1) dla wydatków poniesionych oraz 1 lipca – 31 grudnia (rok n) dla wydatków proponowanych.

2. Płatności okresowe są wypłacane na podstawie Finansowego Raportu Okresowego dla Programu, sporządzonego przez Operatora Programu w formie przewidzianej przez KMF, poświadczonego i przekazanego przez Instytucję Certyfikującą zgodnie z art. 5.4 i zatwierdzonego przez KMF.

3. Bez uszczerbku dla postanowień ust. 10 oraz z zastrzeżeniem dostępności środków budżetowych Państw-Darczyńców, płatności okresowe z KMF będą dokonywane w następujących terminach płatności: do 30 kwietnia i do 15 listopada. Jeśli termin płatności przypada w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny w EFTA, płatność dokonywana jest następnego dnia roboczego EFTA.

4. Finansowe Raporty Okresowe należy przekazywać do KMF zgodnie z poniższym harmonogramem:

a) najpóźniej 10 marca dla płatności przewidzianych do 30 kwietnia;

b) najpóźniej 15 września dla płatności przewidzianych do 15 listopada.

5. Finansowy Raport Okresowy otrzymany po terminie, ale najpóźniej do dnia składania następnego raportu, o którym mowa w ust. 4, uznaje się za otrzymany w kolejnym terminie jego składania. Wydatki, które nie zostały ujęte w raporcie w ciągu dwunastu miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego, w którym zostały zadeklarowane, zostaną uznane za niekwalifikowalne i anulowane, chyba że KMF postanowi inaczej.

6. Finansowe Raporty Okresowe dla Programu powinny zawierać:

a) zestawienie rzeczywistych wydatków poniesionych w okresie sprawozdawczym poprzedzającym termin płatności;

b) zestawienie proponowanych wydatków za okres sprawozdawczy następujący bezpośrednio po terminie płatności;

c) uzasadnioną prognozę dotyczącą planowanych przyszłych płatności dla programów z Państwa-Beneficjenta, w formie przewidzianej przez KMF; oraz

d) informacje na temat postępów w osiąganiu produktów i rezultatów, jeśli dotyczy.

7. Rzeczywiście poniesione wydatki w ostatnim okresie sprawozdawczym przedstawia się w Raporcie Końcowym dla Programu.

8. Po przedłożeniu Finansowego Raportu Okresowego dla Programu, KMF sprawdzi, czy jest on w odpowiedniej formie i czy spełniono warunki płatności. Jeśli weryfikacja jest pozytywna, przelew płatności okresowych następuje nie później niż w terminach płatności, o których mowa w ust. 3.

9. Płatności okresowe składają się na ogół z proponowanych wydatków na dany okres sprawozdawczy pomniejszonych o oczekiwane saldo na rachunku programu na początku okresu, którego proponowane wydatki dotyczą. KMF może zmienić kwotę płatności okresowej, jeżeli proponowane wydatki zostaną uznane za nieuzasadnione. KMF niezwłocznie przedstawi Krajowemu Punktowi Kontaktowemu, Instytucji Certyfikującej oraz Operatorowi Programu uzasadnienie tej zmiany.

10. Jeśli weryfikacja, o której mowa w ust. 8, jest negatywna, KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy, Instytucja Certyfikująca oraz Operator Programu podejmą ścisłą współpracę w celu wyeliminowania uchybień. KMF może tymczasowo wstrzymać płatności okresowe do czasu wyeliminowania takich uchybień. Jeżeli po otrzymaniu wszystkich niezbędnych informacji, weryfikacja Finansowego Raportu

Okresowego dla Programu przez KMF będzie pozytywna, KMF wznowi płatność w pierwszym możliwym terminie płatności lub w terminie, który uzna za konieczny po dacie dokonania pozytywnej weryfikacji, chyba że KMF zdecyduje się na zastosowanie środków zaradczych przewidzianych w Rozdziale 13.

Artykuł 9.4
Raporty Okresowe dotyczące Pomocy Technicznej

1. Wypłaty pomocy technicznej zgodnie z art. 8.11 są dokonywane na podstawie Raportów Okresowych dotyczących Pomocy Technicznej, przygotowywanych i przekazywanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy, w formie przewidzianej przez KMF i zatwierdzanych przez KMF.

2. Raporty Okresowe dotyczące Pomocy Technicznej należy przekazywać do KMF zgodnie z poniższym harmonogramem:

a) najpóźniej 10 marca dla wypłat przewidzianych do 30 kwietnia; oraz

b) najpóźniej 15 września dla wypłat przewidzianych do 15 listopada.

3. Bez uszczerbku dla postanowień ust. 7 oraz z zastrzeżeniem dostępności środków budżetowych Państw-Darczyńców, płatności z KMF będą dokonywane w następujących terminach płatności: do 30 kwietnia i do 15 listopada. Jeśli termin płatności przypada w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny w EFTA, płatność dokonywana jest następnego dnia roboczego EFTA.

4. Raport Okresowy dotyczący Pomocy Technicznej otrzymany po terminie, ale najpóźniej do dnia składania następnego raportu, o którym mowa w ust. 2, uznaje się za otrzymany w kolejnym terminie jego składania.

5. Raporty Okresowe dotyczące Pomocy Technicznej powinny zawierać:

a) kwotę transzy; oraz

b) informacje na temat raportów złożonych zgodnie z art. 8.11 ust. 6 lit. b) i c), jeśli dotyczy.

6. Po przedłożeniu Raportu Okresowego dotyczącego Pomocy Technicznej, KMF sprawdzi, czy jest on w odpowiedniej formie i czy spełniono warunki wypłaty. Jeśli weryfikacja jest pozytywna, wypłaty są dokonywane nie później niż w terminach wypłaty, o których mowa w ust. 3.

7. Jeśli weryfikacja, o której mowa w ust. 6, jest negatywna, KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy podejmą ścisłą współpracę w celu wyeliminowania uchybień. KMF może tymczasowo wstrzymać kolejne wypłaty do czasu wyeliminowania takich uchybień. Po otrzymaniu wszystkich niezbędnych informacji i pozytywnej weryfikacji Raportu Okresowego dotyczącego Pomocy Technicznej, KMF wypłaca należne środki w pierwszym możliwym terminie płatności lub w terminie, który uzna za konieczny po tej weryfikacji, chyba że zdecyduje się na zastosowanie środków zaradczych przewidzianych w Rozdziale 13.

Artykuł 9.5
Płatność salda końcowego

1. Saldo końcowe to:

a) wszystkie zgłoszone wydatki kwalifikowalne w ramach programu, z uwzględnieniem wszelkich wcześniejszych zwrotów,

b) pomniejszone o poniższe kwoty:

(i) suma zaliczek i płatności okresowych wypłaconych w ramach programu przez KMF;

(ii) jakiekolwiek dodatkowe środki ze źródeł innych niż Mechanizm Finansowy EOG na lata 2021–2028;

(iii) suma odsetek wygenerowanych do dnia złożenia Raportu Końcowego dla Programu; oraz

(iv) wszystkie środki zwrócone przez beneficjentów na rzecz Operatora Programu, których nie wpłacono na rzecz innych projektów lub nie zwrócono do KMF.

2. Udział Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w saldzie końcowym wyliczany jest poprzez pomnożenie przez poziom dofinansowania programu kwoty salda końcowego ustalonej zgodnie z ust. 1.

3. Saldo końcowe oblicza się i przedstawia w załączniku finansowym do Raportu Końcowego dla Programu, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez KMF.

4. Saldo końcowe pozostałe do wypłacenia na rzecz Operatora Programu zostanie do niego przekazane przez KMF nie później niż w ciągu miesiąca od zatwierdzenia przez KMF Raportu Końcowego dla Programu.

5. Saldo końcowe pozostałe do wypłacenia na rzecz KMF zostanie zwrócone do KMF w terminie określonym w ust. 4. Do zwrotu środków włącza się wszelkie odsetki naliczone na koncie bankowym Operatora Programu między datą Raportu Końcowego dla Programu i datą zwrotu.

Artykuł 9.6
Stosowanie euro

1. Kwoty określone w programach, Finansowych Raportach Okresowych, Raportach Krajowych oraz Raportach Końcowych dla Programu są wyrażane w euro. Dofinansowanie w ramach programu i płatności z KMF na rzecz podmiotów w Państwie-Beneficjencie wyrażane są i dokonywane w euro. Kwoty są zaokrąglane zgodnie z kryteriami określonymi przez KMF.

2. Operatorzy Programu w Państwach-Beneficjentach, których walutą w dniu złożenia wniosku o płatność nie było euro, przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwota ta jest przeliczana na euro z wykorzystaniem miesięcznego kursu księgowego wymiany euro Komisji Europejskiej w miesiącu, w którym wydatki zostały zapłacone przez Operatora Programu dla danego programu.

3. Jeśli euro stanie się walutą krajową Państwa-Beneficjenta, procedurę przeliczania określoną w ust. 2 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez Operatora Programu przed datą zmianą waluty.

4. Niezależnie od waluty zastosowanej przez Państwo-Beneficjenta przy wdrażaniu programów i projektów, w tym waluty zastosowanej w umowie w sprawie projektu, ani Państwa-Darczyńcy, ani KMF nie ponoszą odpowiedzialności za straty wynikające z wahań kursów wymiany walut.

Artykuł 9.7
Odsetki

1. Instytucja Certyfikująca każdego roku, w ramach Finansowego Raportu Okresowego, o którym mowa w art. 9.3 ust. 1 lit. b), oraz na potrzeby obliczenia salda końcowego, o którym mowa w art. 9.5 ust. 1, zgłasza KMF wszelkie odsetki naliczone lub zapłacone na następujących rachunkach:

a) rachunki prowadzone w Państwie-Beneficjencie, na których utrzymywane są środki od KMF do czasu ich przekazania Operatorom Programu; oraz

b) rachunki ustanowione przez Operatora Programu zgodnie z art. 5.6 ust. 1 lit. n) dla środków przeznaczonych na regranting.

2. Wszelkie odsetki wygenerowane na rachunkach, o których mowa w ust. 1, traktuje się jako środki należne KMF. Odsetki zapłacone na rachunku, o którym mowa w ust. 1 lit. b), uznaje się za wydatek kwalifikowalny w ramach budżetu kosztów zarządzania programem.

3. Instytucja Certyfikująca sprawdza prawidłowość deklarowanych odsetek.

4. Państwa-Beneficjenci, które nie posiadają euro jako swojej waluty i korzystają z rachunków w walucie krajowej, przeliczają narosłe odsetki na euro według średniego, miesięcznego kursu księgowego wymiany Komisji Europejskiej.

Artykuł 9.8
Przejrzystość i dostępność dokumentów

1. Państwo-Beneficjent powinno zapewnić ścieżkę audytu dla środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, która umożliwia:

a) zapewnienie zgodności wydatków poświadczonych przez Instytucję Certyfikującą w Finansowych Raportach Okresowych dla Programu oraz Raporcie Końcowym dla Programu oraz oryginalnych dokumentach uzupełniających dla programu przechowywanych na różnych szczeblach administracyjnych i/lub przez Operatora Programu, beneficjenta i jego partnerów; oraz

b) weryfikację alokacji i przepływów środków dostępnych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 i krajowego wkładu finansowego.

2. Państwo-Beneficjent zapewni, że wszystkie dokumenty uzupełniające dotyczące wydatków i audytów dla danego programu są przechowywane w oryginale lub kopiach poświadczonych za zgodność z oryginałem na powszechnie uznawanych nośnikach danych.

3. Dokumenty powinny być dostępne dla KMF i Komisji Audytorów EFTA przez okres co najmniej trzech lat od zatwierdzenia przez KMF Raportu Końcowego dla Programu.

Rozdział 10
Ewaluacje i monitorowanie

Artykuł 10.1
Obowiązki Państw-Beneficjentów

1. Państwo-Beneficjent przeprowadza ewaluacje wszystkich programów. Plan ewaluacji przedstawia się w drugim raporcie krajowym.

2. Państwa-Beneficjenci zapewniają dostępność zasobów niezbędnych do przeprowadzania ewaluacji oraz istnienie procedur umożliwiających pozyskiwanie i gromadzenie niezbędnych danych.

3. Ewaluacje przeprowadzane są przez ekspertów lub podmioty niezależne od Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej oraz Operatora Programu zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez KMF.

4. Ewaluacje przeprowadza się zgodnie z wytycznymi wydanymi przez KMF. Ostateczny raport i podsumowanie powinny zostać udostępnione dla ogółu społeczeństwa.

Artykuł 10.2
Rola KMF

1. KMF może przeprowadzać ewaluację związaną z ogólnymi celami Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, celami obszarów programowych lub ewaluację ogólnego wpływu Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 na określone Państwo-Beneficjenta.

2. KMF może, w uzgodnieniu z danym Państwem-Beneficjentem, przeprowadzić ewaluację trwających lub zakończonych programów w celu określenia rzeczywistych i/lub spodziewanych efektów na poziomie rezultatu, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez KMF.

3. Ewaluacje przeprowadza się zgodnie z wytycznymi wydanymi przez KMF. Ostateczny raport i podsumowanie powinny zostać udostępnione dla ogółu społeczeństwa.

Artykuł 10.3
Monitorowanie

Bez względu na monitoring prowadzony przez Krajowy Punkt Kontaktowy lub Operatora Programu, KMF może wybrać programy, które będą podlegać monitorowaniu prowadzonemu przez BMF i/lub zewnętrznych ekspertów. KMF informuje Krajowy Punkt Kontaktowy i Operatora Programu o wszelkich planowanych kontrolach z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Artykuł 10.4
Dostęp

Osoby przeprowadzające ewaluacje i monitorowanie zgodnie z niniejszym rozdziałem otrzymają na wniosek szybki, pełny i nieograniczony dostęp do wszystkich informacji, dokumentów, osób, miejsc i obiektów publicznych lub prywatnych, niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji lub monitorowania. Dostęp taki podlega obowiązującym ograniczeniom na mocy ustawodawstwa krajowego.

Rozdział 11
Audyty

Artykuł 11.1
Komisja Audytorów EFTA

1. Komisja Audytorów EFTA może przeprowadzać audyty wszystkich programów i projektów finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, a także audyt zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie. Przedstawiciele Państwa-Beneficjenta, na wniosek audytorów, będą im towarzyszyć i zapewnią im wszelką niezbędną pomoc.

2. Komisja Audytorów EFTA, z wyjątkiem nagłych przypadków, powiadamia KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy o planowanym audycie z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Artykuł 11.2
Audyty i kontrole na miejscu organizowane przez KMF

1. Bez względu na audyty przeprowadzane przez Instytucję Audytu, KMF może organizować audyty i kontrole na miejscu realizacji programów i projektów, jak również audyt zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021–2028 w Państwie-Beneficjencie. Przedstawiciele Krajowego Punktu Kontaktowego, na wniosek upoważnionych przedstawicieli KMF, będą im towarzyszyć i zapewnią im wszelką niezbędną pomoc.

2. KMF, z wyjątkiem nagłych przypadków, powiadamia Krajowy Punkt Kontaktowy oraz Operatora Programu lub inne właściwe podmioty Państwa-Beneficjenta o planowanym audycie lub kontroli na miejscu z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy, Operator Programu – w stosownych przypadkach – oraz inne audytowane podmioty mają możliwość przedstawienia uwag do sprawozdania z audytu, zanim zostanie ono ukończone.

4. Przy planowaniu i przeprowadzaniu audytów KMF, w miarę możliwości, uwzględnia zasady określone w art. 5.5 ust. 6.

Artykuł 11.3
Organizacje międzynarodowe

Organizacja międzynarodowa, której każde Państwo-Darczyńca jest członkiem, stosuje własne ramy kontroli wewnętrznej jako substytut postanowień dotyczących audytu określonych w niniejszych Regulacjach.

Artykuł 11.4
Dostęp

Osoby przeprowadzające audyty lub kontrole na miejscu zgodnie z niniejszym rozdziałem otrzymają szybki, pełny i nieograniczony dostęp do wszystkich informacji, dokumentów, osób, miejsc i obiektów publicznych lub prywatnych, o które poproszą, a które mają znaczenie dla audytu lub kontroli. Dostęp taki podlega obowiązującym ograniczeniom na mocy ustawodawstwa krajowego Państwa-Beneficjenta. Audytorzy będą korzystać z tych samych praw, jakie mają równoważne organy Państwa-Beneficjenta.

Rozdział 12
Nieprawidłowości

Artykuł 12.1
Obowiązki związane z nieprawidłowościami

1. Państwo-Beneficjent i Operator Programu dołożą wszelkich starań w celu zapobiegania, wykrywania i eliminowania skutków ewentualnych nieprawidłowości. Podobnie, wszelkie podejrzewane lub faktyczne przypadki nieprawidłowości będą badane szybko i skutecznie oraz prawidłowo usuwane, włączając w to dokonywanie niezbędnych korekt finansowych. Nienależnie wypłacone kwoty są odzyskiwane i zwracane zgodnie z umową w sprawie programu i niniejszymi Regulacjami.

2. Ponadto KMF może w przypadku nieprawidłowości wstrzymać płatności, nałożyć korekty finansowe i zażądać zwrotu środków zgodnie z odpowiednimi przepisami rozdziału 13.

Artykuł 12.2
Definicja nieprawidłowości

1. Nieprawidłowość oznacza naruszenie:

(a) ram prawnych Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028, o których mowa w art. 1.5;

(b) wszelkich przepisów prawa Unii Europejskiej; lub

(c) wszelkich przepisów prawa krajowego Państwa-Beneficjenta,

które wpływa na lub narusza którykolwiek etap wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie, a w szczególności, ale nie wyłącznie, wdrażanie i/lub budżet dowolnego programu, projektu lub innych działań finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028.

2. Błędy administracyjne lub pisarskie, które mają charakter jednostkowy i nie systemowy oraz dotyczą kwoty nieprzekraczającej 5 EUR, nie są uznawane za nieprawidłowości w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 12.3
Podmioty odpowiedzialne za raportowanie

1. Za przygotowanie i przekazywanie raportów o nieprawidłowościach w imieniu Państwa-Beneficjenta odpowiada Instytucja Certyfikująca. Jeżeli zostanie to uzgodnione w Memorandum of Understanding, obowiązki te mogą zostać przekazane Krajowemu Punktowi Kontaktowemu lub Instytucji Audytu. W takich przypadkach odniesienia do Instytucji Certyfikującej w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio do Krajowego Punktu Kontaktowego lub Instytucji Audytu.

2. Nieprawidłowości oraz wszelkie środki podejmowane przez właściwe władze krajowe w celu zapobiegania, wykrywania, dochodzenia lub usuwania nieprawidłowości są zgłaszane do Instytucji Certyfikującej, która przekazuje je do KMF zgodnie z niniejszymi Regulacjami oraz w formacie przewidzianym przez KMF.

3. Wszystkie właściwe krajowe władze współpracują ze sobą w celu zapewnienia szybkiego, dokładnego i kompletnego raportowania nieprawidłowości do KMF.

Artykuł 12.4
Rejestr nieprawidłowości

Instytucja Certyfikująca prowadzi rejestr wszelkich nieprawidłowość i na wniosek KMF, w ciągu miesiąca, przedstawia informacje dotyczące nieprawidłowości. Rejestr nieprawidłowości zawiera szczegółowe informacje na temat danej nieprawidłowości oraz wszelkich środków podjętych w celu jej usunięcia.

Artykuł 12.5
Raportowanie o nieprawidłowościach

1. Instytucja Certyfikująca niezwłocznie zgłasza do KMF wszystkie podejrzewane oraz faktyczne przypadki nieprawidłowości, jeśli zachodzi którykolwiek z poniższych warunków:

(a) dotyczą one domniemanego działania lub zaniechania, które stanowi przestępstwo na mocy prawa krajowego Państwa-Beneficjenta, takie jak korupcja, oszustwo, przekupstwo lub defraudacja;

(b) wskazują one na istnienie poważnej niegospodarności wpływającej na wykorzystanie pomocy finansowej z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028; lub

(c) stanowią bezpośrednie zagrożenie dla pomyślnego zakończenia projektu, ze względu na stosunek kwoty do całkowitych kosztów projektu, ich wagi lub z innego powodu.

2. W przypadku nieprawidłowości innych niż te, o których mowa w ust. 1 i 3, Instytucja Certyfikująca, w terminie dwóch miesięcy od zakończenia każdego kwartału, przedstawia KMF raport opisujący wszelkie nowe przypadki podejrzewanych lub faktycznych nieprawidłowości ujawnionych w minionym kwartale, a także postępy w badaniu i usuwaniu wcześniej zgłoszonych nieprawidłowości. W przypadku braku nieprawidłowości do zgłoszenia w danym kwartale Instytucja Certyfikująca informuje KMF o tym fakcie.

3. Poniższe przypadki nieprawidłowości nie podlegają obowiązkowi raportowania, chyba że wystąpi o to KMF:

a) przypadki, w których nieprawidłowość polega jedynie na zaniechaniu wdrożenia projektu w całości lub w części ze względu na niezawinioną upadłość beneficjenta;

b) przypadki wykryte i usunięte przez Operatora Programu, Krajowy Punkt Kontaktowy lub Instytucję Certyfikującą w trakcie weryfikacji lub certyfikacji zadeklarowanych wydatków, przed ich ujęciem w raporcie finansowym składanym do KMF; lub

c) przypadki, które dotyczą kwoty poniżej 10 000 EUR stanowiącej wkład ze strony Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. W przypadku nieprawidłowości dotyczących nieprzestrzegania przepisów prawa zamówień publicznych, kwota ta odnosi się do całkowitej wartości umowy, dotkniętej nieprawidłowością.

4. Ustęp 3 nie ma zastosowania do nieprawidłowości zgłaszanych niezwłocznie zgodnie z ust. 1 lub nieprawidłowości poprzedzających upadłość.

5. Oprócz obowiązku raportowania do KMF, właściwe władze krajowe zgłaszają wszelkie podejrzewane przypadki oszustw do krajowych organów odpowiedzialnych za zwalczanie nadużyć, zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 12.6
Mechanizm wnoszenia skarg

1. Państwo-Beneficjent ustanowi mechanizm wnoszenia skarg, który będzie umożliwiał skuteczne procesowanie i podejmowanie decyzji w sprawie skarg dotyczących podejrzenia niezgodności wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 z zasadami dobrego zarządzania w danym Państwie-Beneficjencie. Państwo-Beneficjent, na wniosek KMF, rozpatruje skargi otrzymane przez KMF. Państwo-Beneficjent przedstawia KMF, na jego wniosek, rezultaty rozpatrzenia tych skarg.

2. Informacje na temat sposobu składania skarg zostaną umieszczone w widocznym miejscu na stronie internetowej Krajowego Punktu Kontaktowego, o której mowa w art. 3.2 ust. 6.

3. Państwo-Beneficjent niezwłocznie poinformuje KMF o wszelkich skargach dotyczących podejrzeń nieprawidłowości, o których mowa w art. 12.5 ust. 1. Skargi dotyczące podejrzenia innych nieprawidłowości należy zgłaszać do KMF w raportach, o których mowa w art. 12.5 ust. 2. W stosownych przypadkach, należy konsultować z KMF właściwy sposób reakcji na nieprawidłowości.

Rozdział 13
Zawieszenie płatności, korekty finansowe i zwrot

Artykuł 13.1
Zawieszenie płatności

1. KMF może podjąć decyzję o zawieszeniu płatności, jeśli zaistnieje co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

(a) nie spełniono warunków płatności, o których mowa w rozdziale 9;

(b) wiarygodne informacje wskazują, że postępy programu nie są zgodne z umową w sprawie programu;

(c) nie przekazano raportów, o których mowa w art. 2.6 i rozdziale 12 lub innych wymaganych informacji lub zawierają one informacje niepełne;

(d) ograniczony jest dostęp wymagany zgodnie z rozdziałem 11 i umową w sprawie programu;

(e) zarządzanie finansowe w programie nie jest zgodne z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości;

(f) dotarły do KMF informacje o istnieniu podejrzenia nieprawidłowości lub faktycznych przypadków nieprawidłowości, lub przypadki takie nie zostały odpowiednio zgłoszone, zbadane lub naprawione;

(g) wdrażanie programu uznaje się za naruszające prawo krajowe lub prawo Unii Europejskiej;

(h) zachodzi zasadnicza zmiana okoliczności stanowiących podstawę wsparcia finansowego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 na rzecz programu;

(i) KMF jest świadomy podawania nieprawdziwych informacji przez lub w imieniu Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej lub Operatora Programu, które wpływają bezpośrednio lub pośrednio na realizację umowy w sprawie programu;

(j) podmiot zaangażowany we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG nie przestrzega wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1;

(k) KMF jest świadomy braku poszanowania wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1, który wywiera lub może poważnie wywrzeć negatywny wpływ na cele lub wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG w danym Państwie-Beneficjencie;

(l) Komisja Europejska lub Rada podjęła równoważne środki w kontekście wdrażania Funduszy Europejskich w danym Państwie-Beneficjencie, a okoliczności stanowiące podstawę tych środków mają odpowiednie zastosowanie do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG.

(m) rozpoczęto procedurę przewidzianą w art. 13.4; lub

(n) Krajowy Punkt Kontaktowy, Instytucja Certyfikująca lub Operator Programu nie przestrzegają jakiegokolwiek innego zobowiązania przewidzianego w umowie w sprawie programu lub niniejszych Regulacjach.

2. KMF może podjąć decyzję o zawieszeniu płatności dla danego programu, jeżeli którykolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1 lit. b), d), e), f), g), j), k) lub l), ma odpowiednio zastosowanie do jakiegokolwiek projektu w ramach tego programu, a Operator Programu nie podjął stosownych i niezbędnych środków w celu przeprowadzenia dochodzenia oraz, w stosownych przypadkach, usunięcia takich braków lub zapobiegnięcia utracie funduszy. Zawieszenie płatności z powodu uchybień w projektach powinno być proporcjonalne do zakresu i stopnia naruszenia.

3. Z wyjątkiem nagłych przypadków, Krajowy Punkt Kontaktowy i Operator Programu będą mogli przedstawić swoje stanowisko, zanim KMF podejmie decyzję o zawieszeniu płatności. KMF uwzględni wszelkie otrzymane informacje. Każda podjęta decyzja powinna być uzasadniona, stosowna, proporcjonalna i natychmiast wprowadzona w życie. Krajowy Punkt Kontaktowy i Operator Programu zostaną poinformowani o takiej decyzji nie później niż w ciągu siedmiu dni roboczych od daty jej podjęcia.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy lub Operator Programu może w dowolnym momencie okazać dokumenty i inne istotne dowody i wnioskować do KMF o zmianę decyzji o zawieszeniu płatności.

5. Jeżeli KMF ustali, że nie istnieją już okoliczności uzasadniające zawieszenie, podejmuje decyzję o wznowieniu płatności.

Artykuł 13.2
Korekty finansowe

1. KMF może dokonywać korekt finansowych w oparciu o kryteria zawarte w art. 13.3, obejmujące anulowanie całości lub części pomocy finansowej z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 na rzecz programu lub danego Państwa-Beneficjenta.

2. Jeśli dokonuje się korekty finansowej w projekcie zgodnie z ust. 1 lub art. 12.1 ust. 1, pomoc finansowa nie może zostać ponownie wykorzystana w tym projekcie. Anulowaną pomoc finansową można ponownie wykorzystać w ramach programu dla projektów innych niż te, które były przedmiotem korekty.

3. Pomoc finansowa anulowana zgodnie z ustępem 1 lub z artykułem 12.1 ust. 1, dotycząca Funduszu Współpracy Dwustronnej, Pomocy Technicznej lub kosztów zarządzania programem, może zostać ponownie wykorzystana na koszty inne niż te, które były przedmiotem korekty.

4. Jeśli dokonuje się korekty finansowej dla nieprawidłowości o charakterze systemowym lub nieprawidłowości w zakresie zarządzania lub systemów kontroli w ramach programu, pomoc finansowa nie może zostać ponownie wykorzystana w tym programie.

5. Jeżeli KMF dokonuje korekty na podstawie lit. d) lub e) ustępu 1 artykułu 13.3, kwota korekty nie podlega ponownemu wykorzystaniu w tym samym programie ani alokacji na inne programy i podlega zwrotowi do KMF. Powyższe nie ma zastosowania, jeżeli Krajowy Punkt Kontaktowy w swoich uwagach do zawiadomienia KMF, o którym mowa w artykule 13.4 ust. 1, jednoznacznie wyrazi zgodę na planowaną decyzję KMF. Do zwrotu środków dokonanego z opóźnieniem stosuje się artykuł 13.5 ust. 4.

6. Bez uszczerbku dla ustępu 5, wsparcie finansowe, które zgodnie z ustępem 4 nie może zostać ponownie wykorzystane w tym samym programie, może zostać alokowane zgodnie z artykułem 6.7 ust. 5.

7. Wsparcie finansowe nierealokowane zgodnie z ust. 6 w odpowiednim czasie, jest zwracane do KMF. Do zwrotu środków dokonanego z opóźnieniem stosuje się artykuł 13.5 ust. 4.

Artykuł 13.3
Kryteria korekt finansowych

1. KMF może dokonywać korekt finansowych zgodnie z art. 13.2, jeżeli zaistnieje co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

(a) w systemach zarządzania i kontroli ustanowionych przez Państwo-Beneficjenta dla Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 występuje poważne uchybienie, które stanowi zagrożenie dla wsparcia finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028;

(b) ma miejsce poważne naruszenie przepisów umowy w sprawie programu;

(c) w systemie zarządzania i kontroli programu występuje poważne uchybienie, które stanowi zagrożenie dla wsparcia finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028;

(d) wydatki zgłoszone w poświadczonym finansowym raporcie okresowym lub w raporcie końcowym dla programu są nieprawidłowe i nie zostały skorygowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy lub Operatora Programu przed wysłaniem zawiadomienia zgodnie z art. 13.4 ust. 1;

(e) Krajowy Punkt Kontaktowy lub Operator Programu nie wywiązali się ze swoich zobowiązań w zakresie badania lub usunięcia nieprawidłowości zgodnie z art. 12.1 przed wysłaniem zawiadomienia zgodnie z art. 13.4 ust. 1;

(f) podmiot uczestniczący we wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG nie przestrzega wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1;

(g) KMF posiada informacje o nieprzestrzeganiu wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1, które mają lub mogą mieć istotny negatywny wpływ na cele lub realizację Mechanizmu Finansowego EOG w danym Państwie-Beneficjencie; lub

(h) Komisja Europejska lub Rada podjęła równoważne środki w kontekście wdrażania Funduszy Europejskich w danym Państwie-Beneficjencie, a okoliczności stanowiące podstawę tych środków mają odpowiednie zastosowanie do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG.

2. KMF opiera swoje korekty finansowe na pojedynczych przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości, biorąc pod uwagę charakter danej nieprawidłowości w celu ustalenia, czy należy zastosować korektę zryczałtowaną, ekstrapolowaną, czy też kwota ta może być skorygowana w oparciu o faktyczną i precyzyjnie określoną kwotę uznaną za nieprawidłową.

3. Podejmując decyzję o wysokości korekty, KMF uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz zakres i finansowe skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Artykuł 13.4
Procedura stosowana w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez KMF

1. Przed podjęciem odpowiedniej i proporcjonalnej decyzji, o której mowa w art. 13.2 ust. 1, KMF przekazuje Krajowemu Punktowi Kontaktowemu powiadomienie o zamiarze podjęcia takiej decyzji. Powiadomienie zawiera uzasadnienie decyzji i wskazuje odpowiednie kwoty. Krajowy Punkt Kontaktowy może w terminie dwóch miesięcy od przesłania powiadomienia przedstawić wszelkie uwagi mające związek z tą decyzją.

2. Jeżeli KMF zaproponuje korektę finansową na podstawie ekstrapolacji lub według stawki ryczałtowej, Krajowy Punkt Kontaktowy ma możliwość wykazania, poprzez analizę odpowiednich dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości był mniejszy niż w ocenie KMF. W porozumieniu z KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy może ograniczyć zakres takiego badania do odpowiednio proporcjonalnej części lub próbki danej dokumentacji. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, termin przeznaczony na taką analizę nie może przekroczyć kolejnych dwóch miesięcy następujących po dwumiesięcznym okresie, o którym mowa w ust. 1.

3. KMF bierze pod uwagę wszystkie dowody przedstawione przez Krajowy Punkt Kontaktowy w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2. W dowolnym czasie przed wydaniem decyzji w sprawie korekt finansowych, Krajowy Punkt Kontaktowy i KMF mogą nawiązać współpracę, aby zapewnić, że decyzja zostanie podjęta w oparciu o dokładne i poprawne dane.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zostanie poinformowany o decyzji, o której mowa w art. 13.2 ust. 1, nie później niż w terminie siedmiu dni roboczych od daty podjęcia decyzji. Powiadomienie to zawiera uzasadnienie decyzji.

Artykuł 13.5
Zwrot

1. Państwo-Beneficjent dokonuje zwrotu do KMF wnioskowanej kwoty w ciągu trzech miesięcy od podjęcia decyzji, o której mowa w art. 13.2.

2. Zwrot od Państwa-Beneficjenta do KMF nie zależy od zwrotu od Operatora Programu lub beneficjenta.

3. KMF może zrzec się wszelkich roszczeń o zwrot od Państwa-Beneficjenta środków, które były przedmiotem nieprawidłowości w projekcie, jeśli Krajowy Punkt Kontaktowy wykaże, że straty i okoliczności z nimi związane nie są spowodowane niedbałym wykonaniem lub niewykonaniem obowiązków przez Operatora Programu lub podmioty, o których mowa w art. 5.2 ust. 1, a Krajowy Punkt Kontaktowy i Operator Programu podjęli wszelkie racjonalne kroki dochodzenia zwrotu tych środków.

4. Wszelkie opóźnienia w zwrocie środków do KMF powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności, począwszy od terminu wymagalności, a kończąc w dniu rzeczywistego dokonania płatności. Stopa procentowa tych odsetek wynosi jeden i pół punktu procentowego powyżej stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny do głównych operacji refinansowania w pierwszym dniu roboczym miesiąca, w którym przypada termin płatności.

Artykuł 13.6
Ogólne zawieszenie płatności na rzecz Państwa-Beneficjenta

1. Po przeprowadzeniu z Krajowym Punktem Kontaktowym konsultacji mających na celu znalezienia rozwiązania, KMF może zawiesić wszystkie płatności na rzecz Państwa-Beneficjenta, jeżeli:

(a) informacje lub dokumenty uzyskane przez KMF lub do niego przekazane wskazują na obecność systemowych lub rozległych uchybień w zakresie zarządzania wsparciem finansowym z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie;

(b) Państwo-Beneficjent nie spełniło żądania zwrotu wydatków związanych z jakimkolwiek rodzajem pomocy w Państwie-Beneficjencie finansowanej przez Instrument Finansowy EOG na lata 1999–2003, Norweski Mechanizm Finansowy lub Mechanizm Finansowy EOG na lata 2004–2009, Norweski Mechanizm Finansowy lub Mechanizm Finansowy EOG na lata 2009–2014, Norweski Mechanizm Finansowy lub Mechanizm Finansowy EOG na lata 2014–2021 albo Norweski Mechanizm Finansowy lub Mechanizm Finansowy EOG na lata 2021–2028;

(c) zachodzi zasadnicza zmiana okoliczności stanowiących podstawę wsparcia finansowego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 na rzecz Państwa-Beneficjenta;

(d) KMF uzyskał informacje o systemowych lub rozległych przypadkach nieprzestrzegania wartości i zasad, o których mowa w art. 1.3 ust. 1, które mają negatywny wpływ lub stwarzają poważne ryzyko wywołania negatywnych skutków dla celów lub wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG w danym Państwie-Beneficjencie; lub

(e) Komisja Europejska lub Rada podjęła równoważne środki w kontekście wdrażania Funduszy Europejskich w danym Państwie-Beneficjencie, a okoliczności stanowiące podstawę tych środków mają odpowiednie zastosowanie do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG.

2. Procedury, o których mowa w art. 13.4 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio do zawieszenia płatności na podstawie niniejszego artykułu.

Rozdział 14
Przepisy końcowe

Artykuł 14.1
Język

1. Komunikacja między KMF a Państwem-Beneficjentem odbywa się w języku angielskim.

2. Do oryginałów dokumentów (w języku innym niż angielski) wysyłanych do KMF należy załączyć ich tłumaczenie na język angielski. Państwo-Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za zgodność tłumaczenia z oryginałem.

Artykuł 14.2
Odpowiedzialność

1. Odpowiedzialność Państw-Darczyńców w odniesieniu do Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 ogranicza się do zapewnienia pomocy finansowej zgodnie z odpowiednimi umowami w sprawie programu.

2. Państwa-Darczyńcy, KMF lub Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, w tym BMF, nie ponoszą ani nie będą ponosić żadnej odpowiedzialności wobec Państwa-Beneficjenta, Operatorów Programów, beneficjentów i innych odbiorców dofinansowania lub osób trzecich.

Artykuł 14.3
Stosowane prawo i jurysdykcja

1. Współpracę między Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021-2028 i Państwami- Beneficjentami, a także

interpretację umowy w sprawie programu oraz niniejszych Regulacji regulują przepisy prawa Królestwa Norwegii.

2. KMF i Krajowy Punkt Kontaktowy zrzekają się prawa do rozstrzygania sporów związanych z umową w sprawie programu przez sąd krajowy lub międzynarodowy i zgadzają się na rozstrzyganie takich sporu w sposób polubowny.

3. Jeśli Krajowy Punkt Kontaktowy nie wypełni obowiązku zwrotu wydatków do KMF lub powstanie spór dotyczący żądania zwrotu wydatków, który nie będzie mógł być rozwiązany zgodnie z ust. 2, Strony mogą zwrócić się o rozstrzygnięcie do Sądu Okręgowego w Oslo (Oslo Tingrett).

4. KMF może domagać się wykonania wyroku lub postanowienia sądu uzyskanego zgodnie z ust. 3 przed każdym sądem lub właściwym organem na terytorium Państwa-Beneficjenta lub w państwie, w którym Państwo-Beneficjent posiada swój majątek.

5. Państwo-Beneficjent nada swojemu Krajowemu Punktowi Kontaktowemu prawo do prowadzenia czynności procesowych w jego imieniu.

2.7Artykuł 14.4
Zmiany

1. Niniejsze Regulacje mogą zostać zmienione decyzją KMF, z zastrzeżeniem późniejszego potwierdzenia przez Komitet Stały Państw EFTA.

2. Załączniki do niniejszych Regulacji mogą zostać zmienione decyzją KMF.

3. W miarę potrzeby KMF może przyjąć dodatkowe wytyczne po konsultacji z Państwami- Beneficjentami.

4. Wszelkie istotne zmiany w dokumentach, o których mowa w ust. 1-3, podlegają uprzedniej konsultacji z Państwami-Beneficjentami. KMF niezwłocznie informuje Krajowe Punkty Kontaktowe o wszelkich zmianach dokonanych w tych dokumentach.

Artykuł 14.5
Odstąpienie

1. KMF może, w szczególnych przypadkach i w odpowiedzi na wyjątkowe okoliczności, odstąpić od stosowania konkretnych przepisów niniejszych Regulacji, ich załączników lub wszelkich wytycznych przyjętych przez KMF, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia rezultatów Mechanizmu Finansowego lub danego programu. Odstąpienie nie przysługuje w odniesieniu do terminu, o którym mowa w art. 8.14 ust. 5.

2. Przed podjęciem decyzji o zastosowaniu odstąpienia KMF sprawdzi, czy zmiana danego przepisu nie byłaby bardziej odpowiednia.

Artykuł 14.6
Wejście w życie

Niniejsze Regulacje wchodzą w życie następnego dnia po ich zatwierdzeniu przez Komitet Stały Państw EFTA.

Załącznik nr 1:
Kwalifikowalne priorytety tematyczne i obszary programowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028

Do celów ogólnych Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021–2028 należy przyczynianie się do zmniejszania ekonomicznych i społecznych różnic w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz wzmacnianie dwustronnych relacji pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami poprzez pomoc finansową na rzecz promowania priorytetów tematycznych w ramach obszarów programowych wymienionych poniżej.

Każdy z 15 obszarów programowych obejmuje cel, obszary wsparcia i szczegółowe informacje dotyczące danego obszaru programowego.

Wszystkie programy i projekty finansowane w ich ramach muszą przyczyniać się do osiągnięcia celu obszaru programowego.

Obszary wsparcia definiują, co jest kwalifikowalne w danym obszarze programowym.

Szczegółowe informacje dotyczące obszarów programowych stanowią obowiązkowe warunki, które należy przestrzegać w ramach programów.

Poniższe priorytety tematyczne oraz obszary programowe kwalifikują się do Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021–2028.

Priorytety tematyczne

Zielona transformacja Europy
Demokracja, praworządność i prawa człowieka
Włączenie społeczne i odporność

Obszary programowe

Obszar programowy: Zielona transformacja Cel Przyspieszenie zielonej transformacji w kierunku bardziej zrównoważonego społeczeństwa.	Obszary wsparcia - Przejście na czystą energię - Zanieczyszczenie powietrza, wód i gleby - Bezpieczeństwo energetyczne - Ubóstwo energetyczne - Zrównoważona i inteligentna mobilność - Gospodarka o obiegu zamkniętym - Zarządzanie emisją dwutlenku węgla w przemyśle - Naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla - Adaptacja do zmian klimatu - Bioróżnorodność i ekosystemy - Zielone zarządzanie	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie).

Obszar programowy: Zielone przedsiębiorstwa i innowacje Cel Budowanie ekologicznej wartości i przewagi konkurencyjnej.	Obszary wsparcia - Rozwój i wprowadzenie na rynek zielonych lub niebieskich technologii, produktów, procesów i usług - Inwestycje w zielone lub niebieskie technologie oraz inwestycje w zastosowanie tych technologii w produktach, procesach i usługach - Promowanie start-upów i kobiet przedsiębiorczyń oraz start-upów w zielonej lub niebieskiej gospodarce - Doskonalenie umiejętności biznesowych; mentalność przedsiębiorcza	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Obszar programowy musi przeznaczyć co najmniej 60% finansowania na małe i średnie przedsiębiorstwa. - Małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją UE) oraz duże przedsiębiorstwa z mniej niż 25% udziałów publicznych będą głównymi odbiorcami wsparcia w ramach tego obszaru programowego. - W przypadku, gdy będzie to niezbędne do realizacji celów programu, o wsparcie na działania „miękkie" mogą również ubiegać się organizacje non-profit i niemające charakteru komercyjnego (w tym klastry i stowarzyszenia biznesowe) oraz podmioty publiczne. - Działania promujące cyfryzację oraz równość płci muszą być uwzględnione we wszystkich programach. - Projekty z partnerstwami dwustronnymi będą traktowane priorytetowo.
Obszar programowy: Badania naukowe i innowacje Cel Zwiększenie doskonałości w badaniach naukowych i innowacjach opartych na badaniach, wzmocnienie fundamentów zielonej i cyfrowej transformacji, demokracji, praworządności, praw człowieka, włączenia społecznego i odporności społecznej.	Obszary wsparcia - Współpraca w zakresie badań i innowacji opartych na badaniach - Wspieranie podejmowania decyzji na podstawie dowodów w zakresie wyzwań społecznych - Angażowanie obywateli w naukę - Przezwyciężanie barier w rozwoju kariery kobiet i młodych badaczy - Wzmacnianie ekosystemu badań i innowacji, takich jak administracja badań, komunikacja wyników badań oraz otwarta nauka	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Partnerstwa pomiędzy podmiotami Państw Darczyńców i Państw Beneficjentów są obowiązkowe w każdym projekcie badawczym, chyba że w Umowie w sprawie programu postanowiono inaczej. - Wybór projektów i zarządzanie nimi w ramach obszaru programowego będą dostosowane do zasad unijnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji, w miarę możliwości. Obejmuje to przepisy dotyczące równości płci, niedyskryminacji i otwartej nauki. - Minimalny okres realizacji wszystkich projektów badawczych wynosi 36 miesięcy, chyba że w Umowie w sprawie programu postanowiono inaczej.

Obszar programowy: Kształcenie, szkolenie i zatrudnienie młodzieży Cel Zwiększenie jakości, dostępności i adekwatności edukacji i szkoleń w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji, praw człowieka, demokracji i zatrudnienia młodzieży.	Obszary wsparcia - Innowacyjne podejścia w formalnej i nieformalnej edukacji i szkoleniach - Budowanie potencjału w celu zwiększenia zatrudnialności młodzieży - Rozwój zawodowy nauczycieli, edukatorów, trenerów, liderów szkół oraz pracowników administracyjnych w edukacji	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Partnerstwa pomiędzy podmiotami Państw Darczyńców i Państw Beneficjentów są obowiązkowe w każdym projekcie, chyba że w Umowie w sprawie programu postanowiono inaczej. - Wszystkie programy muszą promować włączenie społeczne i różnorodność, w tym równość płci. - Praktyka finansowania i zarządzania w ramach obszaru programowego będzie dostosowana do zasad unijnego programu ramowego w zakresie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu, w miarę możliwości. - Mobilność studentów i pracowników oraz wymiany mogą być uwzględnione w projektach współpracy instytucjonalnej. Mobilność indywidualna poza ramami współpracy instytucjonalnej nie będzie wspierana.
Obszar programowy: Kultura Cel Zwiększenie uczestnictwa, zrównoważonego rozwoju i różnorodności w sztuce, kulturze i dziedzictwie kulturowym.	Obszary wsparcia - Twórczość kulturalna i artystyczna oraz współpraca, budowanie potencjału, działania edukacyjne i wymianę, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności kulturowej - Zrównoważona regeneracja, rewitalizacja i zarządzanie dziedzictwem kulturowym	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu. - Wszystkie programy muszą przeznaczyć środki na wzmocnienie niezależnego sektora kultury.

Obszar programowy: Rozwój lokalny, dobre rządy i włączenie społeczne Cel Bardziej odporne, zintegrowanie i zrównoważone społeczności	Obszary wsparcia - Lokalne inwestycje w zieloną transformację; działania na rzecz klimatu; zrównoważony rozwój środowiskowy; odporność; rozwój społeczny i włączenie społeczne: zatrudnienie; oraz transformacja cyfrowa - Rozwój instytucji lokalnych i zarządzanie publiczne - Demokracja lokalna; media lokalne i społecznościowe; integralność informacji i otwarte rządy lokalne - Włączenie społeczno-ekonomiczne promujące równość, niedyskryminację, różnorodność i aktywne uczestnictwo społeczności dewaloryzowanych - Tworzenie sieci i wymiana polityk pomiędzy gminami, z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz rządem centralnym	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu. - Wszystkie programy muszą obejmować budowanie potencjału wspierającego dobre rządzenie na poziomie lokalnym. - Perspektywa równości płci musi zostać uwzględniona w projektowaniu i wdrażaniu wszystkich programów.
Obszar programowy: Integracja i wzmocnienie pozycji Romów Cel Poprawa integracji i wzmocnienie pozycji Romów.	Obszary wsparcia - Zwalczanie postaw antyromskich i wszelkich form dyskryminacji - Zintegrowane działania na poziomie lokalnym ukierunkowane na świadczenie usług społecznych oraz innowacyjne projekty pilotażowe - Budowanie potencjału dla organizacji pozarządowych Romów i pro-Romów, szczególnie na poziomie oddolnym - Wzmocnienie pozycji Romów, w szczególności Romów kobiet, dzieci i młodzieży - Zbieranie danych, analiza, monitorowanie i ewaluacja w celu wykorzystania w tworzeniu polityk	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Podejście partycypacyjne powinno być stosowane przez cały cykl programu. Obejmuje to konsultacje z kluczowymi interesariuszami z grona Romów i osób ich wspierających przy opracowywaniu programów i wezwań. - Wszystkie programy muszą obejmować działania na rzecz budowania potencjału organizacji pozarządowych Romów. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.

Obszar programowy: Zdrowie publiczne Cel Bardziej odporne i włączające systemy opieki zdrowotnej.	Obszary wsparcia - Rozwój systemów opieki zdrowotnej, w tym przygotowanie na sytuacje kryzysowe, opieka zdrowotna oparta na społecznościach oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej - Odporność na antybiotyki (AMR) - Zdrowie psychiczne i promocja dobrego samopoczucia psychicznego oraz zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży - Zdrowie kobiet, w tym promocja powszechnego dostępu do usług opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz odpowiedzi na przemoc domową i przemoc ze względu na płeć - Budowanie potencjału i zaangażowanie pacjentów, z naciskiem na wzmocnienie praw pacjentów	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu. - Wszystkie programy muszą obejmować projekty dotyczące zdrowia kobiet.
Obszar programowy: Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek ich wystąpienia Cel Zwiększenie odporności na klęski żywiołowe.	Obszary wsparcia - Budowanie kompetencji i potencjału w zakresie ryzyka i podatności na zagrożenie na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym - Zapobieganie ryzyku i podatności na zagrożenie, także w odniesieniu do nowych technologii i zielonej transformacji - Odporność na klęski żywiołowe na wszystkich szczeblach i we wszystkich obszarach życia społecznego - Bezpieczeństwo i ochrona w zakresie chemicznym, biologicznym, radiologicznym i nuklearnym (CBRN) - Współpraca międzynarodowa i transgraniczna, nauka i rozwój, w tym skuteczne wdrażanie zarządzania ryzykiem - Zarządzanie ryzykiem katastrof uwzględniające perspektywę płci i młodzieży	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.

Obszar programowy: Przemoc domowa i przemoc ze względu na płeć Cel Zapobieganie i zwalczanie przemocy domowej oraz przemocy ze względu na płeć zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.	Obszary wsparcia - Zapobieganie - Zabezpieczenie - Ściganie - Skoordynowane polityki	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Beneficjentami a Państwami Darczyńcami i/lub międzynarodową organizacją partnerską oraz Państwami Beneficjentami. - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.
Obszar programowy: Dostęp do wymiaru sprawiedliwości Cel Zwiększony dostęp do niezależnego, rzetelnego i efektywnego systemu sprawiedliwości, który spełnia najwyższe standardy jakości oraz jest zgodny z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.	Obszary wsparcia - Niezależność i odpowiedzialność systemu sądowego - Jakość i efektywność systemu sądowego, w tym umiejętności sędziów i przywództwo w sądownictwie - Równy dostęp do sprawiedliwości, w tym przyjazny dzieciom i uwzględniający perspektywę płci system sądowy	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.

Obszar programowy: Służby więzienne Cel Zwiększenie jakości służb penitencjarnych zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.	Obszary wsparcia - Warunki w więzieniach oraz traktowanie więźniów i osób odbywających kary w społeczeństwie - Sankcje alternatywne w stosunku kar pozbawienia wolności - Rehabilitacja i reintegracja przestępców - Wsparcie dla więźniów w sytuacjach szczególnie trudnych, w tym kobiet i młodzieży - Edukacja, szkolenia i wsparcie dla personelu służb penitencjarnych i probacyjnych, w tym zarządzanie	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.
Obszar programowy: Zorganizowana i poważna przestępczość Cel Zapobieganie i zwalczanie poważnej i zorganizowanej przestępczości zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.	Obszary wsparcia - Zapobieganie i zwalczanie wybranych form poważnej przestępczości zorganizowanej, takich jak nielegalne narkotyki; przestępstwa środowiskowe; cyberprzestępczość; handel ludźmi; przemyt migrantów; wykorzystywanie seksualne i nadużycia wobec dzieci - Metody i narzędzia do ścigania poważnej zorganizowanej i przestępczości, w tym kompetencje cyfrowe i budowanie potencjału - Zajmowanie się przestępstwami ekonomicznymi, w tym korupcją i praniem pieniędzy - Zapobieganie i zwalczanie przestępstw z nienawiści, zgodnie z definicją Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie - Zapobieganie i zwalczanie przemocy domowej oraz przemocy ze względu na płeć - Wymiar sprawiedliwości przyjazny dzieciom oraz współpraca w ramach Barnahus, oparta na modelu zdefiniowanym przez Sieć Barnahus	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami lub wymianą doświadczeń (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.

Obszar programowy: Azyl, migracja i integracja Cel Dobrze funkcjonujące krajowe systemy azylu, migracji i integracji zgodne z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka	Obszary wsparcia - Krajowe systemy azylowe, migracyjne i integracyjne, w tym zapewnienie, że są one uwzględniające perspektywę dziecka i płci - Migranci, osoby ubiegające się o azyl i uchodźcy, którzy wykonują swoje prawa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci bez opieki i innych grup wrażliwych - Operacjonalizacja krajowych strategii i polityk integracyjnych	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Wszystkie programy muszą obejmować współpracę pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwami Beneficjentami. - Priorytet będą miały projekty wspierające prawa dzieci bez opieki oraz innych migrantów w trudnej sytuacji, osób ubiegających się o azyl i uchodźców. - Współpraca z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego będzie rozważana podczas opracowywania programów. - Inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) w projektach będą wspierane wyłącznie w połączeniu z budowaniem potencjału, szkoleniami i tworzeniem sieci (działania miękkie). - Maksymalny poziom finansowania na inwestycje w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w Memorandum of Understanding lub wyjątkowo w Umowie w sprawie programu.
Obszar programowy: Współpraca instytucjonalna i budowanie potencjału Cel Wzmocniona współpraca instytucjonalna i zwiększona jakość polityk i regulacji usług publicznych.	Obszary wsparcia - Zdolności instytucjonalne i rozwój zasobów ludzkich w instytucjach publicznych - Wzmocniona współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi w Państwach Darczyńcach i Państwach Beneficjentach i/lub z Międzynarodowymi Organizacjami Partnerskimi - Dostępność i jakość usług publicznych - Narzędzia zarządzania dla podejmowania decyzji uwzględniających perspektywę płci i młodzieży - Poprawa zdolności do skutecznego świadczenia usług publicznych i realizacji programów infrastrukturalnych	Szczegółowe informacje na temat obszaru programowego - Partnerstwa pomiędzy podmiotami Państw Darczyńców i/lub Międzynarodowymi Organizacjami Partnerskimi a podmiotami Państw Beneficjentów są obowiązkowe w każdym projekcie.

Fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego Cel Dynamiczne i odporne społeczeństwo obywatelskie chroniące i promujące demokrację, praworządność i prawa człowieka.	Obszary wsparcia - Wartości demokratyczne, zaangażowanie obywatelskie, integralność informacji i edukacja medialna - Udział społeczeństwa obywatelskiego w procesach demokratycznych - Prawa człowieka, antydyskryminacja i sprawiedliwość społeczna - Równość płci, w tym zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne oraz prawa LGBTIQ+ - Działania na rzecz klimatu, ochrona środowiska i sprawiedliwa zielona transformacja - Rozwój organizacyjny i stworzenie sprzyjającego środowiska dla społeczeństwa obywatelskiego	Szczegóły dotyczące Funduszu - Wszystkie programy muszą obejmować działania skierowane do niedostatecznie obsługiwanych obszarów geograficznych oraz grup docelowych, które są marginalizowane. - Świadczenie usług społecznych może być wspierane wyłącznie, jeśli te usługi są niezbędne do wzmacniania rzecznictwa, udziału społeczności i/lub zaangażowania obywatelskiego. - Co najmniej 20% kwoty regrantingu musi być przeznaczone na rozwój organizacyjny i stworzenie sprzyjającego środowiska dla społeczeństwa obywatelskiego.
Fundusz na rzecz budowania potencjału i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami partnerskimi Cel Wzmocniona zdolność i współpraca w Państwach Beneficjentach i w całym regionie na rzecz promowania demokracji, praworządności, praw człowieka, włączenia społecznego i odporności oraz zielonej transformacji Europy.	Obszary wsparcia m.in.: - Demokracja, praworządność i prawa człowieka - Dobre rządzenie, - Dostęp do wymiaru sprawiedliwości - Zielone zarządzanie - Zaangażowanie obywatelskie i integralność informacji, w tym edukacja medialna i bezpieczne dziennikarstwo - Prawa człowieka w sferze cyfrowej i sztucznej inteligencji - Przemoc ze względu na płeć i przemoc wobec kobiet - Mowa nienawiści i przestępstwa z nienawiści - Włączenie społeczne, równość i niedyskryminacja - Romowie - LGBTIQ+. - Wzmacnianie krajowych instytucji praw człowieka, organów ds. równości oraz instytucji rzecznika praw obywatelskich - Edukacja dla demokracji/Edukacja obywatelska - Wyrażenia kulturowe i narracje historyczne - Wolne media/bezpieczne dziennikarstwo - Prawa mniejszości i historia	Szczegóły dotyczące Funduszu

Funduszu na rzecz dialogu społecznego i godnej pracy Cel Wzmocniony dialog społeczny między organizacjami pracowników, organizacjami pracodawców i władzami publicznymi oraz promocja godnej pracy.	Obszary wsparcia - Wzmacnianie struktur dialogu społecznego, praktyk, zdolności i polityk - Promowanie godnej pracy, w tym zapobieganie i zwalczanie dumpingu socjalnego oraz pracy nierejestrowanej	Szczegóły dotyczące Funduszu - Projekty z partnerstwami dwustronnymi będą traktowane priorytetowo. - Współpraca transnarodowa będzie wspierana.

Załącznik 2
Wzór Memorandum of Understanding
Mechanizm Finansowy EOG 2021-2028

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

W SPRAWIE WDRAŻANIA

MECHANIZMU FINANSOWEGO EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

2021-2028

pomiędzy

ISLANDIĄ,

KSIĘSTWEM LIECHTENSTEINU,

KRÓLESTWEM NORWEGII,

zwanymi dalej „Państwami-Darczyńcami”

i

[państwo korzystające],

zwane dalej "Państwem Beneficjentem"

zwane dalej łącznie "Stronami",

ZWAŻYWSZY, że Protokół 38c do Umowy o EOG, włączony do Umowy o EOG za pośrednictwem Umowy pomiędzy Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu oraz Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 ustanawia mechanizm finansowy (zwany dalej „Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028"), poprzez który Państwa-Darczyńcy przyczyniać się będą do zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

ZWAŻYWSZY, że Mechanizm Finansowy EOG 2021-2028 ma na celu umocnić stosunki pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem, ku obopólnej korzyści ich mieszkańców;

ZWAŻYWSZY, że decyzją Stałego Komitetu Państwa EFTA Nr 4/2024/SC z 24 października 2024 r. Państwa-Darczyńcy upoważniły Komitet Mechanizmu Finansowego EOG, ustanowiony na podstawie decyzji Stałego Komitetu Państw EFTA Nr 4/2004/SC z dnia 3 czerwca 2004 r., do zarzadzania Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028;

ZWAŻYWSZY, że wzmocniona współpraca pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem będzie przyczyniać się do zapewnienia stabilnej, spokojnej i dostatniej Europy, opartej na dobrym rządzeniu, instytucjach demokratycznych, praworządności, poszanowaniu praw człowieka i zrównoważonym rozwoju;

ZWAŻYWSZY, że Strony zgodziły się na ustanowienie ram współpracy w celu zapewnienia skutecznego wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028;

ZGADNIAJĄ, co następuje:

Artykuł 1
Cele

1. Ogólnymi celami Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 jest przyczynienie się do zmniejszenia dysproporcji gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz wzmocnienie stosunków dwustronnych między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami poprzez wkłady finansowe na rzecz promowania priorytetów tematycznych wymienionych w ust. 2. W związku z tym Strony niniejszego Memorandum of Understanding wybierają programy do finansowania, które mają przyczynić się do osiągnięcia tych celów.

2. Wkłady finansowe udostępnia się w celu promowania następujących priorytetów tematycznych:

(a) Zielona transformacja Europy

(b) Demokracja, praworządność i prawa człowieka

(c) Włączenie społeczne i odporność

Artykuł 2
Ramy prawne

Niniejsze Memorandum of Understanding jest stosowane łącznie z następującymi dokumentami, które wraz z niniejszym Memorandum of Understanding stanowią ramy prawne dla Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028:

(a) Protokołem 38c do Umowy o EOG dotyczącym Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028;

(b) Regulacjami w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 (zwanymi dalej „Regulacjami") wydanymi przez Państwa-Darczyńców zgodnie z art. 9 ust.4 Protokołu 38d;

(c) umowami w sprawie programu, które będą zawierane dla każdego programu, oraz

(d) wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez Komitet Mechanizmu Finansowego zgodnie z Regulacjami.

Artykuł 3
Ramy finansowe

1. Zgodnie z art. 2 Protokołu 38d, łączna kwota wsparcia finansowego wynosi 1 805 mln EUR w rocznych transzach w wysokości 257,86 mln EUR w okresie od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2028 r. włącznie.

2. Zgodnie z art. 6 Protokołu 38d, w okresie o którym mowa w ust. 1, Państwu-Beneficjentowi udostępniona zostanie łączna kwota [kwoty] EUR.

3. Zgodnie z art. 9 ust. 7 Protokołu 38d i art. 1 ust. 9 Regulacji, koszty zarządzania ponoszone przez Norwegię zostaną pokryte z łącznej kwoty przedstawionej powyżej. Dalsze postanowienia w tym zakresie zostały określone w Regulacjach. Kwota netto alokacji, która zostanie przyznana Państwu-Beneficjentowi, wynosi [kwota] EUR.

Artykuł 4
Zakres funkcji i obowiązków

1. Państwa-Darczyńcy udostępni środki finansowe na programy kwalifikujące się do wsparcia zaproponowane przez Państwo-Beneficjenta i uzgodnionych przez Komitet Mechanizmów Finansowych w ramach priorytetów tematycznych wymienionych w art. 3 ust. 1 Umowy oraz obszarów programowych wymienionych w Załączniku do Protokołu 38d. Państwa-Darczyńcy i Państwo-Beneficjent współpracują w zakresie przygotowania koncepcji programu określającej zakres i planowane rezultaty każdego programu.

2. Państwo-Beneficjent zapewnia pełne współfinansowanie programów, które otrzymują wsparcie w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 zgodnie z Załącznikiem B i umowami w sprawie programu.

3. Państwo-Beneficjent zapewnia warunki sprzyjające niezakłóconemu wdrażaniu Funduszu Społeczeństwa Obywatelskiego w Państwie-Beneficjencie i powstrzymuje się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby uniemożliwić operatorom Funduszu niezależne wykonywanie ich roli.

4. Komitet Mechanizmów Finansowych zarządza Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028 i podejmuje decyzje o przyznaniu pomocy finansowej zgodnie z Regulacjami.

5. Komitet Mechanizmów Fiansowych jest wspierany przez Biuro Mechanizmów Finansowych (zwane dalej "BMF"). BMF pełni rolę punktu kontaktowego dla Państw-Beneficjentów w zakresie bieżącej realizacji Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

Artykuł 5
Wyznaczenie instytucji odpowiedzialnych

Państwo-Beneficjent upoważnia Krajowy Punkt Kontaktowy do działania w jego imieniu. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi ogólną odpowiedzialność za osiągnięcie celów wyznaczonych dla Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028, a także za realizację Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie zgodnie z Regulacjami. W Załączniku A wskazano, zgodnie z art. 5.2 Regulacji, instytucje pełniące funkcje Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej, Instytucji Audytu.

Artykuł 6
Wieloletnie ramy programowe

1. Zgodnie z art. 2 ust. 5 Regulacji Strony uzgodniły ramy wdrażania składające się z następujących aspektów finansowych i merytorycznych:

a) listy uzgodnionych programów i wkładu finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 oraz współfinansowania Państwa Beneficjenta;

b) wykazu programów, ich celów, operatorów programów, kwoty dofinansowania i kwoty współfinansowania w podziale na programy, celów dwustronnych, jak również wszelkich kwestii szczególnych związanymi z realizacją programów;

c) wykazu warunków i/lub szczególnych kwestii na poziomie Państwa-Beneficjenta związanego z grupami docelowymi, obszarami geograficznymi lub innymi kwestiami;

d) wykazu Partnerów Programu z Państw-Darczyńców, o ile dotyczy;

e) wykazu Międzynarodowych Organizacji Partnerskich, o ile dotyczy; oraz

f) wykazu projektów predefiniowanych, które mają zostać uwzględnione w przedmiotowych programach.

2. Ramy wdrażania zostały przedstawione w załączniku B.

Artykuł 7
Fundusze współpracy dwustronnej

Zgodnie z art. 4 ust. 6 ust. 1 Regulacji, Państwo-Beneficjent przeznacza środki finansowe na zacieśnianie stosunków dwustronnych między Norwegią a Państwem-Beneficjentem. Uzgodniona kwota zostanie wskazana w załączniku B i jest przeznaczona na fundusze współpracy dwustronnej na poziomie krajowym i programowym. Krajowy Punkt Kontaktowy zarządza wykorzystaniem Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym i powołuje Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zgodnie z art. 4.9 ust. 1 Regulacji. Operatorzy Programów zarządzają wykorzystaniem środków przeznaczonych na Fundusz Współpracy Dwustronnej w ramach swoich programów. W przypadku programów partnerskich z Darczyńcami decyzje o wykorzystaniu środków finansowych na stosunki dwustronne w ramach programu są podejmowane w drodze konsensusu między Operatorem Programu a Partnerem/Partnerami z Państw-Darczyńców.

Artykuł 8
Raport krajowy

Zgodnie z art. 2 ust. 6 Regulacji, Krajowy Punkt Kontaktowy przedkłada KMF roczny raport krajowy z realizacji Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie. Raport krajowy jest przedkładany KMF nie później niż do dnia 10 marca każdego roku.

Artykuł 9
Spotkania roczne

Zgodnie z art. 2.7 Regulacji, spotkania roczne będą organizowane z udziałem KMF i Krajowego Punktu Kontaktowego. Spotkania roczne umożliwią KMF i Krajowemu Punktowi Kontaktowemu zbadanie postępu we wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 poczynionego w ostatnim okresie sprawozdawczym i uzgodnienie, jakie działania należy podjąć. Spotkanie roczne stanowi forum do dyskusji nad sprawami stanowiącymi przedmiot obustronnego zainteresowania.

Artykuł 10
Modyfikacja załączników

1. Załączniki A i B mogą zostać zmienione w drodze wymiany listów między KMF i Krajowym Punktem Kontaktowym.

2. Łączne przesunięcia do 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych programu mogą być dokonywane między programami bez modyfikacji załączników do niniejszego Memorandum of Understandig, pod warunkiem że zmiana została uzgodniona przez KMF w drodze modyfikacji odpowiednich umów w sprawie programów.

3. Ponadto oszczędności i środki niezakontraktowane na projekty mogą zostać przeniesione do Funduszy Współpracy Dwustronnej bez zmiany załączników do niniejszego Memorandum of Understandig lub bez zatwierdzenia przez KMF, pod warunkiem że przesunięcie było przedmiotem uprzednich konsultacji z Komitetem Współpracy danego programu.

Takie przesunięcie środków finansowych z programu nie może mieć wpływu na cele lub rezultaty programu. Krajowy Punkt Kontaktowy niezwłocznie powiadamia KMF o takich przesunięciach, a KMF aktualizuje odpowiednie umowy w sprawie programu i umowę w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej, o ile dotyczy.

4. Wszelkie przesunięcia dokonane zgodnie z ust. 2 i 3 nie mają wpływu na kwestie szczególne, warunki, cele lub inne priorytety, o których mowa w niniejszym Memorandum of Understanding, i są zgodne z przepisami ram prawnych.

Artykuł 11
Kontrola i dostęp do informacji

Komitet Mechanizmów Finansowych, Biuro Audytora Generalnego Norwegii i ich przedstawiciele mają prawo do przeprowadzenia kontroli merytorycznej lub finansowej, koniecznej, ich zdaniem, do weryfikacji wypełniania warunków planowania, wdrażania i monitorowania programów i projektów, jak również wykorzystania środków. Państwo-Beneficjent zapewni wszelką konieczną pomoc, informacje i dokumentację.

Artykuł 12
Zasady właściwe

1. Niniejsze Memorandum of Understanding jest wdrażane pod każdym względem zgodnie z postanowieniami Regulacji wraz z późniejszymi ich zmianami.

2. Cele Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 będą realizowane w ramach ścisłej współpracy Państwami-Darczyńcami z Państwem-Beneficjentem, z poszanowaniem wspólnych wartości i zasad poszanowania godności człowieka, wolności, demokracji, równości, praworządności oraz poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Strony zgodnie postanawiają stosować najwyższy stopień przejrzystości, rozliczalności i efektywności kosztowej, a także zasady dobrego rządzenia, partnerstwa i wielopoziomowego zarządzania, zrównoważonego rozwoju, równości płci i niedyskryminacji na wszystkich etapach wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

3. Wszystkie programy i działania finansowane ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 muszą być zgodne z poszanowaniem tych wartości i zasad oraz powstrzymują się od wspierania operacji, które mogą tego nie czynić. Ich wdrażanie musi być zgodne z podstawowymi prawami i obowiązkami zapisanymi w odpowiednich instrumentach i normach.

4. Państwo-Beneficjent podejmie aktywne działania w celu zapewnienia przestrzegania tych zasad na wszystkich poziomach wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

Artykuł 13
Wejście w życie

Niniejsze Memorandum of Understanding wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jego podpisania przez ostatnią ze Stron.

****

Niniejsze Memorandum of Understanding zostało podpisane w dwóch egzemplarzach w języku angielskim.

Podpisane w ..... dnia.....	Podpisane w ..... dnia.....
W imieniu Państw-Darczyńców	W imieniu [nazwa Państwa-Beneficjenta]
…….	……

ZAŁĄCZNIK A

Krajowe struktury zarządzania i kontroli

1. Krajowy punkt kontaktowy

<Nazwa Krajowego Punktu Kontaktowego> pełni funkcję Krajowego Punktu Kontaktowego. Kierującym Krajowym Punktem Kontaktowym jest < *dodaje tytuł Szefa Krajowego Punktu* Kontaktowego >

[Opis lokalizacji Krajowego Punktu Kontaktowego w administracji publicznej, w ramach jakiego ministerstwa i/lub jednostki administracyjnej należy, komu podlega itp.]

Zakres funkcji i obowiązki Krajowego Punktu Kontaktowego zostały określone w Regulacjach, w szczególności w art. 5 ust. 3. [Ponadto krajowy punkt kontaktowy:]

[wymienić wszelkie dodatkowe role, za które odpowiada Krajowy Punkt Kontaktowy.]

[Jeżeli niektóre z zakresu funkcji i obowiązków Instytucji Krajowego Punktu Kontaktowego są realizowane przez inne organy publiczne, organy te i ich role powinny być wymienione w tym miejscu. W tekście należy wyraźnie stwierdzić, że niezależnie od takiego przekazania zadań, odpowiedzialność za wykonanie tych zadań spoczywa na Krajowym Punkcie Kontaktowym.]

2. Instytucja certyfikująca

<Nazwa instytucji certyfikującej> pełni funkcję instytucji certyfikującej. Kierujący Instytucją Certyfikującą jest < *tytułu szefa właściwego organu* >

[Opis umiejscowienia instytucji certyfikującej w administracji publicznej, w ramach jakiego ministerstwa i/lub jednostki administracyjnej należy, komu podlega itp.]

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Certyfikującej został określony w Regulacjach, w szczególności w art. 5 ust. 4. [Ponadto instytucja certyfikująca:]

[wymienić wszelkie dodatkowe role, za które odpowiada instytucja certyfikująca.]

[Jeżeli niektóre z zakresu funkcji i obowiązków Instytucji Certyfikującej są realizowane przez inne organy publiczne, instytucje te i ich role należy wymienić w tym miejscu. W tekście należy wyraźnie stwierdzić, że niezależnie od takiego przekazania zadań, odpowiedzialność za wykonanie tych zadań spoczywa na instytucji certyfikującej. W przypadku takiego delegowania zadań instytucja certyfikująca musi wyjaśnić, w jaki sposób zapewnia, aby system ustanowiony przez organ, któremu przekazano zadania, był wystarczającej jakości, aby zapewnić efektywne i prawidłowe wykorzystanie środków z Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami.]

3. Instytucja Audytu

<Nazwa instytucji audytowej> pełni funkcję Instytucji Audytu. Szefem Instytucji Audytu jest < *tytułu szefa organu powołującego* >

[Opis lokalizacji Instytucji Audytu w administracji publicznej, w ramach jakiego ministerstwa lub jednostki administracyjnej należy, komu podlega itp.]

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Audytu został określony w Regulacjach, w szczególności w art. 5 ust. 5. [Ponadto instytucja audytowa:]

[wymienić wszelkie dodatkowe role, za które odpowiada instytucja audytowa.]

[Jeżeli niektóre z zakresu funkcji i obowiązków Instytucji Audytu są realizowane przez inne organy publiczne, organy te i ich role należy wymienić w tym miejscu. W tekście należy wyraźnie stwierdzić, że niezależnie od takiego przekazania zadań, odpowiedzialność za wykonanie tych zadań spoczywa na instytucji audytowej.]

Instytucja Audytu jest funkcjonalnie niezależna od Krajowego Punktu Kontaktowego i Instytucji Certyfikującej**.**

4. Schemat organizacyjny

[Prosty schemat organizacyjny opisujący stanowisko głównych organów publicznych zaangażowanych we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.]

ZAŁĄCZNIK B

Ramy realizacji

Zgodnie z art. 2 ust. 5 Regulacji Strony niniejszego Memorandum of Understanding uzgodniły następujące ramy wdrażania zawarte w niniejszym Załączniku.

1. Parametry finansowe ram wdrażania

	[Państwo Beneficjent]	**Wkład MF EOG**	**Wkład krajowy**
	Programy		
1	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
2	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
3	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
4	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
5	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
6	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
7	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
8	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
9	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
10	[Nazwa programu]	€ [kwota]	€ [kwota]
	Pozostałe alokacje		
	Pomoc techniczna dla Państwa Beneficjenta (art. 1 ust. 10)	€ [kwota]	€ [kwota]
	Rezerwa na realizację projektów w ramach MF 2014-21 (art. 1 ust. 11)	€ [kwota]	€ [kwota]
	Fundusze na stosunki dwustronne na szczeblu krajowym (art. 4 ust. 7)	€ [kwota]	€ [kwota]
	Fundusze na stosunki dwustronne na poziomie programu (art. 4 ust. 10)	€ [kwota]	€ [kwota]
	Alokacja netto na rzecz [BS]	€ [całkowity]	€ [całkowity]

2. Kwestie szczególne

[Tekst narracyjny na dowolnych warunkach.]

3. Kwestie szczególne

[Tekst narracyjny na temat wszelkich problemów specyficznych dla danego kraju, takich jak integracja Romów, współpraca z organizacjami międzynarodowymi, odniesienie do standardów Rady Europy lub inne istotne kwestie.]

4. Merytoryczne aspekty ram wdrażania

Programy opisane poniżej mają być realizowane pod warunkiem uzyskania zgody NMFA, zgodnie z art. 6 ust. 3 Rozporządzenia.

A. Program [nazwa programu]

Cel(e) programu:	[Obiektyw]	
Kwota dofinansowania programu:	[Kwota w ramach programu]	
Współfinansowanie programu:	[Dofinansowanie z programu]	
Operator Programu:	[Nazwa operatora programu. Wskazać, czy oznaczenie jest zgodne z art. 6 ust. 9 rozporządzenia.]	
Partnerzy Programu z Państw Darczyńców:	[Nazwa partnera(-ów) programu z państw-darczyńców (w stosownych przypadkach)]	
Międzynarodowa organizacja(-e) partnerska(-e):	[Nazwa międzynarodowej(-ych) organizacji partnerskiej (w stosownych przypadkach)]	
Obszar(y) programowy (e):	[Obszar(-y) objęty(-e) programem]	
Kwestie szczególne:	[Tekst narracyjny na dowolnych warunkach]	
Kwestie dotyczące konkretnego programu:	[Tekst narracyjny na temat wszelkich konkretnych problemów oraz na temat tego, czy niniejszy program ma na celu zaspokojenie potrzeb określonych grup docelowych, obszarów geograficznych lub innych kwestii]	
Ambicje dwustronne:	[Tekst narracyjny na temat dwustronnych ambicji programu]	
Projekty predefiniowane:	Nazwa projektu:	[Nazwa projektu. Jeśli znany jest tylko ogólny obszar, należy go opisać]
	Opis:	[Krótki opis projektu]
	Beneficjent:	[Imię i nazwisko promotora projektu]
	Partner Projektu z Państw Darczyńców:	[Nazwa partnera projektu będącego darczyńcą, w stosownych przypadkach]
	Maksymalna kwota dofinansowania:	[Maksymalna kwota dofinansowania przeznaczona na realizację projektu, w tym dofinansowanie krajowe]

[Program będzie realizowany w powiązaniu z programem [nazwa] realizowanym w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021.]

B. Program [nazwa programu]

[W razie potrzeby powtórz tekst szablonu]

[Jeżeli parametry merytoryczne nie są wyczerpujące, należy dodać ten tekst:]

Określenie parametrów merytorycznych dla wszelkich pozostałych programów odbywa się zgodnie z rozporządzeniem.

C. Projekty w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 finansowane z rezerwy, o której mowa w art. 1 ust. 11 Regulacji

Nazwa i numer projektu	Kwota z kapitału rezerwowego
	€ [kwota]
	€ [kwota]
Łączna kwota	€ [kwota całkowita]

Załącznik nr 3:
Wzór umowy w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2021-2028

Norweski Mechanizm Finansowy na lata 2021-2028

UMOWA

pomiędzy

Komitetem Mechanizmu Finansowego i Norweskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych

zwanymi dalej „Darczyńcami”,

a

[Nazwa Krajowego Punktu Kontaktowego],

zwanym dalej „Krajowym Punktem Kontaktowym”,

reprezentującym [nazwa Państwa – Beneficjenta],

zwanym dalej „Państwem-Beneficjentem”

zwanymi dalej łącznie „Stronami”

w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej zwana dalej „umową”

Rozdział 1
Zakres, ramy prawne, definicje i obowiązki

Artykuł 1.1
Zakres

Umowa pomiędzy Darczyńcami a Krajowym Punktem Kontaktowym określa prawa i obowiązki Stron dotyczące wykorzystania Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym w ramach pomocy finansowej z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 (zwanych dalej „Mechanizmami").

Artykuł 1.2
Ramy prawne

1. Niniejszą umowę należy stosować łącznie z następującymi dokumentami, które stanowią ramy prawne Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego 2021-2028:

(i) Umową pomiędzy Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 i Protokołem 38d do Umowy do EOG w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028;

(i) Regulacjami w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 oraz Regulacjami w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 (zwane dalej „Regulacjami");

(i) Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 i Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 (zwane dalej „Memoranda of Understanding") zawartymi pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem; oraz

(i) wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez Darczyńców, zgodnie z Regulacjami.

2. W przypadku niezgodności między postanowieniami niniejszej umowy i Regulacjami, pierwszeństwo mają postanowienia Regulacji.

3. Ramy prawne określone w ust. 1 niniejszego artykułu są wiążące dla Stron. Działanie lub zaniechanie przez Stronę niniejszej umowy, które jest niezgodne z ramami prawnymi stanowi naruszenie umowy przez tę Stronę.

Artykuł 1.3
Definicje

Terminy oraz instytucje i dokumenty wymienione w niniejszej umowie należy rozumieć zgodnie z Regulacjami, w szczególności artykułem 1.6 tychże, oraz ramami prawnymi, o których mowa w art. 1.2 niniejszej umowy.

Artykuł 1.4
Współpraca

1. Strony podejmą wszelkie odpowiednie i niezbędne kroki, aby zapewnić wypełnienie obowiązków oraz realizację celów określonych w niniejszej umowie.

2. Strony zgadzają się dostarczać wszelkich informacji niezbędnych do realizacji niniejszej umowy oraz do stosowania zasad realizacji określonych w art. 1.3 Regulacji.

3. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich okolicznościach, które zakłócają lub mogą zakłócać pomyślne wdrażanie niniejszej umowy.

4. Strony deklarują, że realizując postanowienia niniejszej umowy będą przeciwdziałać korupcji. Ponadto strony oświadczają, że nie przyjmą - pośrednio ani bezpośrednio - żadnych ofert, podarunków, płatności ani korzyści, które mogłyby być postrzegane jako praktyki niezgodne z prawem lub korupcyjne bądź prowadzące do konfliktu interesów. Strony niezwłocznie informują się wzajemnie o wszelkich oznakach korupcji lub sprzeniewierzenia środków związanych z niniejszą umową.

Rozdział 2
Budżet, cel i system wdrażania Funduszu Współpracy Dwustronnej

Artykuł 2.1
Budżet

1. Zgodnie z art. 4.6 Regulacji Państwo-Beneficjent, działając za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, przeznaczyło [kwotę] EUR na Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym (zwany dalej "Funduszem Współpracy Dwustronnej").

2. Fundusz Współpracy Dwustronnej otrzymuje wsparcie równocześnie z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, zgodnie z alokacjami określonymi w odpowiednich Memorandach of Understanding.

3. Wsparcie z Mechanizmu Finansowego EOG na rzecz Funduszu Współpracy Dwustronnej wynosi [kwota] EUR. Wsparcie z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na rzecz Funduszu Współpracy Dwustronnej wynosi [kwota] EUR.

Artykuł 2.2
Cel

Fundusz Współpracy Dwustronnej będzie wykorzystywany do wspierania działań mających na celu wzmocnienie

stosunków dwustronnych między Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami zgodnie z art. 4.5. Regulacji

Artykuł 2.3
Rola i skład Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zostanie ustanowiony zgodnie z art. 4.9 Regulacji. Do zadań Komitetu będzie należało m.in.:

(a) omawianie zagadnień znajdujących się w obszarze wspólnego zainteresowania, identyfikacja inicjatyw w zakresie współpracy dwustronnej na poziomie krajowym i weryfikacja ogólnych postępów w osiąganiu celu, jakim jest wzmocnienie stosunków dwustronnych;

(b) przyjmowanie Planu Działań w zakresie Funduszu Współpracy Dwustronnej, jak opisano w art. 2.6; oraz

(c) podejmowanie decyzji w sprawie wykorzystania funduszy współpracy dwustronnej na szczeblu krajowym.

2. Wspólnemu Komitetowi ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej przewodniczy Krajowy Punkt Kontaktowy. Komitet składa się z przedstawicieli Państw-Darczyńców, w tym ambasad tych państw, oraz przedstawicieli Państwa-Beneficjenta, w tym właściwego ministerstwa spraw zagranicznych [w stosownych przypadkach należy dodać innych członków]. Członkowie Komitetu mogą wyznaczyć swoich zastępców poprzez pisemne zawiadomienie Krajowego Punktu Kontaktowego. Zastępca posiada takie same uprawnienia jak członek Komitetu.

[3. W razie potrzeby należy dodać informacje dotyczące roli oraz funkcjonowania Komitetu.

Artykuł 2.4
Posiedzenia Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zbiera się co najmniej raz w roku. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za organizację posiedzeń. Wstępne terminy posiedzeń Komitetu zostaną ujęte w Planie Działań. Dodatkowe posiedzenia mogą być organizowane na uzasadniony wniosek któregokolwiek z członków, za zgodą Krajowego Punktu Kontaktowego.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za przygotowanie projektu porządku obrad posiedzeń Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej, który przesyłany jest członkom Komitetu oraz Biuru Mechanizmów Finansowych (zwanym dalej „BMF") co najmniej dwa tygodnie przed spotkaniem do zaopiniowania.

3. Każdy członek Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej może zaprosić do udziału w posiedzeniu – w charakterze obserwatorów – przedstawicieli Operatorów Programów, Partnerów programów z Państw-Darczyńców lub inne osoby, jeżeli ich udział jest uzasadniony omawianymi zagadnieniami.

4. Przedstawiciele BMF są zapraszani do udziału w posiedzeniach Komitetu w charakterze obserwatorów.

5. Językiem roboczym Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej jest angielski. Posiedzenia są prowadzone w języku angielskim, a wszystkie dokumenty przedkładane Komitetowi oraz przez niego sporządzane sporządza się w języku angielskim.

6. Posiedzenia Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej są uznawane za ważne, jeżeli uczestniczy w nich co najmniej połowa członków, w tym co najmniej jeden przedstawiciel Państw-Darczyńców. W przypadku, gdy członek Komitetu nie może wziąć udziału w posiedzeniu, może przekazać swoje stanowisko na piśmie Krajowemu Punktowi Kontaktowemu przed planowanym posiedzeniem. Wnioski o udział w posiedzeniu za pośrednictwem łącza wideo lub telekonferencji powinny być uwzględniane.

Artykuł 2.5
Podejmowanie decyzji przez Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Decyzje w ramach Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej są podejmowane w drodze konsensusu pomiędzy członkami Komitetu. Jeżeli nie jest możliwe osiągnięcie konsensusu, decyzję podejmuje KMF.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za sporządzenie protokołu z posiedzenia. Protokół powinien zawierać przyjęte decyzje oraz podsumowanie głównych punktów dyskusji, zgodnie z porządkiem obrad. Protokół powinien być zorientowany na decyzje, działania następcze oraz przypisane zadania.

3. Projekt protokołu z posiedzenia jest przekazywany wszystkim członkom Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej oraz BMF nie później niż w ciągu dziesięciu dni roboczych od daty posiedzenia. Uwagi do protokołu powinny zostać zgłoszone w terminie dziesięciu dni roboczych od jego otrzymania. Po uwzględnieniu zgłoszonych uwag, a w przypadku ich braku – po upływie wskazanego terminu, protokół zostaje uzgodniony pomiędzy członkami, którzy uczestniczyli w posiedzeniu. Ostateczna wersja protokołu jest przesyłana członkom Komitetu oraz

BMF nie później niż trzydzieści dni roboczych po posiedzeniu.

4. Wspólny Komitet może również podejmować decyzje w drodze pisemnego porozumienia pomiędzy członkami.

5. BMF powinno być każdorazowo dołączane do korespondencji oraz mieć możliwość zgłaszania uwag i propozycji, a także udziału w posiedzeniach.

Artykuł 2.6
Plan Działań

1. Krajowy Punkt Kontaktowy, w konsultacji z Państwami-Darczyńcami, opracowuje wstępny projekt Planu Działań dotyczącego realizacji i działań w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej na cały okres jego wdrażania (zwanym dalej „Planem Działań"). Plan Działań określa m.in. podział środków Funduszu Współpracy Dwustronnej przeznaczonych na działania z udziałem podmiotów z każdego z Państw-Darczyńców. Wzór Planu Działań jest udostępniany przez KMF.

2. Wstępny projekt Planu Działań należy przedłożyć członkom Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej oraz BMF w celu zgłoszenia uwag, co najmniej cztery tygodnie przed pierwszym posiedzeniem Komitetu.

3. Wstępny Plan Działań jest przyjmowany przez Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej na jego pierwszym posiedzeniu, na podstawie projektu przygotowanego przez Krajowy Punkt Kontaktowy. W przypadku braku możliwości przyjęcia Planu Działań podczas pierwszego spotkania, Komitet uzgadnia harmonogram jego przyjęcia.

4. Plan Działań stanowi dokument roboczy Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej i podlega aktualizacji w miarę potrzeb, w celu odzwierciedlenia decyzji Komitetu. Po przyjęciu wstępnego Planu Działań, jego zmiany są dokonywane na podstawie konsensusu Komitetu, aby uwzględnić wszystkie jego decyzje oraz istotne zmiany w kontekście wdrażania Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Artykuł 2.7
Alokacja środków Funduszu Współpracy Dwustronnej

1. Alokacja środków w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej odbywa się zgodnie z zasadami przejrzystości, równego traktowania, odpowiedzialności oraz należytego zarządzania finansami.

2. W przypadku, gdy Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej podejmie decyzję o organizacji naborów wniosków, zastosowanie mają następujące zasady:

(a) Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za organizację naborów oraz opracowanie treści ogłoszenia o naborze, w tym kryteriów kwalifikowalności, zgodnie z postanowieniami Planu Działań;

(b) projekt ogłoszenia podlega konsultacjom z Komitetem oraz BMF, a zgłoszone uwagi są należycie uwzględniane;

(c) nabory są ogłaszane na stronach internetowych Krajowego Punktu Kontaktowego, ambasad Państw-Darczyńców oraz na stronie Mechanizmów Finansowych EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także szeroko rozpowszechniane;

(d) zasady przyznawania środków w ramach naboru są uzgadniane przez Komitet.

3. Każdy członek Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej może, korzystając ze wzoru udostępnionego przez Krajowy Punkt Kontaktowy, zgłosić propozycję dwustronnych inicjatyw predefiniowanych do uwzględnienia w Planie Działań. Krajowy Punkt Kontaktowy odpowiada za zawieranie umów, wdrażanie, monitorowanie i weryfikację tych inicjatyw.

4. Strony uzgadniają, że w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej realizowane będą co najmniej następujące działania:

[Uzupełnić odpowiednio.]

Artykuł 2.8
Sprawozdawczość

Krajowy Punkt Kontaktowy, zgodnie z art. 4.7 ust. 1 Regulacji, sprawozdaje o wykorzystaniu środków Funduszu Współpracy Dwustronnej, w tym o działalności Wspólnego Komitetu ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej, w ramach Sprawozdań finansowych okresowych oraz Rocznych i Końcowych Raportów Krajowych, zgodnie z art. 2.6 Regulacji.

Artykuł 2.9
Komunikacja

1. Wszelka komunikacja z Darczyńcami w zakresie niniejszej umowy prowadzona jest w języku angielskim i kierowana do BMF, które reprezentuje Darczyńców wobec Krajowego Punktu Kontaktowego w związku z realizacją niniejszej umowy.

2. W przypadku, gdy oryginalne dokumenty nie są dostępne w języku angielskim, należy dołączyć ich pełne i dokładne tłumaczenie na język angielski.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi odpowiedzialność za dokładność dostarczanych tłumaczeń oraz ewentualne konsekwencje wynikające z ich niedokładności.

Artykuł 2.10
Oświadczenia i gwarancje

1. Niniejsza umowa opiera się na informacjach dostarczonych Darczyńcom przez, za pośrednictwem lub w imieniu Krajowego Punktu Kontaktowego.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy oświadcza i gwarantuje, że wszystkie informacje przekazane przez, za pośrednictwem lub w jego imieniu w związku z niniejszą umową są autentyczne, prawdziwe i kompletne.

Rozdział 3
Finanse

Artykuł 3.1
Wydatki kwalifikowalne

1. Wydatki w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej są kwalifikowalne, jeżeli mieszczą się w zakresie działań określonych w art. 4.5 Regulacji.

2. Niezależnie od postanowień ust. 1, a także jako ich uzupełnienie, zastosowanie mają odpowiednio zasady kwalifikowalności wydatków określone w rozdziale 8 Regulacji.

3. Początkową datą kwalifikowalności wydatków w ramach niniejszej umowy jest [dzień wejścia w życie Memorandum of Understanding podpisanego jako pierwsze].

4. Ostateczną datą kwalifikowalności wydatków w ramach niniejszej umowy jest 30 kwietnia 2032 r.

Artykuł 3.2
Udokumentowanie wydatków

Koszty poniesione przez Krajowy Punkt Kontaktowy lub beneficjenta końcowego w ramach niniejszej umowy powinny być udokumentowane zgodnie z wymaganiami art. 8.12 Regulacji.

Artykuł 3.3
Udokumentowanie spełnienia warunków w przypadku uproszczonych metod rozliczania kosztów

Koszty poniesione przez Krajowy Punkt Kontaktowy lub beneficjenta końcowego w ramach niniejszej umowy, które rozliczane są według uproszczonych metod, muszą być poparte dowodami spełnienia warunków zgodnie z art. 8.13 Regulacji.

Artykuł 3.4
Płatności

1. Płatności w ramach niniejszej umowy dokonywane są po spełnieniu wszystkich istotnych warunków przewidzianych w niniejszej umowie oraz Regulacjach.

2. Płatności mają formę zaliczki, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego i są dokonywane zgodnie z art. 9.2, 9.3 oraz 9.5 Regulacji. Saldo końcowe jest obliczane i wykazywane w ostatnim okresowym raporcie finansowym.

3. Wysokość zaliczki wynosi [kwota] EUR. Zaliczka jest wypłacana po podpisaniu niniejszej umowy. W wyjątkowych przypadkach możliwe jest dokonanie nadzwyczajnej płatności zaliczkowej przed podpisaniem umowy.

4. Płatności okresowe są wypłacane na podstawie okresowego raportu finansowego przedkładanego przez Krajowy Punkt Kontaktowy w formacie określonym przez KMF, po jego zatwierdzeniu przez Instytucję Certyfikującą zgodnie z art. 5.4 Regulacji oraz akceptacji przez KMF. Do raportu należy dołączyć uzasadnioną prognozę planowanych wniosków o płatność z Funduszu Współpracy Dwustronnej. Art. 9.3 ust. 3–9 Regulacji mają odpowiednie zastosowanie do płatności okresowych w ramach niniejszej umowy.

5. Bez względu na postanowienia ust. 1–4, odpowiednie zastosowanie mają przepisy rozdziału 9 Regulacji dotyczące płatności.

Artykuł 3.5
Przejrzystość i dostępność dokumentów

Państwo-Beneficjent zapewnia ścieżkę audytu dla wkładu finansowego z Mechanizmów Finansowych EOG i Norweskiego na lata 2021–2028 w ramach niniejszej umowy, zgodnie z art. 9.8 Regulacji.

Artykuł 3.6
Nieprawidłowości, zawieszenie i zwroty

Darczyńcy mają prawo do skorzystania ze środków przewidzianych w Regulacjach, w szczególności w rozdziale 13. Krajowy Punkt Kontaktowy zobowiązany jest do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia zgodności z przepisami rozdziałów 12 i 13 Regulacji w zakresie nieprawidłowości, zawieszenia płatności, korekt finansowych i zwrotów.

Rozdział 4
Postanowienia końcowe

Artykuł 4.1
Dane kontaktowe

1. Dane kontaktowe Krajowego Punktu Kontaktowego:

[Kontakt]

2. Informacje kontaktowe Darczyńców i BMF:

Financial Mechanism Office

Att: Managing Director

EFTA House

Avenue des Arts 19H

12-16 1000 Brussels

Tel.: +32 (0)2 286 1701

E-mail: fmo@efta.int

3. Zmiany lub poprawki danych kontaktowych zawartych w niniejszym artykule są przekazywane bez zbędnej zwłoki na piśmie przez Strony niniejszej umowy.

Artykuł 4.2
Rozstrzyganie sporów

1. Strony zrzekają się prawa do wnoszenia jakichkolwiek sporów związanych z umową do sądów krajowych lub międzynarodowych i zgadzają się rozstrzygać takie spory w polubowny sposób.

2. Jeśli żądanie zwrotu środków na rzecz Darczyńców nie zostało spełnione przez Państwo-Beneficjenta, lub jeśli powstanie spór związany z żądaniem zwrotu środków, który nie może być rozwiązany zgodnie z ust. 1, Strony mogą wnieść spór do sądu okręgowego w Oslo (Oslo Tingrett).

Artykuł 4.3
Rozwiązanie umowy

1. Darczyńcy mogą, po konsultacji z Krajowym Punktem Kontaktowym, rozwiązać niniejszą umowę, jeżeli:

(a) decyzja o ogólnym zawieszeniu płatności zgodnie z art. 13.6 Regulacji lub decyzja o zawieszeniu płatności, zgodnie z art. 13.1 ust. 1 lit. h) Regulacji nie została zniesiona w ciągu 6 miesięcy od jej podjęcia;

(b) zawieszenie płatności zgodnie z art. 13.1 Regulacji, podjęte na innej podstawie niż określona w ust. 1 lit. h), nie zostało zniesione w ciągu roku od podjęcia takiej decyzji;

(c) zwrot kosztów wnioskowany zgodnie z art. 13.2 Regulacji nie został spełniony w ciągu roku od podjęcia takiej decyzji.

2. Niniejsza umowa może zostać rozwiązana za porozumieniem Stron.

3. Rozwiązanie umowy nie narusza prawa Stron do korzystania z mechanizmu rozstrzygania sporów, o którym mowa w art. 4.2 lub z prawa Darczyńców do skorzystania ze środków przewidzianych w rozdziale 13 Regulacji.

Artykuł 4.4
Zwolnienie z odpowiedzialności

1. Żadne z postanowień niniejszej umowy nie będzie interpretowane jako nakładające na Darczyńców lub BMF odpowiedzialność jakiegokolwiek rodzaju wobec osoby trzeciej za nadzór, wykonanie, zakończenie, lub obsługę jakichkolwiek działań lub zobowiązań zaciągniętych na mocy niniejszej umowy.

2. Darczyńcy nie ponoszą żadnego ryzyka lub odpowiedzialności za jakiekolwiek szkody, urazy lub inne możliwe negatywne skutki powstałe w wyniku działań podjętych zgodnie z niniejszą umową. Pełną i wyłączną odpowiedzialność w zakresie zadowalającego rozwiązania tych problemów ponosi Krajowy Punkt Kontaktowy.

3. Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, jego Sekretariat, włącznie z BMF, jego urzędnicy i pracownicy, ani Darczyńcy, ich urzędnicy lub pracownicy, nie mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za jakiekolwiek szkody lub uszkodzenia jakiegokolwiek rodzaju poniesione przez Krajowy Punkt Kontaktowy, Państwo-Beneficjenta, Operatorów Programów, beneficjentów lub inne osoby trzecie, w związku, bezpośrednim lub pośrednim, z niniejszą umową.

Artykuł 4.5
Zmiany umowy

1. O ile w umowie nie przewidziano inaczej, wszelkie zmiany niniejszej umowy są najpierw zatwierdzane przez Darczyńców.

2. Wnioski o wprowadzenie zmian są składane i oceniane zgodnie z odpowiednimi przepisami art. 6.7 Regulacji.

3. Zmiany niniejszej umowy, które zostały w całości uzgodnione w ramach zmiany Memorandum of Understanding, nie wymagają odrębnej zmiany niniejszej umowy. W takim przypadku umowa zostaje zaktualizowana przez KMF.

Artykuł 4.6
Wejście w życie oraz okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie następnego dnia po dacie złożenia ostatniego podpisu przez Strony.

2. Niniejsza umowa pozostaje w mocy przez okres pięciu lat od daty przyjęcia Końcowego Raportu Krajowego.

Załącznik nr 4:
Wzór umowy w sprawie programu

Mechanizm Finansowy EOG na lata 2021-2028

UMOWA W SPRAWIE PROGRAMU

pomiędzy

Komitetem Mechanizmów Finansowych

a

[Nazwa Krajowego Punktu Kontaktowego]

zwanym dalej „Krajowym Punktem Kontaktowym”,

reprezentującym [nazwa Państwa – Beneficjenta],

zwanym dalej „Państwem-Beneficjentem”

zwanymi dalej łącznie „Stronami”

o dofinansowanie Programu„[nazwa programu]”

zwanego dalej „Programem”

Rozdział 1
Zakres, ramy prawne i definicje

Artykuł 1.1
Zakres

Niniejsza umowa w sprawie programu pomiędzy Komitetem Mechanizmów Finansowych (zwanym dalej „KMF") a Krajowym Punktem Kontaktowym ustanawia prawa i obowiązki Stron dotyczące wdrażania Programu oraz wkładu finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 na rzecz Programu.

Artykuł 1.2
Ramy prawne

1. Postanowienia niniejszej umowy w sprawie programu stosuje się razem z postanowieniami niżej wymienionych dokumentów, które łącznie określają ramy prawne Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028:

(i) Protokołem 38d do Umowy o EOG w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na okres od maja 2021 2028;

(i) Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 (zwane dalej „Regulacjami");

(i) Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 zawartym pomiędzy Państwami Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem;

(i) inne wytyczne przyjęte przez KMF zgodnie z Regulacjami.

2. W przypadku niezgodności pomiędzy niniejszą umową w sprawie programu i Regulacjami, stosuje się postanowienia Regulacji.

3. Ramy prawne są wiążące dla Stron. Wszelkie czynności bądź zaniechania Strony niniejszej umowy w sprawie programu, które są niezgodne z ramami prawnymi stanowią naruszenie niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 1.3
Definicje

Definicje, instytucje oraz dokumenty, o których mowa w niniejszej umowie w sprawie programu powinny być rozumiane zgodnie z Regulacjami, w szczególności z Artykułem 1.6 tychże oraz ramami prawnymi, o których mowa w Artykule 1.2 niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 1.4
Załączniki i hierarchia dokumentów

1. Załączniki stanowią integralną część niniejszej umowy w sprawie programu. Jeśli nie stwierdzono inaczej lub nie wynika to jednoznacznie z kontekstu, wszelkie odniesienia do niniejszej umowy w sprawie programu obejmują jej załączniki.

2. Postanowienia załączników są interpretowane w sposób zgodny z niniejszą umową w sprawie programu. Jeżeli po dokonaniu wykładni znaczenie jakiegokolwiek postanowienia wymienionych załączników pozostaje niezgodne z niniejszą umową w sprawie programu, stosuje się postanowienia załączników, pod warunkiem że są one zgodne z Regulacjami.

3. Bezpośrednie oraz pośrednie zobowiązania, oświadczenia oraz gwarancje udzielone w propozycji programu są wiążące dla Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu, chyba że jednoznacznie zastrzeżono inaczej umowie w sprawie programu.

Rozdział 2
Program

Artykuł 2.1
Współpraca

1. Strony podejmą wszelkie odpowiednie i niezbędne kroki, aby zapewnić wypełnienie obowiązków oraz realizację celów określonych w niniejszej umowie w sprawie programu.

2. Strony zgadzają się dostarczać wszelkich informacji niezbędnych do realizacji niniejszej umowy w sprawie programu, w tym informacji dotyczących oceny ryzyka i analizy działań zaradczych, oraz do stosowania zasad wdrażania określonych w Regulacjach.

3. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich okolicznościach, które zakłócają lub mogą zakłócać pomyślne wdrażanie Programu.

4. W realizowaniu postanowień niniejszej umowy w sprawie programu, Strony deklarują, że będą przeciwdziałać korupcji. Ponadto strony oświadczają, że nie przyjmą - pośrednio ani bezpośrednio - żadnych ofert, podarunków, płatności ani korzyści, które mogłyby być postrzegane jako praktyki niezgodne z prawem lub korupcyjne bądź prowadzące do konfliktu interesów. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich przejawach korupcji lub nadużyć środków związanych z niniejszą umową w sprawie programu.

Artykuł 2.2
Główne obowiązki Stron

1. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za ogólne zarządzanie Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie, oraz za właściwe i pełne wdrażanie niniejszej umowy w sprawie programu. W szczególności, Krajowy Punkt Kontaktowy:

(i) będzie wypełniać swoje obowiązki określone w Regulacjach oraz niniejszej umowie w sprawie programu;

(i) zapewni, że Instytucja Certyfikująca, Instytucja Audytu oraz Operator Programu właściwie realizują zadania przypisane im w Regulacjach oraz niniejszej umowie w sprawie programu;

(i) podejmie wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia, że Operator Programu będzie w pełni zaangażowany oraz zdolny do wdrażania i zarządzania Programem, w tym poprzez zapewnienie odpowiedniego przydziału personelu i innych zasobów przez cały okres realizacji programu;

(i) podejmie działania niezbędne do naprawienia nieprawidłowości we wdrażaniu Programu, oraz zapewni, że Operator Programu podejmie odpowiednie kroki do naprawienia nieprawidłowości w Projektach realizowanych w ramach Programu, z uwzględnieniem kroków mających na celu odzyskanie środków pieniężnych rozdysponowanych w niewłaściwy sposób; oraz

(i) podejmie działania niezbędne do ulepszenia lub zmiany sposobu zarządzania Programem.

2. KMF, z zastrzeżeniem zasad określonych w ramach prawnych przywołanych w Artykule 1.2 niniejszej Umowy, udostępnia Państwu-Beneficjentowi wkład finansowy (zwany dalej „dofinansowaniem programu") wyłącznie w celu finansowania kwalifikowalnych kosztów Programu.

Artykuł 2.3
Cel(e) programu

1. Umowa w sprawie programu ustala cel/-e, rezultat/-y, wyniki, wskaźniki oraz wartości docelowe Programu.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu wdroży oraz zakończy Program zgodnie z celem/-ami, rezultatem/-ami, produktami, wskaźnikami oraz określonymi dla Programu wartościami docelowymi.

Artykuł 2.4
Dofinansowanie programu

1. Maksymalna kwota dofinansowania programu, poziom dofinansowania programu oraz szacowane koszty kwalifikowalne Programu są określone w umowie w sprawie programu

2. Budżet programu, który stanowi załącznik do niniejszej umowy w sprawie programu, powinien:

(a) zawierać budżet w podziale na poszczególne pozycje budżetowe Programu; oraz

(b) wskazywać ustalone zaliczki, jeżeli takie istnieją.

3. Koszty zarządzania ponoszone przez Operatora Programu nie przekroczą kwoty określonej w umowie w sprawie programu.

Artykuł 2.5
Warunki szczegółowe oraz zasady programu

1. W niniejszej umowie w sprawie programu wyszczególnione są wszelkie warunki określone przez KMF w odniesieniu do artykułu 6.3 ust. 2 Regulacji. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni zgodność z tymi warunkami oraz podejmie niezbędne kroki, aby zostały one wypełnione.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni zgodność z innymi zasadami programu określonymi w niniejszej umowie w sprawie programu.

Artykuł 2.6
Sprawozdawczość

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu dostarcza raporty finansowe oraz końcowy raport z realizacji Programu zgodnie z Rozdziałem 9 i artykułem 6.8 Regulacji, a także inne wymagane raporty zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez KMF.

Artykuł 2.7
Monitorowanie i audyty

Monitoring oraz audyty, o których mowa w Rozdziałach 10 i 11 Regulacji, w żadnym wypadku nie zwalniają Krajowego Punktu Kontaktowego ani Operatora Programu z obowiązków wynikających z ram prawnych w zakresie monitorowania Programu i/lub jego projektów, kontroli finansowej oraz audytu.

Artykuł 2.8
Modyfikacje Programu

1. Jeśli wyraźnie nie stwierdzono inaczej w niniejszej umowie w sprawie programu, wszelkie modyfikacje Programu wymagają zgody KMF.

2. Realokacje budżetowe do i z naborów oraz projektów predefiniowanych (zarówno w ramach tego samego rezultatu, jak i pomiędzy rezultatami) są dopuszczalne bez konieczności zmiany umowy w sprawie programu ani uprzedniej zgody KMF, pod warunkiem że dotyczą kwoty nieprzekraczającej 10% całkowitej alokacji dla każdego planowanego naboru lub projektu predefiniowanego.

3. Zmiany w Programie, które zostały w całości uzgodnione poprzez zmianę właściwego Memorandum of Understanding, nie wymagają zmiany umowy w sprawie programu. W takich przypadkach umowa w sprawie programu jest aktualizowana przez KMF.

4. Specyficzne dla programu wyjątki od ust. 1 (jeżeli występują) określone są w załącznikach do niniejszej umowy w sprawie programu.

5. Wydatki poniesione z naruszeniem niniejszego artykułu są niekwalifikowalne.

6. W przypadku wątpliwości, czy dana zmiana wymaga modyfikacji umowy w sprawie programu, Krajowy Punkt Kontaktowy konsultuje się z KMF przed wejściem takiej zmiany w życie.

7. Wnioski o wprowadzenie modyfikacji są przedkładane i oceniane zgodnie z artykułem 6.7 Regulacji.

Artykuł 2.9
Komunikacja

1. Wszelka komunikacja z KMF w odniesieniu do niniejszej umowy w sprawie programu jest przeprowadzana w języku angielskim i jest skierowana do Biura Mechanizmu Finansowego (zwanego dalej „BMF'), które reprezentuje KMF względem Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu w związku z wdrażaniem Programu.

2. W przypadku, gdy oryginalne dokumenty nie są dostępne w języku angielskim, należy dołączyć ich pełne i dokładne tłumaczenie na język angielski. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi odpowiedzialność za wierność dostarczanych tłumaczeń oraz za możliwe konsekwencje, które mogą wyniknąć z niedokładnych tłumaczeń.

Artykuł 2.10
Informacje kontaktowe

1. Informacje kontaktowe Operatora Programu są zawarte w niniejszej umowie w sprawie programu.

2. Informacje kontaktowe KMF oraz Biura Mechanizmów Finansowych to:

Financial Mechanism Office
Att: Managing Director
EFTA House
Avenue des Arts, 19H
1000 Brussels
Tel.: +32 (0)2 286 1701
E-mail: fmo@efta.int

3. Zmiany lub poprawki informacji kontaktowych zawartych w niniejszym artykule są niezwłocznie przekazywane na piśmie przez Strony niniejszej umowy w sprawie programu.

Artykuł 2.11
Oświadczenia i gwarancje

1. Niniejsza umowa w sprawie programu oraz przyznawanie dofinansowania na rzecz programu opiera się na informacjach dostarczonych KMF przez, za pośrednictwem lub z ramienia Krajowego Punktu Kontaktowego w propozycji programu oraz innej korespondencji przed podpisaniem niniejszej umowy w sprawie programu.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy oświadcza i gwarantuje, że informacje w związku z wdrażaniem lub zakończeniem niniejszej umowy w sprawie programu, dostarczone przez, za pośrednictwem lub z ramienia Krajowego Punktu Kontaktowego w propozycji programu są autentyczne, prawidłowe oraz kompletne.

Rozdział 3
Projekty

Artykuł 3.1
Wybór projektów i przyznanie dofinansowania

1. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewnia, że Operator Programu dokonuje wyboru projektów zgodnie z Rozdziałem 7 Regulacji oraz niniejszej umowy w sprawie programu.

2. Kwalifikowalność beneficjentów i partnerów projektu została określona w artykule 7.2 Regulacji oraz, zgodnie z ust. 4 tegoż artykułu, podlega jedynie ograniczeniom określonym w umowie w sprawie programu.

3. Projekty predefiniowane są przedstawione w niniejszej umowie w sprawie programu.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni zgodność działań Operatora Programu z artykułem 7.5 ust. 2 Regulacji.

Artykuł 3.2
Umowa w sprawie projektu

1. Dla każdego zatwierdzonego projektu, Operator Programu oraz Beneficjent zawierają umowę w sprawie projektu.

2. W przypadku gdy ze względu na przepisy prawa krajowego umowa w sprawie projektu nie może być zawarta pomiędzy Operatorem Programu i Beneficjentem, Państwo-Beneficjent może zamiast tego wydać akt legislacyjny lub administracyjny mający ten sam skutek i treść.

3. Treść i forma umowy w sprawie projektu muszą być zgodne z artykułem 7.9 Regulacji.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy w sprawie projektu są wiążące oraz wykonalne w świetle stosowanego prawa w Państwie-Beneficjencie.

Artykuł 3.3
Partnerzy projektów i umowy partnerskie

1. Projekt może być wdrażany w partnerstwie pomiędzy Beneficjentem i partnerami projektu zgodnie z artykułem 1.6 lit. (y) Regulacji. Jeśli projekt jest wdrażany w takim partnerstwie, Beneficjent podpisuje umowę partnerską z partnerami projektu o treści i w formie określonej w artykule 7.10 Regulacji.

2. Jeśli jedna ze stron umowy jest podmiotem z Norwegii, umowa partnerska sporządzana jest w języku angielskim i opiera się na wzorze udostępnionym przez KMF.

3. Kwalifikowalność wydatków wykazywanych przez partnera projektu podlega tym samym zasadom, jakie miałyby zastosowanie, gdyby wydatki były wykazywane przez beneficjenta.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że Operator Programu przed podpisaniem umowy w sprawie projektu zweryfikuje zgodność umowy o partnerstwie z niniejszym artykułem. Projekt umowy partnerskiej lub list intencyjny przedkładany jest Operatorowi Programu przed podpisaniem umowy w sprawie projektu.

Rozdział 4
Finanse

Artykuł 4.1
Wydatki kwalifikowalne

1. Z zastrzeżeniem artykułu 8.9 Regulacji, kwalifikowalne wydatki niniejszego Programu to:

(i) koszty zarządzania ponoszone przez Operatora Programu zgodnie ze szczegółowym budżetem w planie finansowym;

(i) płatności na rzecz projektów w ramach niniejszego Programu realizowane zgodnie z Regulacjami, niniejszą umową w sprawie programu oraz umową w sprawie projektu; oraz

(i) płatności na działania finansowane z Funduszu Współpracy Dwustronnej alokowanego na program.

2. Wydatki ponoszone przez beneficjentów oraz partnerów projektu są kwalifikowalne, pod warunkiem że są zgodne z postanowieniami Rozdziału 8 Regulacji oraz wszelkimi dodatkowymi postanowieniami zawartymi w niniejszej umowie w sprawie programu.

3. Początkowa data kwalifikowalności wydatków w projektach jest określona w umowie w sprawie projektu zgodnie z artykułem 8.14 Regulacji. Początkowa data kwalifikowalności wydatków dla projektów predefiniowanych nie może przypadać wcześniej niż data wejścia w życie umowy w sprawie programu.

4. Maksymalne koszty kwalifikowalne w kategoriach, o których mowa w ust. 1 są określone w umowie w sprawie programu. Zasady programu w odniesieniu do kwalifikowalności wydatków ustanowione w umowie w sprawie programu lub zasadach operacyjnych muszą być przestrzegane.

Artykuł 4.2
Udokumentowanie wydatków

Koszty poniesione przez Operatorów Programu, Beneficjentów i partnerów projektu są poświadczone odpowiednią dokumentacją zgodnie z artykułem 8.12 Regulacji.

Artykuł 4.3
Udokumentowanie spełnienia warunków w przypadku uproszczonych metod rozliczania kosztów

Koszty ponoszone przez Operatorów Programu, beneficjentów oraz partnerów projektu, które są rozliczane na podstawie uproszczonych metod, muszą być poświadczone

dowodami spełnienia warunków, zgodnie z artykułem 8.13 Regulacji.

Artykuł 4.4
Płatności

1. Płatności na rzecz Programu są przekazane jeśli wszystkie właściwe warunki płatności określone w niniejszej umowie w sprawie programu oraz Regulacjach zostały spełnione.

2. Płatności na rzecz Programu przyjmują formę zaliczki, płatności okresowych i płatności salda końcowego, oraz są przekazywane zgodnie z artykułem 9.2, 9.3 i 9.5 Regulacji.

3. Wypłaty dofinansowania projektu dokonywane na rzecz beneficjentów mogą mieć formę zaliczek, płatności okresowych i płatności salda końcowego. Poziom zaliczek oraz mechanizm ich spłaty są określone w umowie ws. programu.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni, że płatności są przekazywane zgodnie z artykułem 9.1 ust. 2 Regulacji;

5. Rozdział 9 Regulacji odnosi się do wszystkich aspektów związanych z płatnościami, z uwzględnieniem zasad wymiany walut oraz postępowania z odsetkami wygenerowanymi na rachunkach bankowych.

Artykuł 4.5
Przejrzystość i dostępność dokumentów

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni ścieżki audytu dofinansowania na rzecz Programu z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 zgodnie z artykułem 9.8 Regulacji.

Artykuł 4.6
Nieprawidłowości, zawieszenie płatności i zwroty

KMF ma prawo zastosować środki naprawcze opisane w Regulacjach, w szczególności w Rozdziale 13 tychże. Obowiązkiem Krajowego Punktu Kontaktowego jest podjęcie wszelkich niezbędnych kroków aby zapewnić, że postanowienia w sprawie nieprawidłowości, zawieszenia płatności, korekt finansowych oraz zwrotu, o których mowa w Rozdziale 12 i 13 Regulacji są przestrzegane.

Rozdział 5
Postanowienia końcowe

Artykuł 5.1
Rozstrzyganie sporów

1. Strony odstępują od prawa do dochodzenia rozstrzygnięcia jakiegokolwiek sporu związanego z realizacją umowy w sprawie programu przed sądem krajowym lub międzynarodowym oraz zgadzają się rozwiązywać spory na drodze polubownej.

2. W przypadku gdy Państwo-Beneficjent nie stosuje się do żądanego przez KMF zwrotu dofinansowania lub jeśli żądanie tego zwrotu jest przyczyną sporu, który nie może być rozwiązany zgodnie z ust. 1, Strony mogą wnieść sprawę przed sąd okręgowy w Oslo (Oslo Tingrett).

Artykuł 5.2
Wypowiedzenie

1. KMF może wypowiedzieć niniejszą umowę w sprawie programu po konsultacji z Krajowym Punktem Kontaktowym jeśli:

(a) ogólna decyzja o zawieszeniu zgodnie z art. 13.6 Regulacji lub decyzja o zawieszeniu płatności, zgodnie z art. 13.1 ust. 1 lit. h) Regulacji nie została zniesiona w ciągu 6 miesięcy od podjęcia takiej decyzji;

(b) zawieszenie płatności zgodnie z art. 13.1 Regulacji, podjęte na innej podstawie niż określona w ust. 1 lit. h), nie zostało zniesione w ciągu roku od podjęcia takiej decyzji;

(c) nie zastosowano się do żądania zwrotu zgodnie z Artykułem 13.2 Regulacji przez okres jednego roku od podjęcia takiej decyzji;

(d) Operator Programu zbankrutuje, stanie się niewypłacalny lub zadeklaruje, że utracił zdolność finansową do kontynuowania wdrażania Programu; lub

(e) Operator Programu, w opinii KMF, dopuści się korupcji, defraudacji lub podobnych działań, lub nie podejmie odpowiednich kroków do ich wykrycia, zapobiegnięcia, lub zneutralizowania ich efektów po ich pojawieniu się.

2. Niniejsza umowa w sprawie programu może być wypowiedziana za zgodnym porozumieniem Stron.

3. Wypowiedzenie nie wpływa na prawo Stron do uruchomienia mechanizmu rozwiązywania sporów, o którym mowa w artykule 5.1, lub prawo KMF do zastosowania środków naprawczych opisanych w Rozdziale 13 Regulacji.

Artykuł 5.3
Zwolnienie z odpowiedzialności

1. Wszelka ocena Programu przedsięwzięta przed lub po jego zatwierdzeniu przez KMF w żaden sposób nie zmniejsza odpowiedzialności Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatora Programu za weryfikację oraz potwierdzenie prawidłowości dokumentów oraz informacji będących podstawą umowy w sprawie programu.

2. Żadnego z postanowień umowy w sprawie programu nie interpretuje się jako nakładające na KMF lub BMF odpowiedzialność za nadzór, wdrażanie, zakończenie lub funkcjonowanie Programu lub jego projektów.

3 KMF nie ponosi żadnego ryzyka lub odpowiedzialności za szkody, straty lub inne negatywne oddziaływanie spowodowane przez Program lub projekty, w tym za niespójności w planowaniu Programu lub projektów, innych projektów, które mogą pozostawać pod jego wpływem, jak również powodować niezadowolenie społeczne. Zadowalające rozwiązanie tych kwestii spoczywa wyłącznie na Krajowym Punkcie Kontaktowym oraz Operatorze Programu.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy, Operator Programu, podmioty zaangażowane we wdrażanie projektów, ani żadna inna strona nie zwróci się do KMF po dodatkową pomoc finansową lub wsparcie Programu wykraczające poza ustalenia umowy w sprawie programu.

5. Ani Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, jego Sekretariat, włącznie z BMF, jego przedstawiciele oraz pracownicy, ani KMF, jego przedstawiciele oraz pracownicy, ani Państwa EFTA, nie ponoszą odpowiedzialności za straty i szkody jakiegokolwiek rodzaju poniesione przez KPK lub Państwo-Beneficjenta lub inną osobę trzecią powstałe bezpośrednio czy pośrednio w związku z umową w sprawie programu.

6. Żadne z postanowień umowy w sprawie programu nie uchyla immunitetów dyplomatycznych ani przywilejów przyznanych Europejskiemu Stowarzyszeniu Wolnego Handlu, jego zasobom, przedstawicielom ani pracownikom.

Artykuł 5.4
Wejście w życie oraz okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa w sprawie programu wchodzi w życie z dniem złożenia ostatniego podpisu Stron.

2. Niniejsza umowa w sprawie programu obowiązuje przez pięć lat od daty akceptacji raportu końcowego dla programu.

Załącznik nr 5:
Wzór umowy w sprawie finansowania Pomocy Technicznej

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2021-2028

Norweski Mechanizm Finansowy na lata 2021-2028

UMOWA

pomiędzy

Komitetem Mechanizmu Finansowego i Norweskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych

zwanymi dalej „Darczyńcami”,

a

[Nazwa Krajowego Punktu Kontaktowego],

zwanym dalej „Krajowym Punktem Kontaktowym”,

reprezentującym [nazwa Państwa – Beneficjenta],

zwanym dalej „Państwem-Beneficjentem”

zwanymi dalej łącznie „Stronami”

w zakresie finansowania Pomocy Technicznej zwana dalej „umową’

Rozdział 1
Zakres, ramy prawne i definicje

Artykuł 1.1
Zakres

Umowa pomiędzy Darczyńcami a Krajowym Punktem Kontaktowym określa prawa i obowiązki Stron dotyczące wdrażania Pomocy Technicznej w ramach wkładu finansowego z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 (zwanych dalej „Mechanizmami").

Artykuł 1.2
Ramy prawne

1. Niniejszą umowę należy odczytywać w powiązaniu z następującymi dokumentami, które stanowią ramy prawne Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028:

(a) Umową pomiędzy Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 i Protokołem 38d do Umowy o EOG w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028;

(b) Regulacjami w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 oraz Regulacjami w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 (zwanych dalej „Regulacjami");

(c) Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021-2028 i Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 (zwane dalej „Memoranda of Understanding") zawartymi pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem; oraz

(d) wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez Darczyńców, zgodnie z Regulacjami.

2. W przypadku niezgodności między postanowieniami niniejszej umowy i Regulacjami, pierwszeństwo mają postanowienia Regulacji.

3. Ramy prawne określone w ust. 1 niniejszego artykułu są wiążące dla Stron. Działanie lub zaniechanie działania przez Stronę niniejszej umowy, które jest niezgodne z ramami prawnymi, stanowi naruszenie umowy przez tę Stronę.

Artykuł 1.3
Definicje

Terminy oraz instytucje i dokumenty wymienione w niniejszej umowie należy rozumieć zgodnie z Regulacjami, w szczególności artykułem 1.6, oraz ramami prawnymi, o których mowa w art. 1.2 niniejszej umowy.

Rozdział 2
Prawa, obowiązki i budżet

Artykuł 2.1
Współpraca

1. Strony podejmą wszelkie odpowiednie i niezbędne kroki, aby zapewnić wypełnienie obowiązków oraz realizację celów określonych w niniejszej umowie.

2. Strony zobowiązują się do przekazywania wszelkich informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania niniejszej umowy oraz do stosowania zasad realizacji określonych w Regulacjach.

3. Strony niezwłocznie informują siebie wzajemnie o wszelkich okolicznościach, które zakłócają lub mogą zakłócać pomyślne wdrażanie niniejszej umowy.

4. Strony deklarują, że realizując postanowienia niniejszej umowy będą przeciwdziałać korupcji. Ponadto strony oświadczają, że nie przyjmą - pośrednio ani bezpośrednio - żadnych ofert, podarunków, płatności ani korzyści, które mogłyby być postrzegane jako praktyki niezgodne z prawem lub korupcyjne bądź prowadzące do konfliktu interesów. Strony niezwłocznie informują się wzajemnie o wszelkich oznakach korupcji lub sprzeniewierzenia środków związanych z niniejszą umową.

Artykuł 2.2
Główne obowiązki Stron

1. Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za zarządzanie całością Mechanizmów na obszarze Państwa-Beneficjenta oraz za pełne i prawidłowe wykonanie niniejszej umowy. Krajowy Punkt Kontaktowy w szczególności zobowiązuje się do:

(a) przestrzegania swoich obowiązków określonych w Regulacjach oraz w niniejszej umowie;

(b) zapewnienia Instytucji Certyfikującej, Instytucji Audytu i wszystkim innym podmiotom otrzymującym wsparcie w ramach tej umowy możliwości właściwego wykonywania zadań powierzonych im w Regulacjach oraz w niniejszej umowie;

(c) koordynowania wykorzystania pomocy technicznej oraz zapewnienia, że wszystkie podmioty wymienione w punkcie (b) otrzymają odpowiednią część wkładu, umożliwiającą realizację ich zadań wynikających z Regulacji oraz niniejszej umowy; oraz

(d) podejmowania niezbędnych działań w celu usunięcia nieprawidłowości w wykonaniu niniejszej umowy, jak również w zakresie całych Mechanizmów, w tym mających na celu odzyskania środków wydatkowanych w sposób niewłaściwy.

2. Darczyńcy, z zastrzeżeniem zasad określonych w przepisach prawnych, o których mowa w art. 1.2 niniejszej umowy, udostępnią Państwu-Beneficjentowi wkład finansowy (zwany dalej „grantem na Pomoc Techniczną") na pokrycie kosztów Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej oraz Instytucji Audytu związanych z realizacją zadań określonych w Regulacjach.

Artykuł 2.3
Kwota pomocy technicznej

1. Zgodnie z art. 8.11 ust. 2 Regulacji, maksymalna kwota na Pomoc Techniczną wynosi [kwota] EUR.

2. Pomoc Techniczna otrzymuje wsparcie równocześnie z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, zgodnie z alokacjami określonymi w odpowiednich Memorandach of Understanding.

3. Wsparcie z Mechanizmu Finansowego EOG dla Pomocy Technicznej wynosi [kwota] EUR. Wsparcie w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego dla Pomocy Technicznej wynosi [kwota] EUR.

Artykuł 2.4
Sprawozdawczość

Krajowy Punkt Kontaktowy składa – zgodnie z art. 9.4 oraz 2.6 Regulacji – sprawozdania z wykorzystania Pomocy Technicznej w raportach okresowych oraz w Rocznych i Końcowym Raporcie Krajowym.

Artykuł 2.5
Zmiany umowy

1. O ile w umowie nie przewidziano inaczej, wszelkie zmiany niniejszej umowy są najpierw zatwierdzane przez Darczyńców.

2. Wnioski o zmiany są składane i oceniane zgodnie z odpowiednimi postanowieniami art. 6.7 Regulacji.

3. Zmiany niniejszej umowy, które zostały w całości uzgodnione w ramach zmiany Memorandum of Understanding, nie wymagają odrębnej zmiany niniejszej umowy. W takim przypadku umowa zostaje zaktualizowana przez KMF.

Artykuł 2.6
Komunikacja

1. Komunikacja z Darczyńcami w zakresie niniejszej umowy odbywa się w języku angielskim i jest kierowana do Biura Mechanizmów Finansowych (zwanego dalej „BMF"), które reprezentuje Darczyńców w kontaktach z Krajowym Punktem Kontaktowym w odniesieniu do realizacji niniejszej umowy.

2. W przypadku, gdy oryginalne dokumenty nie są dostępne w języku angielskim, należy dołączyć ich pełne i dokładne tłumaczenie na język angielski.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi odpowiedzialność za wierność dostarczanych tłumaczeń oraz za możliwe konsekwencje, które mogą wyniknąć z niedokładnych tłumaczeń.

Artykuł 2.7
Informacje kontaktowe

1. Informacje kontaktowe Krajowego Punktu Kontaktowego:

[dane]

2. Informacje kontaktowe Darczyńców i BMF:

Financial Mechanism Office

Att: Managing Director

EFTA House

Avenue des Arts 19H

12-16 1000 Brussels

Tel.: +32 (0)2 286 1701

E-mail: fmo@efta.int

3. Zmiany i korekty informacji kontaktowych, o których mowa w niniejszym artykule powinny być przedstawione w formie pisemnej bez zbędnej zwłoki przez Strony niniejszej umowy.

Artykuł 2.8
Oświadczenia i gwarancje

1. Niniejsza umowa opiera się na informacjach dostarczonych Darczyńcom przez, za pośrednictwem lub w imieniu Krajowego Punktu Kontaktowego.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy oświadcza i gwarantuje, że wszystkie informacje przekazane przez, za pośrednictwem lub w jego imieniu w związku z niniejszą umową są autentyczne, prawdziwe i kompletne.

Rozdział 3
Finanse

Artykuł 3.1
Wypłaty w ramach Pomocy Technicznej

Pomoc Techniczna przyjmuje formę stałej kwoty wypłacanej w równych ratach dwa razy w roku. Wypłaty dokonywane są na podstawie raportów okresowych dotyczących Pomocy Technicznej, zgodnie z art. 9.4 Regulacji, i są uzależnione od spełnienia warunków określonych w art. 8.11 Regulacji.

Artykuł 3.2
Nieprawidłowości, zawieszenie i zwroty

Darczyńcy mają prawo do skorzystania ze środków przewidzianych w Regulacjach, w szczególności w rozdziale 13. Krajowy Punkt Kontaktowy zobowiązany jest do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia zgodności z przepisami rozdziałów 12 i 13 Regulacji w zakresie nieprawidłowości, zawieszenia płatności, korekt finansowych i zwrotów.

Rozdział 4
Postanowienia końcowe

Artykuł 4.1
Rozstrzyganie sporów

1. Strony zrzekają się prawa do wnoszenia jakichkolwiek sporów związanych z umową do sądów krajowych lub międzynarodowych i zgadzają się rozstrzygać takie spory w sposób polubowny.

2. Jeśli żądanie zwrotu środków na rzecz Darczyńców nie zostało spełnione przez Państwo-Beneficjenta, lub jeśli powstanie spór związany z żądaniem zwrotu środków, który nie może być rozwiązany zgodnie z ust. 1, Strony mogą wnieść spór do sądu okręgowego w Oslo (Oslo Tingrett).

Artykuł 4.2
Rozwiązanie umowy

1. Darczyńcy mogą, po konsultacji z Krajowym Punktem Kontaktowym, rozwiązać niniejszą umowę, jeżeli:

(a) decyzja o ogólnym zawieszeniu płatności zgodnie z art. 13.6 Regulacji lub decyzja o zawieszeniu płatności, zgodnie z art. 13.1 ust. 1 lit. h) Regulacji nie została zniesiona w ciągu 6 miesięcy od jej podjęcia;

(b) zawieszenie płatności zgodnie z art. 13.1 Regulacji, podjęte na innej podstawie niż określona w ust. 1 lit. h), nie zostało zniesione w ciągu roku od podjęcia takiej decyzji;

(c) zwrot kosztów wnioskowany zgodnie z art. 13.2 Regulacji nie został spełniony w ciągu jednego roku od takiej decyzji;

2. Niniejsza umowa może zostać rozwiązana za porozumieniem Stron.

3. Wypowiedzenie nie narusza prawa Stron do korzystania z mechanizmu rozstrzygania sporów, o którym mowa w art. 4.1 lub z prawa Darczyńców do skorzystania z środków przewidzianych w rozdziale 13 Regulacji.

Artykuł 4.3
Zwolnienie z odpowiedzialności

1. Żadne z postanowień niniejszej umowy nie będzie interpretowane jako nakładające na Darczyńców lub BMF odpowiedzialność jakiegokolwiek rodzaju wobec osoby trzeciej za nadzór, wykonanie, zakończenie, lub obsługę jakichkolwiek działań lub zobowiązań zaciągniętych na mocy niniejszej umowy.

2. Darczyńcy nie ponoszą żadnego ryzyka lub odpowiedzialności za jakiekolwiek szkody, urazy lub inne możliwe negatywne skutki powstałe w wyniku działań podjętych zgodnie z niniejszą umową. Pełną i wyłączną odpowiedzialność w zakresie zadowalającego rozwiązania tego typu problemów ponosi Krajowy Punkt Kontaktowy.

3. Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, jego Sekretariat, włącznie z BMF, jego urzędnicy i pracownicy, ani Darczyńcy, ich urzędnicy lub pracownicy, nie mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za jakiekolwiek szkody lub uszczerbek jakiegokolwiek rodzaju poniesione przez Krajowy Punkt Kontaktowy, Instytucję Certyfikującą, Instytucję Audytu lub Państwo-Beneficjenta, Operatorów programu, projektodawców lub inne osoby trzecie, w związku, bezpośrednim lub pośrednim, z niniejszą umową.

Artykuł 4.4
Wejście w życie oraz okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie następnego dnia po dacie złożenia ostatniego podpisu przez Strony.

2. Niniejsza umowa pozostaje w mocy przez okres pięciu lat od daty przyjęcia Końcowego raportu krajowego.